

Conservatori Superior
de Música de les Illes Balears

TREBALL FINAL D'ESTUDIS

HISTÒRIA I DIFUSIÓ DE LES BIG BANDS A L'ILLA DE MALLORCA

Estudis Superiors de Música. Especialitat: Interpretació

Itinerari: Jazz

Modalitat: Saxòfon jazz

Autor: Leonard Martínez Mas

Tutor: Teodor Salvà Rosselló

Curs: 2022-2023

Titulació: Interpretació Jazz Saxòfon

Convocatòria: Ordinària - Maig 2023

Resum/Abstrat

Voler redactar la història de les *Big Bands* a l'illa de Mallorca i difondre les formacions, els directors i els músics que hi tocaren és l'objectiu d'aquest treball que neix per la manca d'informació, estudis i publicacions. Com consideraven que era necessari ampliar el patrimoni històric musical amb la incorporació d'aquestes formacions hem contat la història de la primera nascuda a Mallorca, la Palma Jazz Big Band. Hem fet la recerca començant per la Glissando Big Band, la més coetània, passant per totes aquelles existents que han desaparegut i les que s'han format esporàdicament. La manca d'estudis especialitzats, la manca de documents gràfics i audiovisuals, el desconeixement social i acadèmic ha fet que la recerca hagi estat molt difícil. No obstant, amb el testimoni dels seus directors i músics teniu a les mans el primer recull de la primera de les històries de les *Big Bands* a Mallorca.

Paraules clau: Big Bands, Jazz, Mallorca, Formació, Directors, Actuacions

Wanting to write Big Bands history on the island of Mallorca and transmitting the formations, the directors and the musicians who played and been part of them is the goal of this Bachelor's Thesis which was originated due to the lack of information, studies and publications. As I considered necessary to expand the historical musical heritage with the addition of these formations, I have narrated the history of the first Big Band originated in Mallorca: the Palma Jazz Big Band. I have done this research starting with the Glissando Big Band, the most contemporary, going through all the ones that existed and have disappeared, and those ones that have sporadically formed. The lack of specialized studies, graphic and audiovisual documents, and the lack of social and academic knowledge have turned this research into an arduous task. However, thanks to the testimony of its directors and musicians, you have in your hands the first compilation of the first of the Big Bands histories in Mallorca.

Keywords: Big Bands, Jazz, Mallorca, Formation, Directors, Performances

Agraïments

Després de fer la present investigació vull agrair l'ajuda i el suport rebut tant per persones i entitats que m'han ofert la seva col·laboració per fer aquest treball, en especial al professor Teodor Salvà Rosselló, tutor d'aquesta investigació del que he rebut el seu suport i confiança, amés de la supervisió que m'ha duit en la bona direcció.

M'agradaria oferir un especial agraïment a Perico Linale director de la primera *Big Band* a Mallorca qui es va traslladar des de l'Uruguay a Mallorca per dedicar-me el seu temps i oferir-me la seva experiència en la direcció d'aquesta formació així com l'arxiu personal cedit i la classe d'arranjament feta. Així mateix vull fer arribar el meu agraïment a tots els directors i músics que he entrevistat: Toni Miranda, Jordi Montserrat Antolí, Toni Vaquer, Miquel (Miki) Ramón, Miquel Amengual, Sergi Vergés, Jaume Ginard i Vincent Lalire, per haver participat en tant interès en aquest treball, haver contestat a totes les preguntes formulades i oferir-me informació gràfica i documental.

Així mateix vull reconèixer les ensenyances de Guim Garcia-Balacsh professor de saxòfon durant aquests darrers anys, que m'ha ajudat en el continu coneixement de l'estudi interpretatiu del jazz.

No puc deixar de donar les gràcies als meus companys d'estudis al Conservatori Superior de Música de les Illes Balears, a tots els professors que han participat en els *Stages* de *Big Band*, i els músics que han col·laborat i han fet possible el desenvolupament d'aquesta investigació.

Per últim agrair la paciència de la meva família, dels meus amics i la meva parella, els quals sempre m'han ofert el seu suport incondicional.

Índex

1. Introducció	1
1.1 Marc teòric i estat de la qüestió	2
1.2 Hipòtesi inicial	6
1.4 Metodologia específica	6
CAPITOL I Orígens i antecedents	7
1. Història del naixement de les Big Bands	7
2. Context històric i sociopolític per a la seva creació	8
3. Les primeres Big Bands als Estats Units	10
4. Les primeres Big Bands a Mallorca	11
CAPÍTOL II Les Big Bands a Mallorca	14
1. Big Bands desaparegudes	17
1.1 Palma Jazz Big Band (1971-1988)	17
1.2 Five O'clock Big band (1997-2009)	17
1.3 Orquídea Big Band (1998-2002)	20
1.4 Perico Linale Big Band (2008)	22
1.5 Siurell Big Band (2008- 2013)	23
1.6 The Old & New Big Band (2015)	24
1.7 Bull & Pebre Bord Jazz Orchestra (2017)	26
2. Big Bands momentànies	28
2.1 Orquestra del Fomento del Turismo de Mallorca (1974) i Orquestra Musical Mallorca (1975-1978)	28
2.2 Tito Capblanquet & Quorum Jazz Band (1994)	28
2.4 A Contratempus Big Band (2010)	29
2.5 Mallorca Jazz Orquestra (2013)	29
2.6 Ximbalaina Big Band (2014)	31

2.7 Big Band de Trombons (2015)	31
3. Big Bands actives	32
3.1 Big Band del Conservatori Superior de Música de les Illes Balears.	32
3.1.1 Direcció a càrrec de Vicens Martín	33
3.1.2 Direcció a càrrec de Sergi Vergés	33
3.1.3 Direcció a càrrec de Javier Feirstein	34
3.1.4 Direcció a càrrec de Toni Vaquer	35
3.1.5 Direcció a càrrec de Vicens Martín	35
3.1.6 Direcció a càrrec de Toni Cuenca	35
3.1.7 Direcció a càrrec de Manel Camp	36
3.1.8 Direcció a càrrec de Toni Cuenca	37
3.1.9 Direcció a càrrec de Bernard Van Rossum	38
3.1.10 Direcció a càrrec de Toni Vaquer	38
3.2 Big Band de s'Escat	38
3.3 Jazz a Calvià Big Band	40
3.4 Gillespie Big Band	41
CAPÍTOL III Estudi de les Big Bands més destacables	42
1. Big Band desapareguda: Palma Jazz Big Band	42
2. Big Band desapareguda: Glissando Big Band	47
2.1 Direcció a càrrec de Joan Chamorro	50
2.2 Direcció a càrrec de Franco Bombelli	50
2.3 Direcció a càrrec de Perico Linale	50
2.4 Direcció a càrrec de David Pastor	51
2.5 Direcció a càrrec de Sergi Vergés	52
2.6 Direcció a càrrec de Bob Sands	54
2.7 Direcció a càrrec de Vicent Martín	56

2.8 Direcció a càrrec de Toni Vaquer	57
2.9 Direcció a càrrec de Sergi Vergés	61
3. Big Band actual: Voodoo Children Big Band	62
4. Big Band momentània: Alabaix Big Band	67
5. Anàlisi/discussió	69
6. Conclusió i objectiu	70
7. Bibliografia	72
8. Annex	80

1. Introducció

El títol d'aquesta investigació acadèmica "Història i difusió de les Big Bands a l'illa de Mallorca" és la resposta a la pregunta inicial, què sabem de les *Big Bands* a les Illes Balears. Saber quins coneixements tenim de les grans formacions que actuaren, es crearen i contribuïren a difondre el jazz, especialment a Mallorca, són les preguntes necessàries per escriure la història de les Big Bands. Per poder visualitzar i mostrar el bagatge cultural i musical jazzístic que hi ha hagut a Mallorca des dels anys 70 fins a l'actualitat, cal conèixer quina va ser la primera en formar-se, els seus directors, les i els músics que hi participaven, els tipus de formacions que eren i quin repertori tocaven.

Per tant, l'objectiu principal d'aquest estudi és conèixer en profunditat la història de les *Big Bands* a Mallorca i les persones que hi tocaven, així com presentar en un sol text tota la documentació referida a aquestes formacions musicals per tal d'elaborar un catàleg i un registre cronològic de *Big Bands* en aquesta geografia. La manca d'informació existent sobre aquestes grans formacions i la poca projecció social dels músics professionals que les integren, així, són algunes de les causes que motiven aquest treball. Considerem que és necessari conèixer i difondre aquest patrimoni musical.

1.1 Marc teòric i estat de la qüestió

El terme *Big Band* s'associa a l'agrupació musical més gran pròpia de la música jazz. L'estructura bàsica de les *Big Bands* consta de tres seccions diferenciades amb instruments duplicats:

Secció de vent-fusta: saxòfons; dos saxòfons alts, dos saxòfons tenor i un saxòfon baríton, sovint fent doblatges de clarinets o flautes.

Secció de vent-metall: quatre trompetes i quatre trombons (tres trombons més i un trombó baix).

Secció rítmica: piano, contrabaix, guitarra i bateria.

Segons Sergi Vergés:

“Als anys 70 hi havia una diferenciació entre *Big Band* i jazz orquestra. Una *Big Band* era la formació tradicional, quatre o cinc trompetes, quatre trombons, cinc saxos i trio o quartet de base rítmica, això era un *Big Band*. Si això s'amplia d'alguna manera, es a dir, si hi havia coses accessòries, si hi havia percussió, si hi havia làmines, percussió llatina, percussió simfònica, si afegien coses molt estranyes com l'Scheinder que posa acordió i altres instruments es convertia en jazz orquestra. La diferència de nomenclatura entre *Big Band* i jazz orquestra és que la *Big Band* es una cosa super convencional tancada de formació, i jazz orquestra era molt més elàstica i podia ser ampla de diverses maneres. Si tu veus, és la Maria Scheinder Jazz Orchestra, Bob Mintzer Big Band, Vanguard Big Band i la diferència encara segueix en peu moltes vegades.”¹

A Mallorca, el jazz i les *Big Bands* tenen una història que és desconeguda per la gran majoria del públic. Una història que ha passat per alts i baixos, que mai ha desaparegut, però que molt sovint ha estat amagada. De fet, són molt pocs els autors especialitzats i escassos els estudis dedicats a la història del jazz a Mallorca i a la resta de les Illes Balears. Cal recordar que la música clàssica havia estat considerada com a música academicista i ahora elitista, mentre que l'anomenada *jass*, com s'havia de dir a Espanya abans de la democràcia, era considerada provocadora i revolucionària, contrària a la moral, oposada a la ideologia del règim franquista, a la dictadura i en definitiva, a la tradició.

*Maria Scheneider directora, compositora i arranjadora nord-americana.

¹ Entrevista a Sergi Vergés (Online), 26 de març de 2023.

No obstant, ja l'any 1935, ara fa 88 anys, el compositor i musicòleg mallorquí Baltasar Samper va oferir una conferència pública a l'Ateneu Polytechnicum a Barcelona sobre Jazz, on defineix el què entén per jazz i la necessitat de l'estudi academicista d'aquest gènere.²

Un estil que des que entrà a les Illes Balears, els anys 40, va topar-se amb un immobilisme cultural provocat pel règim d'autarquia del franquisme que controlava la societat amb una moralitat nacional-catòlica, la cultura i la música amb censura i amb un control ideològic dels mitjans de comunicació.

La primera nit dedicada al jazz es va fer el 1942 al cinema Born de Palma. Mallorca visqué la que es podria considerar com la seva primera nit dedicada al jazz el 15 de febrer de 1942: fou al Cinema Born (Palma), a un esdeveniment on compartiren escenari l'Orquestra Tropical, l'Orquestra Bolero i Bonet de Sant Pere.³

De fet, conèixer que Duke Ellington i la seva orquestra actuaren a l'Auditori de Palma el 22 de novembre del 1969, i que "El "Duque" y su Banda consiguieron en el Auditorium un éxito extraordinario."⁴ ha estat costós per les mínimes referències i testimonis existents.

Així mateix, ha estat difícil de verificar i datar que la primera Big Band creada a Mallorca va ser la Palma Jazz Big Band l'any 1971, ja que la informació de les dues fonts consultades no coincideix. Per una banda, segons el testimoni del seu creador i director Perico Linale, es va fundar l'any 1971; per altra, els documents fotogràfics i les publicacions de premsa en daten la fundació l'any 1976.

Com ja hem vist l'objecte d'aquest treball comença per l'interès per conèixer amb profunditat les *Big Bands* a Mallorca i iniciar la recerca per la més pròxima en el temps, com és la Glissando Big Band, l'única inscrita en l'Associació de Big Bands d'Espanya-ABbE-Jazz, a l'actualitat.⁵

Aquesta Associació, l'ABbE-Jazz, pretén unir al col·lectiu de músics en torn a la Música de *Big Band* i el Jazz amb totes les seves branques estilístiques. Actualment té inscrites

² La vanguardia. (19 de juny de 1935). *La vanguardia*, 9.

³ DDAA (2000). *El segle XX a les Illes Balears. Estudis i cronologia*. Cort, 461.

⁴ Diario de Mallorca (Balears). (23 de novembre de 1969) *Diario de Mallorca (Balears)*, 26.

⁵ Asociación de Big Bands de España, data de consulta (8/9/2022).

<https://asociacionbigbands.com>

unes 122 *Big Bands*, entre elles la de Mallorca, la Glissando. Aquesta agrupació de Jazz, la Glissando, va ser creada l'any 2011 i va ser constituïda de forma estable per 18 músics. Fundada pel musicòleg i trombonista Miquel Amengual (s'Horta, Santanyí, 1985), juntament amb el seu germà bessó Joan Amengual. Aquesta formació ha ofert nombrosos concerts per a tots els pobles de les Illes, ha tocat obres i composicions jazzístiques antigues i modernes, passant per tots els seus estils. És a partir d'aquesta formació quan començam la recerca per localitzar i trobar totes les *Big Bands* de Mallorca, perquè estudiar i trobar les de Menorca, Eivissa i Formentera serà la recerca per complementar i ampliar en un pròxim treball d'investigació.

Des de la Glissando volem saber quines han estat les *Big Bands* a Mallorca, les que estan en actiu i les que estan desactivades o han desaparegut. Així com, totes aquelles que han contribuït a la transmissió i el coneixement del jazz a l'illa.

Abans d'entrar en matèria pròpia de les *Big Bands* és necessari començar pel context històric al que hem arribat després de la nostra recerca investigadora.

Tornant a la dècada dels anys 70 quan neix a Mallorca, la Palma Jazz Big Band l'any 1971. Aquesta *Big Band* creada per Perico Linale va néixer per omplir un espai que no existia en el món del jazz mallorquí. Els anys 70 a Mallorca hi havia un turisme de sol i platja consolidat, amb un constant augment en els mesos d'estiu i on apareixen nombrosos locals nocturns que ofereixen una oferta musical extensa. Un oci que llavors estava sotmès a l'estacionalitat. Així doncs, amb l'arribada dels estrangers i una obertura a noves mentalitats, sorgiren nombrosos conjunts musicals mallorquins que oferien un repertori de versions dels grans èxits dels 60 i 70. Així mateix, s'obrien nombroses discoteques i apareixia el disc-joquei, una nova figura que poc a poc aniria desplaçant els grups musicals. Grups que desaparegueren amb l'anomenada crisi del petroli, l'any 1973, perquè era més fàcil i rendible contractar i pagar un únic músic que les típiques formacions de l'època, formades per quatre o cinc músics, que finalment desaparegueren per la mala situació econòmica.

Més tard, en 1975 i 1978, l'escena musical a Mallorca s'intentà revitalitzar amb el VI Festival Internacional de la Canción Mallorca que se celebrà en el Teatre Romà del Poble Espanyol i amb els Musical Mallorca del 1975 i 1978, respectivament.

En aquesta investigació passam de l'època del franquisme a la democràcia, on el jazz deixa de ser un gènere musical de club nocturn per ser un gènere per a tots els públics que contribuïa també a la construcció de una societat més moderna i inclusiva. Passam del pasodoble al pop i al rock. Passam del blanc i negre al color. De la censura prèvia a la llibertat dels mitjans de comunicació. Del tancament institucional, social i econòmic a l'obertura i a un nou model de ciutadania i d'Estat. Tot aquest canvis afectaran directament a la música i a la seva concepció, formació, als nous estils i gèneres, entre ells el jazz.

Cal destacar que l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura, UNESCO, va declarar l'any 2011, el 30 d'abril com el dia internacional del Jazz. A la seva presentació la UNESCO publica:

"Esta jornada tiene como objetivo sensibilizar al público general sobre las virtudes de la música jazz como herramienta educativa y como motor para la paz, la unidad, el diálogo y el refuerzo de la cooperación entre pueblos. Gobiernos, organizaciones de la sociedad civil, instituciones educativas y ciudadanos particulares ya implicados en la promoción de la música jazz aprovecharán esta oportunidad para fomentar la idea de que no se trata tan sólo de un estilo de música, sino de que el jazz contribuye también a la construcción de sociedades más inclusivas".⁶

“Però el jazz només era un part del panorama musical. Important, evidentment, però no engrescava a tothom . El pop i el rock identificaven més una cultura de masses. I era dins d'aquesta estètica on es trobava tot un jovent que reclamava el seu espai”.⁷

Podem constatar que hi ha una manca d'informació i es desconeixen els noms dels músics que les conformaven, de les interpretacions que feien i dels concerts que feien. Per tant, un dels nostres objectius també ha estat el de visualitzar els músics, homes i dones, que han transmès la passió pel jazz, la d'un nou llenguatge, un nou ritme, una nova visió del món, amb tan sol una paraula: jazz

⁶ UNESCO, data de consulta (8/9/2022).

<https://www.unesco.org/es/days/jazz>

⁷ Memòria Viva. (1996). Mallorca des de la mort de Franco fins avui. *Memòria Viva*. (23), 268.

1.2 Hipòtesi inicial

El desconeixement de la història pròpia de les *Big Bands* a l'illa de Mallorca és el punt de partida de la nostra hipòtesi. La manca d'estudis especialitzats sobre aquestes formacions a les Illes Balears fa necessari la recerca de fonts primàries per donar a conèixer les *Big Bands* a la història de la música a Mallorca. Si la història no s'escriu cada vegada que s'investigui serà més difícil fer una recerca i trobar les formacions, els repertoris i els músics.

1.3 Objectiu

És objecte del present treball visualitzar la línia temporal històrica de les *Big Bands* a Mallorca, a més de presentar la pròpia història de cada una de les agrupacions estudiades, els músics que hi tocaren i si aquests formaren part d'altres *Big Bands* durant els mateixos anys. Així mateix, també volíem veure si hi ha relació entre les cançons que les diferents formacions tocaren durant els anys de vigència i conèixer el repertori que presentaven.

Ens agradaria difondre l'existència i la història de les formacions així com donar valor als músics que les formen perquè creiem que existeix una llacuna documental.

1.4 Metodologia específica

Amb l'objectiu de conèixer l'opinió dels músics que han dirigit o participat en les *Big Bands*, es faran entrevistes als integrants i als fundadors de quatre diferents formacions per conèixer la història de primera mà.

A més, és farà una recerca documental a partir de pàgines web, arxius, documentació visual i sonora. També és faran entrevistes als diferents músics, arranjadors i compositors que han format part de les *Big Bands* i/o han tengut alguns tipus de relació per poder obtenir més coneixements ja que hi ha una manca escrita d'informació.

La entrevistes a Toni Miranda, Jordi Montserrat, Perico Linale, Toni Vaquer, Miquel (Miki) Ramón, Miquel Amengual, Sergi Vergés, Jaume Ginard i Vincent Lalire, ens donaran una visió conjunta de la història de les *Big Bands* a l'illa. Per veure si entre elles eren coetànies o si desapareixien per formar-ne d'altres.

Es farà una enquesta als estudiants d'una classe de música del Conservatori Superior de Música de Illes Balears, per veure si saben el qué és una *Big Band* o si en coneixen alguna.

CAPITOL I Orígens i antecedents

1. Història del naixement de les *Big Bands*

Les *Big Bands* es van originar una dècada abans de l'era del jazz i del swing, quan els músics, en molt de casos també compositors i directors de grups, van començar a dirigir formacions, que poc a poc van anar augmentant els integrants, donat que la música i l'ambició musical evolucionava molt ràpid, degut a la riquesa cultural que els esclaus i immigrants van aportar. Aquest tipus de formacions estaven creades a New Orleans, i constaven de una secció melòdica que tenia tres instruments com eren el clarinet, la trompeta i el trombó, a més d'una secció rítmico-harmònica més gran que podia constar de tuba o contrabaix, banjo, piano o guitarra i percussió, perquè encara no existia la bateria com la coneixem avui en dia.

Va ser més tard a l'entrada de ple del *swing*, damunt els anys 20, que les *big bands* es van començar a professionalitzar. El terme *swing* pot tenir diferents significats, com apunta Joachim E. Berendt.

“La palabra swing es un término clave de la música de jazz. Se emplea en dos sentidos, y también aquí existe la posibilidad de malentendidos. En primer lugar, designa un elemento rítmico, del cual obtiene el jazz aquella tensión que la gran música de europea consigue por medio de la forma. Este se encuentra en todos los estilos, fases y motivos interpretativos del jazz, y pertenece tan necesariamente a este que puede decirse: sin swing no hay jazz. Por otra parte, se designa como «swing» el estilo de los años treinta, aquel en que el jazz obtuvo sus mayores éxitos comerciales antes de que surgiera la música de fusión. (...) Existe una diferencia entre decir que una pieza de jazz tiene swing y que es «swing». Cualquier tonada de jazz que sea «swing» también tiene swing (se balancea) ... si es buena. Pero, a la inversa, no todo el jazz que tiene swing es necesariamente «swing»”⁸

Un dels fets del perquè les *big bands* es varen professionalitzar va ser gràcies a la creixent indústria discogràfica que va propiciar que els músics es traslladessin a les grans ciutats nord-americanes.

⁸ Berendt Joachim, E. (1993). *El Jazz. De Nueva Orleans a los años ochenta*. Fondo de Cultura Económica, 40-41.

1.1 Anys 30 i 40. Època daurada i gran depressió

La *big band* se convertí en la orquesta que representava el estil de jazz de los años 30 también denominado como Era del Swing. Casi toda la nueva música estaba compuesta y concebida para esta agrupación, incluso los temas tradicionales y el repertorio del estilo anterior fue adaptado para este formato. Sus principales exponentes fueron las orquestas de Duke Ellington, Count Basie y Benny Goodman, *big bands* que constituyeron un modelo a imitar por el resto de las orquestas de este período y sentaron las bases de su evolución.⁹

El *swing* y las *big band* serían el antídoto frente a las miserias de la Gran Depresión. Las grandes orquestas de jazz pondrían una banda sonora a esa década que conduciría a la Segunda Guerra Mundial. Y tras la contienda, las orquestas de jazz decaerían mientras se abrían paso otras corrientes jazzísticas.¹⁰

2. Context històric i sociopolític per a la seva creació

A principis dels anys 20, Rudolph Valentino va protagonitzar *The Sheik*, Clara Bow era *It girl*, i la gent tocava *mah-jongg* i cantaven “*Yes! We Have No Bananas*”. Babe Ruth va canviar el joc del beisbol i es van publicar noves revistes com ara *Time* i *Reader’s Digest*. La gent escoltava de Duke Ellington, Louis Armstrong i Gerge Gershwin. La ciutat de Harlem va créixer sis vegades i es va convertir en la meca de l’entreteniment.

Des de mitjans de la dècada de 1920, la música popular americana va estar dominada per les *Big Bands* que solien estar formades per 10 a 25 persones. En aquella època, sovint tocaven jazz amb poca improvisació, incloses les cordes amb el violí, que es va abandonar després de la introducció del swing el 1935. Les orquestres tendeixen a cenyir-se a la melodia, l’escriptura i la veu, en sintonia amb la melodia.

La música swing va començar a aparèixer a principis de la dècada de 1930 i va florir, tot i que el públic massiu no va aparèixer fins al voltant de 1936, quan les grans bandes eren més conegudes per tocar música de swing i com a instruments que defineixen el swing.

⁹ María Peñalver, J. (2010). La Big Band, la orquesta de jazz por excelencia Origen, instrumentación, interpretación y técnicas básicas de composición y arreglos. *Sonograma Revista de pensamiento musical*. (007), 3.

¹⁰ Urban Network. *Nueva York, década de 1930: el swing de las big band y los grandes iconos arquitectónicos*. data de publicació (7/11/2015) data de consulta (16/9/2022). <http://urban-networks.blogspot.com/2015/11/nueva-york-decada-de-1930-el-swing-de.html>

Hi ha molts estils entre les centenars de *Big Bands* d'Estats Units. Moltes de les bandes més populars reflecteixen les personalitats del líder, compositor i arranjador principal i la formació. Segons Isa Gregory en *El a.b.c del swing: Las Big Bands*, existeixen diferents tipus de *Big Bands*, que són les següents:

“Las swing bands o hot bands: en las que destacan sus aspectos rítmicos y la improvisación de sus solistas. Como ejemplos de estas bandas encontramos a las orquestas de Count Basie o Duke Ellington.

Las sweet bands: en las que la estructura estaba más programada y dejaba menos margen de improvisación a sus músicos. Como ejemplos de estas bandas encontramos a las orquestas de Benny Goodman o Glenn Miller.”¹¹

Per altra banda, Count Basie va compondre un tipus de swing molt lliure per el que s'havia fet fins el moment, Bob Crosby va tocar més Dixieland, Benny Goodman va tocar el swing fort i les obres de Duke Ellington van ser variades i complexes en el seu temps. “Duke Ellington and his Orchestra together with Cleveland Symphony Orchestra at the Blossom Music Center in Cleveland Ohio. Introduction by Duke “The goldren brom and the green apple”, The golden broom, The green apple, The handsome traffic policeman. Introduction by Duke, Harlem, Take the “A” traint.”¹²

El públic de la *Big Band* eren els adolescents blancs i els joves adults eren els principals fans de la *Big Band* de finals dels anys trenta i principis dels anys quaranta. Ballen amb gravacions de ràdio i ofereixen concerts en directe sempre que és possible.

Les condicions dels grups eren molt dures en part per la segregació i les condicions laborals (horaris nocturns, l'escenari massa petit, el sistema de so està incomplet, el piano desafinat, llargs trajectes.....). Els desacords entre els membres de les bandes s'iniciaven per l'embriaguesa i l'addicció a les drogues. A més hi havia una rotació en moltes bandes i els millors solistes sovint es veien temptats per contractes més lucratius.

Els líders i compositors d'èxit havien d'assumir riscos monetaris durant la gira per mantenir les seves bandes unides, alguns amb una disciplina estricta com la de Glenn Miller i d'altres amb un entusiasme com Duke Ellington.

¹¹ Gregori, Isa. *El a,b,c del swing: Las Big Bands*, The nests swing, data de publicació (6/5/2021), data de consulta (9/10/2022).

<https://thenestswing.com/el-abc-del-swing-las-big-bands/>

¹² The internacional dems bulletin, Duke Ellington Music Society. (1997) *The internacional dems bulletin*, Duke Ellington Music Society, 5.

Les *Big Bands* van tenir un paper important a l'hora d'aixecar la moral durant la Segona Guerra Mundial. Molts membres de la banda van servir a l'exèrcit i van fer gires amb les tropes de l'United Service Organizations (USO) al front, i d'altres com Glenn Miller va morir mentre viatjava entre actuacions militars. Molts grups van perdre personal i la qualitat dels grups es va deteriorar durant els anys de guerra.

A mesura que el jazz va evolucionar i es va expandir en noves direccions, les actuacions de *Big Band* van tenir lloc des dels anys cinquanta fins als anys setanta, encara que no amb tanta freqüència com abans.

A l'actualitat podem trobar grans bandes modernes que toquen tots els estils de jazz com per exemple la de la compositora i directora Maria Schneider.

3. Les primeres *Big Bands* als Estats Units

Jack "Papa" Laine, Original Dixieland Jazz Band, Ted Lewis, Lopez Orquestra dirigida per Vincent Lopez on va tocar Xavier Cugat (músic i violinista català), Jimmy Durante's New Orleans Jazz Band¹³, King Oliver's Creole Jazz band que es va juntar amb Louis Armstrong i la New Orleans Rhythm kings. Totes aquestes varen formar part de les primeres *big bands* als Estats Units entre el 1900 i 1919.

En l'època inicial del swing, entre el 1920 i el 1929, els grups estaven formats entre deu i onze membres, fins arribar a les grans *Big Bands* de més de vint o trenta músics.

Les segueixen la Glen Gray and the Casa Loma Orchestra que va ser la primera cooperativa-orquestra als Estats Units, Louis Armstrong and His Orchestra, Duke Ellington Orchestra, Chocolate Dandies Orchestra, Benny Goodman, Lawrence Welk (una *Big Band* extremadament comercial), Earl "Fatha" and His Orchestra, Hines conegut com el pare del Jazz i Count Basie.

¹³ Annex.

4. Les primeres *Big Bands* a Mallorca

Als anys seixanta a Manacor començava a haver-hi un moviment fort de jazz. Un dels grups que hi podem trobar es l'Orquestrina Manacor Jazz que també ha estat anomenada Orquestra Manacor Jazz.

“Aquest amb so violí som jo (*referint-se a Bernardí Gelabert*); ets des saxo i sa trompeta són en Joan i en Pere Babelei; aquest alt amb ulleres és es mestre Gayà, pianista i director; sa joveneta que té en es costat filla, na Maria, que tocava es violí(jo vaig ser el primer mestre); aquest amb so violoncel és en Miquel Nadal, que es temps de sa guerra va haver de fugir a Amèrica; aquest més vell des contrabaix és son pare d'en Joan, i es des garbàn és en Lluís es Maño. En tenguérem un altre, de bateria, però no record que li dient.”¹⁴

Una dècada més tard, Perico Linale, natural d'Uruguai, va arribar a l'illa de Mallorca després de passar per Barcelona i Madrid, entre d'altres ciutats. Va ser l'artista Sarita Montiel qui el va contractar l'any 1971 per tocar a la seva sala de ball a Mallorca, en el Pub Sara's. Segons el testimoni de Perico Linale "Estuvimos ocho meses allí. Después el McGill Clan se disolvió, en 1972, y cada uno se fue por su lado. Yo me quedé en Palma de Mallorca tocando en una orquesta".¹⁵

Precursor i cercador de músics constant, Linale va crear i fundar la Big Band de Palma, si més no en aquest inici, en format més reduït, com podem veure en una de les fotografies aportades per Perico Linale en la que és la primera actuació a la sala Jack el Negro de Palma a l'any 1971. No va ser fins l'any 1981 quan va arribar a ser una *Big Band* completa.

“Sota la direcció de Pedro E. Linale, que a més que se n'encarrega dels arranjaments, s'agrupa un total de 18 músics de Jazz per a constituir la Big Band de Palma, formada originalment el 1976*¹⁶ i que ha aparegut intermitentment en el panorama musical local, amb diverses actuacions davant el públic mallorquí. La majoria dels músics, gairebé tots formen part d'altres grups perquè si no fos així no seria possible la subsistència de la Banda de Jazz. La seva presència en el Festival amb la intenció que hi participin tot els músics de Jazz de l'illa, ve a contribuir en un altre aspecte tant

¹⁴ Matamalas, T. (2012). *Paradise of Love [Crònica d'una època] Memòria del conjunts manacorins de música moderna dels anys seixanta i setanta*. Món de llibres, 74.

¹⁵ Spdrionegro. *Linale, Pedro "Perico"*. René Boretto Ovalle, data de consulta (1/1/2022). <https://sites.google.com/site/spdrionegro/biblioteca/centro-de-manejo-documental/personas-y-personajes/linale-pedro-perico>

¹⁶ La data és errònia, segons el testimoni i document fotogràfic del fundador de la Palma Jazz Big Band, Perico Linale, la data de fundació de la formació és el 1971. Annex

important com és la música de la Big Band, amb les possibilitats en qüestió d'arranjament que això significa.”¹⁷

En l'actuació a la Sala Jack el Negro, on Perico Linale era el director, trombonista i arranjador de la *Big Band*, hi van actuar Pedro Sánchez al saxòfon alt, Manolo Martínez al saxòfon tenor i Manolo Bolao a la guitarra entre altres músics.

L'embrió que va néixer després del projecte de Linale va ser l'Orquestra del Foment del Turisme de Mallorca patrocinada pel mateix organisme que li dona el nom. Aquesta orquestra successora de la Big Band de Palma també va ser coneguda amb el nom de “Balear Big Band” segons les declaracions fetes pel seu director Jayme Marques.

“En su etapa mallorquina (8 años), JAYME crea la Balear Big Band bajo el patrocinio del Fomento del Turismo de Mallorca” “Dirigiendo esa Big Band en un concierto "In memoriam" a Duke Ellington, celebrado en el Auditorio de Mallorca”¹⁸

L'Orquestra del Fomento del Turismo de Mallorca va fer el seu primer concert publicitat com el “Gran Concierto presentación de su Orquesta Ligera en un Homenaje a Duke Elligton” que es va dur a terme el dissabte 23 de novembre del 1974 a l'Auditori de Palma de Mallorca, a les 19:30h. Aquest primer concert comptà amb la col·laboració de les Juventudes Musicales.

La formació va ser la següent:

Jayme Marques, direcció; Salvador Font “Mantequilla”, saxòfon tenor 1; Tito Garcia saxòfon alt 2; Constantino Lozano, saxòfon alt 1; José Sancho, Saxòfon baríton; José González Prieto, saxòfon, tenor 2 i clarinet; Antonio Brochs, saxòfon alt 3.

Armando Armenteros, trompeta 1; Carmelo Marretta, trompeta 2; Manuel Martinez, trompeta 3; Fernando Villar, trompeta 4 i Francisco Durán; trompeta 5.

Rufino Campo, trompa 1; Francisco Sapiña trompa 2, Francisco Rausell trompa 3.

Enrique Roig, trombó 1; José Pardo, trombó 2; José Roig, trombó 3; José Germán Caldas, trombó 4; Perico Linale, trombó 5.

¹⁷ 9,(1984).[LP].Mallorca. Ajuntament de Palma (Llibret) Annex

¹⁸ Sedajazz. Jaime Marques. TM Seda Jazz colectivo de músicos, data de consulta (3/1/2022)

https://sedajazz.es/agenda_actuaciones_musicales_evento.php?id=2812

Miguel Asensi, tuba; Cosme Adrover, piano; Manuel Bolao, guitarra; Pedro Charles, contrabaix; Balty Clar, baix elèctric; Alfonso Giménez, bateria; Aldo Caviglia, bateria.

En aquest concert hi va haver la col·laboració especial de Marita Halse, veu; Genia Tobin, veu i Dick Bennet, guitarra.

Jayme Marques “Participa con Augusto Algueró en la dirección del Musical Mallorca”¹⁹

Després de la consolidació musical d'aquesta *Big Band*, es va crear, també de la mà de Fomento del Turismo de Mallorca, el festival Musical Mallorca 75, on van participar artistes actuals per promocionar el turisme de l'illa de Mallorca.

“Ha sido el motivo que ha presidido la formación de la denominación orquesta del Fomento del Turismo, formada con el único y solo fin de que actúe en el “Musical Mallorca 75”. Su bondad y preparación ha podido ser comentada por la prensa, que ha enjuiciado cada una de sus actuaciones, y el público que ha asistido a las mismos”²⁰

“Por otra parte, hay que Algueró y Uribarri proporcionaron una ayuda imprescindible al Fomento de Turismo por lo que respecta a la organización de las cuatro ediciones del Musical Mallorca entre 1975 y 1978. Así, mientras el primero se ocupada de convocar a los mejores músicos de momento como Tom Joanes, Gilbert Becaud o Denis Roussos, el segundo conseguía los servicios de los cantantes Raphael, Massiel, Peret Waldo de los Ríos y el músico Paco de Lucía”²¹

El festival es va celebrar el darrer any de la dictadura de Francisco Franco a Espanya.

Molts dels músics que van tocar en l'homenatge “In memoriam” a Duke Ellington també van tocar en la *Big Band* de l'Orquestra Musical Mallorca 75. Podem destacar el canvi del músic de la guitarra on podem trobar a Manolo Bolao, a Salvador Font Mantequilla “Pare” al saxòfon tenor i José Sancho al saxòfon alt, Armando Armenteros “Pare” a la trompeta i al violí Fernando Villar.

El concert es va celebrar els dies 17,18 i 19 d'abril de 1975 a l'Auditori de Palma. El Festival es va emetre en blanc i negre per la primera cadena de Ràdio Televisió Espanyola en directe.

¹⁹ Sedajazz. Jaime Marques. TM Seda Jazz colectivo de músicos, data de consulta (3/1/2022) https://sedajazz.es/agenda_actuaciones_musicales_evento.php?id=2812

²⁰ Vives Reus, A. (2005). *Historia del Fomento del Turismo de Mallorca(1905-2005)*. Foment del Turisme de Mallorca, 340.

²¹ Ídem, 341.

En aquests concerts, Antonio Garau que llavors era el director de Fomento del Turismo de Mallorca, va ser el encarregat de donar el sus amb unes paraules dirigides a tot l'auditori.

Hem pogut extreure auditivament les cançons que varen ser interpretades per l'Orquestra Musical Mallorca 75 dirigida per Henry Mancini.

Al començament fan una introducció tipus *medley* amb cançons com *Cinema Paradiso* i la banda sonora de James Bond. Seguidament s'interpreta *Pink Panther Theme* de Henry Mancini on podem veure a Salvador Font Mantequilla "Pare" fent de solista amb saxòfon tenor. *Baby Elephant Walk* de Henry Mancini on el podem veure tocar de una forma molt divertida i virtuosa el flautí. *Peter Gunn* - Jeff Beck, *The days of wine and roses* i *Moon River* de Henry Mancini que s'han convertit en dos *standards* de jazz on Mancini és el solista al piano. I finalment, acabaren el concert amb la cançó composta expressament pel festival mentre baixava el teló i sortien el crèdits a la televisió.

El festival Musical Mallorca va tenir tres edicions més en els anys 76, 77 i 78. Aquestes noves edicions, que ja van ser emeses per televisió i en color, van consolidar el festival durant la transició democràtica.

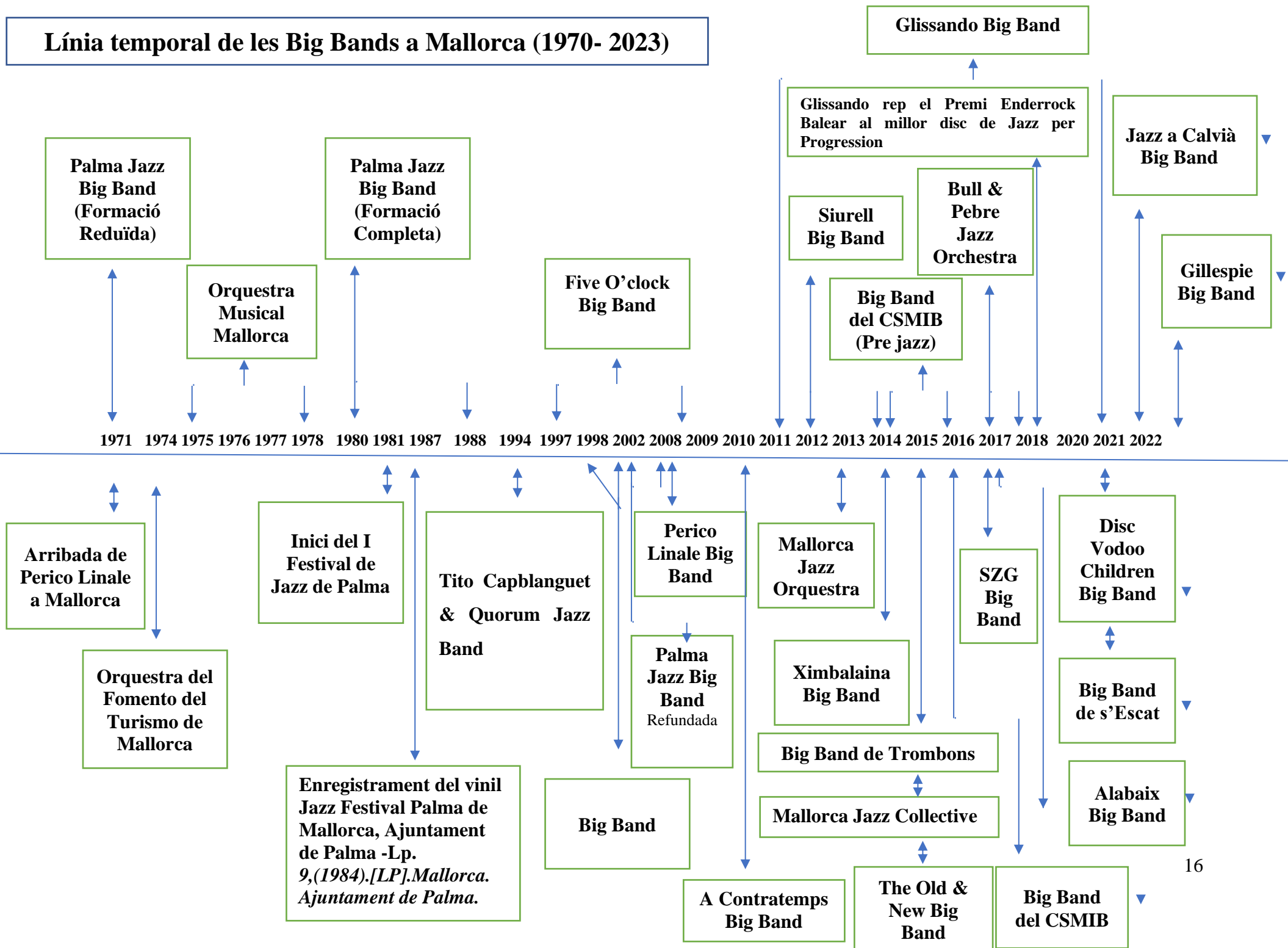
CAPÍTOL II Les Big Bands a Mallorca

En aquest capítol es parla d'aquelles formacions que al llarg d'aquest anys han format part de l'escena musical de la nostra geografia, i s'il·lustra amb una línia temporal i un catàleg explicatiu. Així, en el primer punt es presenten les *Big Bands* desaparegudes. En el segon, les que feren actuacions momentànies i molt puntuals. Per últim, es parla de les formacions que es troben a hores d'ara en actiu.

Catàleg de les Big Bands de Mallorca

Desapareguda	Momentània	Activa
Palma Jazz Big Band	Orquestra del Fomento del Turismo de Mallorca	Voodoo Children Big Band
Five O'clock Big band	Orquestra Musical Mallorca	Big Band de s'Escat
Orquídea Big Band	A Contratemp Big Band	Jazz a Calvià Big Band
Refundació de Palma Jazz Big Band	Mallorca Jazz Orquestra	Big Band del Conservatori Superior de les Illes Balears
Glissando Big Band	Ximbalaina Big Band	Gillespie Big Band
Siurell Big Band	Big Band de Trombons	
The Old and New Big Band	Mallorca Jazz Collective	
Big Band del CSMIB (Pre Jazz)	SZG Big Band	
Bull & Pebre Jazz Orchestra	Alabaix Big Band	

Línia temporal de les Big Bands a Mallorca (1970- 2023)

1. Big Bands desaparegudes

En aquest punt parlarem d'aquelles formacions que varen desaparèixer i que, a dia d'avui, no estan actives.

1.1 Palma Jazz Big Band (1971-1988)

La Palma Jazz Big Band va ser creada al 1971 per Perico Linale després de la seva arribada a l'illa. Tot i que inicialment era un *Big Band* reduïda, amb els anys va anar creixent fins a convertir-se amb una formació completa i estable. Va estar activa fins l'any 1988.

Estudiarem en profunditat aquesta formació en el primer apartat del capítol III d'aquest treball.

1.2 Five O'clock Big Band (1997-2009)

“La Five O'clock és una nova formació sorgida de la desapareguda “Santanyí School Big Band” que tingué els seus inicis l'any 1994 i per diversos motius es va desfer”.²²

Fins l'any 1997 van assajar a l'Escola de Música de Santanyí i a partir del curs 1997-1998 es van traslladar a Felanitx on assajaven al local de la Banda de Música. La majoria dels músics que hi participaven, en aquesta etapa inicial, eren de la Comarca de Llevant. El seu director era Vincent Lalire, professor de trombó i membre titular de l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears. Varen fer diferents concerts a Santanyí, Felanitx, Son Servera, a les Festes de Sant Sebastià de Palma i a la fira de Maig de Ses Salines, entre d'altres poblacions de Mallorca.

“Un concierto en calle Unión, en las fiestas de Sant Sebastià en Palma, en la Plaza Mayor, en la cárcel de Palma lo hicimos para Proyecto Hombre, tengo los recortes de prensa (1998), fue más una audición que un concierto...son actuaciones de la Five O'clock. Hacíamos muchos, durante 10 años actuamos en las Ferias de Ses Salines. Aquí empecé con los errantes, con la big band de alumnos de Santanyí y luego seguí con el grupo más profesionales, luego ensayamos en la sinfónica. Hicimos una semana en el Jazz Forum, con big band reducida, 6 semanas, 6 mitades. El

²² Programa de mà del concert de divendres dia 7 de febrer de 1997 al Auditori Municipal de Felanitx.

Sr. Ferragut nos dejaba la sala de coctel, en la séptima planta y la de danza, del Auditorium de Palma”²³

“Con risas y algunos ofreció la Five O’clock Big Band comentarios graciosos. La Five O’clock Big Band actuó ayer en la cárcel de Palma. (.....) en uno de los salones del centro (.....) Five O’clock Big Band interpreta a todo pulmón. “Por qué no tocáis ... des boogie y un rock and roll...”²⁴

En aquest concert de la presó de Palma hi va tocar el saxofonista tenor Antoni Servera, de Son Servera, que es va unir a la formació quan aquesta es va establir a Felanitx.

Uns anys més tard varen fer un concert al Parc de la Mar, entre el 2002 i el 2003, on podem escoltar un *medley* de cançons d’estil swing, *funk* i música moderna. En la formació hi havia músics titulars de l’Orquestra Simfònica de les Illes Balears que van seguir formant part de la formació.

La formació que hem extret de l’enregistrament va ser²⁵:

Vincent Lalire , direcció i trombó 3; Molly Duncan, saxòfon alt 1; Miquel (Miki) Ramón, saxòfon alt 2; Jordi Montserrat, saxòfon tenor 1; Joan Carles, saxòfon, tenor 2, Tobías Isern, tuba; qui fa el paper de saxòfon baríton a la fila dels saxòfons.

Conrado Gatastaldo, trompeta 1; Michel Herment, trompeta 2; Cyril Jean Michel Pouillet, trompeta 3;

Patrick Guillaume, trombó 1; Jean Christophe Brunet, trombó 2; Vincent Lalire, trombó 3.

Tito Capblanquet, piano; Baltasar (Balty) Clar, baix elèctric; Juan Carlos Murgi, bateria i Paquita Pericas, veu.

L’any 2023 la Five O’clock Big Band va actuar al Palau March on hi va haver una gran quantitat de públic.

²³ Entrevista a Vincent Lalire, Conservatori Superior de Música de les Illes Balears. Aula 56. Dia 31 de març del 2023.

²⁴ *Diario de Mallorca (Balears)* Dia 11 de gener de 1998, 57.

²⁵ Lalire, V. *Five o’clock Big Band*, Youtube, data de publicació (31/5/2016), data de consulta (24/1/2023).

https://www.youtube.com/watch?v=FRbQj-xH_rU

“Last Month’s Corpus Chisti Festival in Palma saw a Series of concerts take place throughout the city. Lily Jameson went along to the Five O’clock Big Band at he Grand Palau March.

Everyone loves a free gig don’t they? So you won’t be surprised to hear that the Big Band concert held in the gardens of Palma’s very beautiful Palau March was well attended. I was surprised however, to see so many people milling around the doors at 8pm when the kick-off wasn’t ‘till 9pm. Couldn’t be locals key? They’re never anywhere they need to be on time – arriving late is just a part of here where no cost involved and the location is a Palma Palace whose doors only recently opened to the paying public – then the crowds gather and everyone wants to be at the front of the queue.

I think the band was surprised by the numbers waiting to hear their Big Band sound as the doors were opened well before the sound checks were complete in order to get as many people in as possible. Let’s just say I’ve not seen so many over sixties move so quickly! The rickety plastic chair, just over 200 I reckoned with a quick headcount, were quickly filled and the last ones in attempted to park their rears on...”²⁶

En aquest concert els músics van interpretar: *It d’on’t mean a thing (if it ain’t got that swing)* de Duke Ellington i Irving Mills (1932), *Fly me to the moon* de Howard Bart (1954) i popularitzat per Frank Sinatra. *I’ve got you under my skin* de Cole Porter, *How high the moon* escrit per Nancy Hamilton i Morgan Lewis i *Misty* de Errol Garner.

Cal destacar la incorporació de Xema Borràs al trombó, Miquel Gayà al trombó, Toni Rios al saxòfon baríton i Salvador Font Mantequilla “Fill” a la bateria i Vicent Lalire a la veu principal i veus.

“De saxo tenor había Manolo Martínez, justo después de irse Molly Duncan. Después Jordi Montserrat se puso de segundo alto, hizo de todo, salvo barítono... Manolo tenía el Jazz Fórum en Cala Major i Macumba”²⁷

Festes de Sant Sebastià, Nit de la Fresca en el Parc de la Mar el 25 julio de 1998 (.....) 30 abril de 1998 Feria de Abril de Ses Salines i también en el 99. En el Museu Joan Miró, también tocábamos mucho. En la Iglesia de Son Servera, que no está acabada o destruida, creo que es

²⁶ Revista *Island Life*, Juliol 2003, 37.

²⁷ Entrevista a Vincent Lalire, Conservatori Superior de Música de les Illes Balears. Aula 56. Dia 31 de març del 2023.

nuestro primer bolo, en 1997, al menos con programa fue el primero. En el Musical de Porto Colom. Este es otro de Santanyí, el de 1994.²⁸

A l'any 2006 varen tocar durant sis setmanes a l'antic Jazz Voyeur Club de Palma, amb *Big Band* reduïda: tres trompetes, tres trombons, dos saxòfons, una bateria i algunes vegades una cantant. A més, al llarg dels següents anys van fer altres concerts com els d'Andratx i Felanitx, a la Casa de Cultura al 2008. El mateix any, van fer un concert a l'estiu a Sant Telm on Adriana Ceballos va interpretar *Route 66*.²⁹

I oferiren un concert l'any 2011 a la Sala Mozart. Segons el seu director, Vincent Lalire, la *Big Band* va desaparèixer durant els anys 2008-2009 perquè econòmicament el projecte no era viable. Durant tots els anys de la formació van fer concerts privats en algunes residències de la urbanització de Son Vida, a algunes noces i festes privades. El repertori que tocaven era molt variat.³⁰

1.3 Orquídea Big Band (1998-2002)

“La Orquídea Big Band va ser una formació que va tocar durant 5 anys. En aquests anys de vida varen fer moltíssima feina, oferiren moltes actuacions, berbenes, presentacions, a tots els pobles de Mallorca. Érem molta gent, que els pobles més petits no podien pagar. Era comercial, hi havia arranjaments molts bons”³¹

Orquídea Big Band la va formar l'empresari mallorquí Tolo Pomar, propietari de l'empresa Romàntic Spectacles que estava especialitzada en la contractació de músics i orquestres per a hotels en zones turístiques. Aquesta era una formació comercial, que va estar activa des de l'any 1998 fins el 2002, aproximadament. El format que s'utilitzava per vendre aquesta formació era introduir un grup petit abans de l'actuació de la *Big Band* i un altre grup per finalitzar el concert que normalment era el grup Chésterfield. En el grup que obria l'actuació Pedro Sánchez tocava el saxòfon alt, acordió i flauta.

²⁸ Ídem.

²⁹ Ceballos, A. *Route 66 Adriana Ceballos i la Five o clock Big Band*, Youtube, data de publicació (27/1/2009), data de consulta (31/3/2023).
<https://www.youtube.com/watch?v=Zb0riFILdrM>

³⁰ Annex

³¹ Entrevista a Jordi Montserrat Antolí, entrevista telefònica. Dia 14 de novembre del 2022

La *Big Band* era dirigida per Pedro Sánchez. “La dirige un gran músico, Pedro Sánchez, y la componen excelentes profesionales y magníficas voces. Con ellos, el éxito de cualquier velada está más que garantizado, pues lo tocan todo, desde lo más clásico a lo más moderno, pasando por lo tropical.”³²

“Pedro Sánchez, tot ho arranjava ell. Jo l’he vist fer El *Gato Montés*, en el Índigo, fer un manuscrit, escrit perfecte, ell arranjava davall aquella llum de la lampara que no hi veia ningú.”³³

Només hem pogut trobar una cançó enregistrada per la formació, és d’estil *latin*. *Que rico el mambo* (Orquídea Big Band Live 1999).³⁴

En la formació hi han tocat músics com són: Jordi Montserrat saxòfons alts i tenors, Pedro Sánchez als saxòfons, Roberto Uque al saxòfon tenor, Vicens Borràs al saxòfons, Adrián Sanso-Ali al saxòfons alt, Miquel Navarrete a la bateria, Nus Aguiló al piano, Tolo Servera a la guitarra, Toni Cuenca al baix, Miquel Figuerola a la bateria i José Miguel Riutort a la veu.

“Diecisiete músicos, (.....)como en el caso de Alcudia, la magia que brotaba (.....). La mayor dificultad de una *big band* está en los ensayos. Todos son músicos profesionales (.....)”³⁵

Durant l’any 1998 varen fer concert destacats a Petra, Alcúdia, Sencelles, Sant Joan, Pollença i Pòrtol. A l’any 1999 a Porreres actuaren amb els grups Sax 2000 amb alguns saxofonistes de la *Big Band* i Chésterfield, a Sòller a les Festes de Sant Bartomeu, a Santanyí al Camp d’Esports, amenitzant la Gala Miss Cala Millor i a Felanitx a les festes d’agost.

Durant l’any 2000 varen compartir escenari amb el grup Agua Dulce i Motown, a Santa Margalida amb Chésterfield, M-Twon Sisters i Tumbet de Solfa.

Al 2001 tocaren conjuntament amb Salsa 4 i Química Latina en diferents concerts. A més també actuaren a Muro, poble del seu creador Tolo Pomar, entres altres indrets de l’illa. L’any següent, el 2002 van tocar a la I Festes de Sant Joan a Son Servera, a Cala Millor,

³² *Última Hora*, Click, data de publicació (25/04/2002), data de consulta (4/3/2023) <https://www.ultimahora.es/noticias/local/2002/04/25/790351/click-486.html>

³³ Entrevista a Jaume Ginard, Es Gremi. Polígon de Son Castelló, Palma. Dia 28 de març del 2023.

³⁴ Adrian Sanso-Ali, *Que Rico El Mambo* (Orquídea Big Band Live 1999) Souncloud, data de publicació (2017), data de consulta (4/3/2023) <https://soundcloud.com/adriansansoali/que-rico-el-mambo>

³⁵ Diario de Mallorca (Balears). (26 d’abril de 2002). *Diario de Mallorca (Balears)*, 36.

a les Festes Patronals de Sant Llorenç, a Cala Rajada a les Festes del Carme, a la festa de primavera de la Casa Virrey entre Inca i Sencelles, a la berbenes d'Alcúdia, a la plaça Costa de s'Illot, de Santa Margalida, Lloseta, Sant Agustí i Cavallets a Felanitx.

1.4 Perico Linale Big Band (2008)

Uns dels encàrrecs que va tenir Perico Linale va ser fer els arranjaments de la *Big Band* que acompanyaria al cantant mallorquí Tomeu Penya en la seva gira de 2008. Aquesta *Big Band* amb el nom de Perico Linale Big Band feria diferents concerts de presentació de la gira del músic. La gira *Sa Força d'és vent* es va presentar en el Teatre Principal de Palma on va ser enregistrada per Televisió de Mallorca, a les festes de Sant Roc i Sant Roquet a Porreres, a la plaça de la vila a Santa Margalida i a la 20ena Edició del Mercat de Música Viva de Vic, tots l'any 2008.

Del creador i director, Perico Linale, han escrit el següent:

“Uruguaià de naixement, però mallorquí d'adopció, Perico Linale conta a les seves esquenes un extens currículum musical. Si bé es conegut com a intèrpret de piano i trombó, sempre s'ha decantat per la creació. A l'actualitat són molt apreciats els seus arranjaments per les adaptacions de partitures per diferents instruments. La Perico Linale Big Band és una nova aposta d'aquest músic. Una nova manera de fer pedagogia musical amb el jazz, segons conta el propi Linale. Ara s'ha unit aquest nou projecte per convertir la música de Tomeu al vent dels seus 15 músics oferint una força insospitada a les composicions.”³⁶

La formació de la Linale Big Band en aquestes actuacions va ser la següent:

cantante: Adriana Ceballos

trompetas: Jaime Clement / Armando Armenteros / Mario Fidani / Juan Taberner

trombones: Miguel Wadeis / Kaito Solis/ Txema Borrás / Miguel Gaya

saxofones: Manuel Cuesta / Vicente Borrás / Manuel Martínez / Roberto Uke / Antonio Rios

sección rítmica:

piano: Tony Andreu

bass: Víctor Martínez

drums: Jaime Ginard

arreglos y direcci-on: Pedro(Perico) Linale³⁷

³⁶ Programa de mà del concert de presentació de la gira 2008, (Sa Força d'és vent) de Tomeu Penya al Teatre Principal de Palma.

³⁷ Currículum de Perico Linale.

Tot i que en els concerts la base rítmica eren el grups Geminis, el músic Jordi Montserrat va entrar com a saxòfon tenor 1, ja que abans havia enregistrat amb Tomeu Penya i col·laborat en un altre projecte del compositor.

En una entrevista publicada en *El Punt Avui* sobre Tomeu Penya es recull, “A l'estiu puc arribar a portar vint músics, entre el grup Géminis i la Perico Linale Big Band, però a l'hivern prefereixo un format més reduït i, a més, no és fàcil portar tants músics a la península. Els concerts amb el duet són més íntims i personals, i també em permeten parlar més amb el públic i preguntar quines cançons volen escoltar”, diu en Tomeu.”³⁸

1.5 Siurell Big Band (2008- 2013)

La Siurell Big Band fou fundada pel pianista Guillem Bestard, que era l'encarregat de la direcció i els arranjaments, i promoguda per l'empresa d'espectacles Sa Minut Band. Aquesta *Big Band* tocava més música comercial i moderna que jazz. La presentació del primer espectacle va ser l'abril del 2008 a l'Auditori d'Alcúdia amb la col·laboració de Televisió de Mallorca. Aquest va ser un tribut a Frank Sinatra titulat “Tribut a Sinatra” en que l'espectacle transportava a les grans formacions dels anys 50. Al concert hi participaren un total de 18 músics, 3 cantants i 2 ballarins.

L'any 2009 varen estrenar l'espectacle Julio Simfònic dedicat a Julio Iglesias. Mallorca Nostàlgica va ser un espectacle estrenat a l'abril de 2010 a l'Auditori d'Alcúdia amb la col·laboració de Televisió de Mallorca. “Volem retrocedir en el temps i situar-nos a la Mallorca dels anys 60 i 70. Aquella Mallorca “ye-yé”, de calçons acampanats, de mini faldes, de rebel·lia, d'il·lusió, de “boom” turístic i ressorgiment econòmic, d'obertura al món en general...”³⁹

³⁸ *El Punt Avui*, Tomeu Penya: “Jo faig ‘country’ de la pagesia mallorquina, data de publicació (2/03/2013), data de consulta (5/1/2023) <https://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/624269-tomeu-penya-jo-faig-country-de-la-pagesia-mallorquina.html>

³⁹ Siurell Big Band, Mallorca Nostalgica data de publicació (2010), data de consulta (5/2/2023) <http://www.siurellbigband.com/mallorca-nostalgica.html>

“Quin jove o adolescent d’aquella època no recorda a grups i cantants mallorquins com: “Los Javaloyas”, “Los Bravos”, “Bonet de Sant Pere”, “Llorenç Santamaria”, “Los Beta quartet”, “Z-66”, “Grupo 15”, “Els Valldemossa”, “Los 5 del Este”.”⁴⁰

El Tribut a Rocío Durcal va ser estrenat l’any 2011 a l’Auditori de Porreres. L’any següent varen presentar l’espectacle “Aquells anys d’Eurovisión” en el que interpretaven el repertori de cançons presentades al festival televisiu amb més espectadors de tot el món.

La Siurell Big Band va retre un homenatge a la trajectòria musical del cantant mallorquí Llorenç Santamaria que en aquells anys ja havia publicat 20 discs. L’espectacle anomenat “Para que no me olvides” se va presentar el diumenge 7 d’abril de 2013 a l’Auditori d’Alcúdia, a les 19:00h.

La formació de la Siurell Big Band era la següent:

Guillem Bestard, direcció, arranjaments i piano.

Jose Miquel Miró, veu; Maria Dolores Llines, veu; Frederic Viçens, veu; Sandra Mayol, veu; Carlos Diaz, veu; Alexandra Muñoz, veu.

Gabriel Reines March, violí; Xisco Amengual, violí; Tomás Rosselló Bibiloni, viola.

Jordi Montserrat, saxòfon alt 1; Jaume Ginard, saxòfon alt 2; Bartomeu Garau, saxòfon tenor 1; Llorenç Gelabert, saxòfon tenor 2.

Leo Villar, trompeta 1; Evaristo Pons, trompeta 2; Gori Fernandez, trompeta 3.

Jean Christophe Brunet, trombó 1; Toni Aznar Belen, trombó 2.

Vinçens Negre, guitarra; Victor Capblanguet, contrabaix; Salvador Font “Mantequilla” “Fill”, bateria.

⁴⁰ Ídem

1.6 The Old & New Big Band (2015)

The Old & New Big Band té els seus orígens a l'Escola de Música Jaume Albertí d'Inca. Aquesta va fer ser formada i dirigida pel professor i saxofonista Luis Depestre, amb la que només va fer 4 concerts a Mallorca al 2015 i va estar activa durant un any.

En aquests concerts varen oferir un tribut especial a Ray Charles, a través de la veu del músic Arthur Hensen, cantant que havia participat a l'Orquestra de Son Amar. Els concerts que va fer aquest formació van ser: el diumenge 3 de maig al Teatre Xesc Forteza; el diumenge 12 de juliol en el Teatre d'Alcúdia en el XV aniversari del teatre on van compartir escenari amb el grup Saxophobia Funk Project i on hi va haver el saxofonista i flautista Jorge Pardo i l'harmonicista Víctor Uris que van participar en diverses cançons durant la vetllada. També va actuar el diumenge 19 de juliol a la Xena edició Inca Jazz 2015 al Claustre de Santo Domingo d'Inca i el dia 27 d'agost al Claustre de Santo Domingo de Pollença.

“The Old and New Big Band es un proyecto ambicioso que pretende romper con todo lo visto en cuanto a big band's se refiere.”⁴¹

Oferien un repertori de blues i swing, molt característic de Ray Charles. “Ofrecen un show difícil de olvidar, dedicado a un genio del jazz y del blues como Ray Charles, a través de temas tan conocidos por *Hit the Road Jack*, *Unchain My Heart*, *Halleluya* o *Georgia On My Mind*.”⁴²

La formació de The Old & New Big Band era la següent:

Luis Depestre, direcció i saxòfon alt 1.

Cristian Sorribas, saxòfon alt 2; Thomas Fontín, saxòfon tenor 1; Alberto Moreno, saxòfon tenor 2.

Pep Garau, trompeta 1; Iván Saint-Ives, trompeta 2; Jaume Cerdà (*Lolo*), trompeta 3; Jaume Blàzquez, trompeta 4.

⁴¹ Diario de Mallorca (Balears). (1 de maig de 2015). *Diario de Mallorca (Balears)*, 68.

⁴² *Diario de Mallorca* (Balears), *Un tributo al inolvidable Ray Charles*, data de publicació)1/5/2015), data de consulta (5/2/2023) <https://www.diariodemallorca.es/fnd/2015/05/01/tributo-inolvidable-ray-charles-3744085.html>

Josep Oliver, trombó 1; Miquel Gayà, trombó 2; desconegut, trombó 3; Tolo Serra, trombó 4.

Isis 'Apache' Montero, piano; Miguel Mateu, guitarra; Pablo Disalvo, contrabaix; Toni Beltrán, bateria.⁴³

1.7 Bull & Pebre Bord Jazz Orchestra (2017)

La Bull & Pebre Bord Jazz Orchestra es va formar després que el guitarrista Sebastià Rosselló proposés als seus companys de classe, com Toni Llull, Maria Antònia Gili, Joan Codina, Dani Lopez, Roger Mir i Magalí Sare la creació d'aquesta formació, per poder tocar els temes que havien arranjat per l'assignatura de composició i arranjaments que Sergi Vergés imparteix al Conservatori Superior del Liceu de Barcelona.

“Una big band de diecinueve músicos aún estudiantes que provienen de escuelas como el Liceu, la Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), el Taller de Músics de Barcelona y el Conservatori Superior de Música de les Illes Balears.”⁴⁴

Durant el 2017 van fer dos concerts: el primer va ser a sala Trampa Teatre de Palma el dilluns 3 de juliol i el segon va ser al Teatre d'Alaró el dimarts 4 de juliol de 2017. Sergi Vergés va ser l'encarregat de la direcció d'ambdós concerts. El repertori va ser: *250 km/s* de Dani Lopez, un tema *Even* a 192 la negra amb molts d'amalgames, *The Wing Waker* un arranjament de Sebastià Rosselló a 9/8 de la cançó del vídeojoc *Zelda*, *Stablemates* – Benny Golson arranjat per Toni Mora Tur, *La habitación* – Ramon Diaz, arranjat per Emilio Martín i *Dat Dere* –Booby Timmons, arranjat per un company de Sebastià Rosselló.

⁴³ *Ultima Hora*, The Old and New Big Band, jazz, fusión y blues en Pollença, data de publicació (2015) data de consulta (5/10/2022) <https://www.ultimahora.es/ocio/conciertos/the-old-and-new-big-band-jazz-fusion-blues-pollen-a.html>

⁴⁴ Darder, C. Sebastià Rosselló: "Es increíble juntar a tanta gente con los mismos gustos y ganas de tocar" *Diario de Mallorca* data de publicació (15/5/2018), data de consulta (1/11/2022) <https://www.diariodemallorca.es/cultura/2018/01/15/sebastia-rossello-increible-juntar-gente-3281218.html>

La formació d'aquest dos concert va ser la següent:

Sergi Vergés, direcció.

Magalí Sare, flauta i veu; Roger Mir Abella, saxòfon alt 1; Dani Lopez, saxòfon alt 2; Carles Medina, saxòfon tenor 1 i saxòfon soprà; Lleonard Martínez Mas, saxòfon tenor 2; Miquel Àngel Rigo Roig, saxòfon baríton.

Maria Antònia Gili, trompeta 1; Jaume Blàzquez, trompeta 2; Pep Garau, trompeta 3; Jaume Cerdà (*Lolo*), trompeta 4.

Joan Codina, trombó 1; Tomeu Garcias, trombó 2; Sergi Tous, trombó 3; Miquel Gayà, trombó baix.

Jaume Riera, piano; Sebastià Rosselló, guitarra; Joan Garcias, contrabaix; Enric Fuster, bateria 1; Toni Llull, bateria 2.

Toni Mora en aquest concert finalment no va assistir així com estava previst.

L'any següent al 2018 van fer un únic concert al Teatre de Manacor el dia 3 de gener. En aquest concert van ser els mateixos arranjadors qui varen dirigir els seu propis arranjaments. La direcció va ser conjunta.

La formació d'aquest concert va ser la següent:

Magalí Sare, flauta i veu; Roger Mir Abella, saxòfon alt 1; Dani Lopez, saxòfon alt 2; Carles Medina, saxòfon tenor 1 i saxòfon soprà; saxòfon tenor 2; Miquel Àngel Rigo Roig, saxòfon tenor 2; Andreu Domènech, saxòfon baríton.

Pep Garau, trompeta 1; Jaume Blàzquez, trompeta 2; Tomeu Estelrich, trompeta 3; Maria Antònia Gili, trompeta 4.

Joan Codina, trombó 1; Tomeu Garcias, trombó 2; Sergi Tous, trombó 3; Miquel Gayà, trombó baix.

Toni Mora Tur, piano; Sebastià Rosselló, guitarra; Joan Garcias, contrabaix; Enric Fuster, bateria 1 i Toni Llull, bateria 2.

“Aún así, Rosselló y Gili se muestran muy satisfechos con el feedback que han recibido después de cada concierto. "Como músico acabas hecho polvo, porque estás todo el tiempo leyendo partituras...pero de los conciertos que hemos hecho la gente ha salido muy contenta, diciendo que

había durado lo justo, y de muy buen rollo", mantiene Rosselló. La opinión de Gili no se aleja de la del guitarrista. "En el primer concierto no esperábamos a mucha gente", afirma. Sin embargo, asegura que hay gente que repitió. "Yo creo que el hecho de tener una cantante estira más, para la gente es más normal", dice Gili, trompetista de un big band que, de normal, tiene poco. Empezando por el nombre. Y, por cuestión de logística, suelen ensayar solo una vez antes de un concierto. Siendo tantos y de tantos sitios diferentes es muy difícil coincidir en un mismo lugar a no ser que sea para un concierto. Rosselló admite que es arriesgado, y casi un reto, pero de momento, "todo ha salido bien".⁴⁵

2. Big Bands momentànies

En aquest punt es mostren les formacions creades ja amb un caràcter temporal.

Aquestes es formaven sovint per treballar un projecte específic o per participar en un esdeveniment concret.

2.1 Orquestra del Fomento del Turismo de Mallorca (1974) i Orquestra Musical Mallorca (1975-1978)

Aquestes *Big Bands* han estat investigades i explicades en el CAPITOL I, en el punt 4 titulat Les primeres *Big Bands* a Mallorca.

2.2 Tito Capblanguet & Quorum Jazz Band (1994)

Aquesta formació estava dirigida pel músic Tito Capblanguet. Capblanguet dirigia i tocava el piano alhora.

Aquesta *Big Band* va participar a l'espai musical de la programació del desaparegut Canal 4 de Mallorca. Hem trobat una sèrie de vídeos enregistrats per aquest canal sobre les actuacions d'aquesta *Big Band*, entre 1993-1994, on podem veure una formació un poc diferent a la clàssica, en la que no hi havia saxòfon alt 2 ni trombó baix i apart tenia afegides dues trompes.

La formació del concert va ser la següent: Tito Capblanguet, direcció i piano; Vicent Borràs, saxòfon alt 1; Fletxer, saxòfon tenor 1; Jordi Montserrat, saxòfon tenor 2 i flauta; (desconegut), saxòfon baríton.

⁴⁵ Darder, C. Sebastià Rosselló: "Es increíble juntar a tanta gente con los mismos gustos y ganas de tocar" *Diario de Mallorca*, data de publicació (15/12/18), data de consulta (1/11/2022) <https://www.diariodemallorca.es/cultura/2018/01/15/sebastia-rossello-increible-juntar-gente-3281218.html>

(desconegut), trompeta 1; Bermat Xamena, trompeta 2; (desconegut), trompeta 3; (desconegut), trompeta 4.

Rafael Bueno, trombó 1; Patrick Guillaume, trombó 2; Omegen, trombó 3;

Francisco Sapiña, trompa; Bartual, trompa.

Tito Capblanguet, piano; Toni Miranda, guitarra; Baltasar (*Balty*) Clar; Salvador Font “Fill”, bateria; (desconegut), congues.

En un dels pocs enregistraments que estan a la xarxa, un dels temes que hem pogut escoltar és *Scott's Place* de Count Basie del disc *Have a Nice Day* de l'any 1971.⁴⁶ En els altres dos enregistraments interpreten cançons de l'estil swing.

2.4 A Contratemp Big Band (2010)

En el marc de l'edició XXXI de les Festes del Turista Badia de Cala Millor va actuar A Contratemp Big Band. Aquesta *Big Band* va actuar el diumenge 26 de setembre de 2010, a la Plaça de s'Estanyol, a les 20:30h., just abans dels sopars de gala als hotels de l'Associació Hotelera Badia de Cala Millor. La seva actuació va amenitzar la vetllada dedicada especialment als turistes, just després de l'actuació de la Trobada de xeremiers a Cala Millor, els Xeremiers des Puig de sa Font, de Santa Maria, Petra i Sóller a la mateixa plaça.⁴⁷

2.5 Mallorca Jazz Orquestra (2013)

La *Big Band*, Mallorca Jazz Orquestra va ser formada pel trompetista Pep Garau, per fer en exclusiva un únic concert a Mallorca. El concert es va fer al Moll de Cala Rajada el dia 16 d'agost de 2013. En el concert varen ser convidats el director Sergi Vergés i el trompetista Matthew Simon, ambdós professors de Grau en el Conservatori Superior del Liceu a Barcelona. Matthew Simons va ser la figura convidada com a solista o *featuring*.

⁴⁶Capblanguet, A. *Canal 4 Palma de Mallorca Tito Capblanguet con la Qourum Jazz Band*, Youtube, data de publicació (13/07/2010), data de consulta (29/12/2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=tPjRmMm6faQ>

⁴⁷ Programa del XXXI Festes del Turista Badia de Cala Millor.

El repertori que presentà la Mallorca Jazz Orquestra va ser els grans clàssics del jazz amb arranjaments originals de Mel Lewis, Thad Jones, Billy Strayhorny i Toshiko Akiyoshi entre d'altres.

En els dos vídeos visionats el repertori que podem escoltar és: en el primer vídeo i en primer lloc, *Walking About* de Thad Jones i Mel Lewis, on podem escoltar els solos de Marcel·lí Bayer al saxòfon baríton, Albert Comaleras al saxòfon tenor 1 i Toni Vaquer al piano. En segon lloc, un arranjament de Thad Jones de la cançó *All of me*, on el solista es Matthew Simon. En tercer, un tema on destaca el solo d'Albert Comaleras, al saxòfon tenor 1.⁴⁸

En el segon vídeo s'interpretà un *blues* on Pep Garau, Jordi Montserrat i Xema Borràs son el encarregats de fer els solos.⁴⁹

Segons les declaracions de Toni Vaquer que tocava el piano, la Mallorca Jazz Orquestra va interpretar en el bis la cançó *Mambo Inn* – Mario Bausá i *A Child is Born* – Thad Jones que va ser interpretada per Salvador Sobral a la veu, abans de guanyar el festival d'Eurovisió 2017.

La formació del concert va ser la següent: Sergi Vergés, direcció; Joan Mas, saxòfon alt 1; Marina Moyà, alt 2; Albert Comaleras, saxòfon tenor 1; Jordi Montserrat, saxòfon tenor 2; Marcel·lí Bayer, saxòfon baríton.

Matthew Simon, trompeta 1; Pep Garau, trompeta 2; Pep Tarrades, trompeta 3; Bernat Xamena, trompeta 4.

Miquel Gayà, trombó 1; Josep Oliver, trombó 2; Xema Borràs, trombó 3; Tolo Serra, trombó 4.

Toni Vaquer, piano; Llorenç Barceló, hammond; Steve Bergendi, contrabaix; Salvador Font "Fill", bateria; Pep Lluís Garcia, percussió; Salvador Sobral, veu.

⁴⁸ Cap Vermell, *Mallorca Jazz Orquestra*, Youtube, data de publicació (18/08/2013), data de consulta (29/11/2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=mkuhaEYqXfA&t=85s>

⁴⁹ Jo Johaido, *Mallorca Jazz Orquestra*, Youtube, data de publicació (29/08/2013), data de consulta (29/11/2022) <https://www.youtube.com/watch?v=kOW2iVVf0QI>

2.6 Ximbalaina Big Band (2014)

Sa Voltadora, entitat especialitzada en bicicletes de època i l'estil *vintage*, va organitzar un concert de swing el diumenge 18 de maig de 2014, a la Plaça Pere Ignasi de Campos, a les 17:00h, on la Ximbalaina Big Band va actuar. En total foren 20 músics que participaren a la *Big Band* i varen obrir el *CicloSwing*, dedicat a les bicicletes d'època i al swing. La formació va ser dirigida pel professor titular de trombó i director de la Big Band del Conservatori Superior de Música de les Illes Balears (2014), Xema Borràs Sbert. La formació de la *Big Band* estava composta per músics alumnes del mateix Conservatori que interpretaren temes de swing com *Sing, Sing, Sing*⁵⁰ mentre els ballarins ballaven swing a la plaça.

2.7 Big Band de Trombons (2015)

Aquesta formació va ser creada per Xema Borràs Sbert per un concert exclusiu a l'estiu del 2015 a la Nit de l'Art de Felanitx. La *Big Band* substituïa la formació clàssica, definida en el marc teòric d'aquest treball, per trombons fent el paper de totes les seccions (trombó, saxòfons i trompetes), mantenint la secció rítmica i en aquest cas la veu. A la formació, composta per músics professionals de les Illes Balears, hi va participar com a convidat el músic valencià i trombonista Toni Belenguer.

La formació va ser la següent:

A la secció de trompetes hi havia els trombons següents : Guillem Nadal (*Will*), Joan Amengual, Josep Oliver Rubio i Sergi Tous Martínez.

A la secció de trombons hi havia els trombons següents: Miquel Vadell Adrover, desconegut, Miquel Amengual i Xim Tomàs Ferrer.

A la secció de saxòfons hi havia els trombons: Pere Garcias, desconegut, Toni Belenguer, Xema Borràs Sbert i Tomeu garcias Tur

Toni Mora Tur, piano; Omar Lanuti, guitarra; Joan Garcias Tur, contrabaix; desconegut, bateria; Rogerio Santos Silva, percussió; Mar Campo, veu.

⁵⁰ Navarro, C. *Ximbalaina Big Band. Sa Voltadora 2014*, Youtube, data de publicació (18/05/2014), data de consulta (29/11/2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=SvAjtNUYpn4>

3. Big Bands actives

A continuació, es parla d'aquelles Big Bands que, en l'actualitat, segueixen actives. Són projectes que, des de la seva creació, continuen vigents oferint concerts i presentant nous repertoris i projectes musicals.

3.1 Big Band del Conservatori Superior de Música de les Illes Balears.

La Big Band del Conservatori Superior va sorgir fruit de la creació de l'Aula de Jazz a càrrec de Xema Borràs al 2014 quan encara no existia l'especialitat d'interpretació jazz a les Illes Balears. És per aquest motiu que tots els seus components eren estudiants d'interpretació clàssica que estaven interessats amb el jazz.

El primer concert d'aquesta formació es va fer el dijous 14 de març de 2014 al Conservatori Superior de Música de les Illes Balears (CSMIB), on Xema Borràs es va encarregar de la direcció. Al mateix any van fer un concert a l'Auditori del Conservatori Superior de Música de les Illes Balear, en marc del Dia Internacional del Jazz, el dimecres 30 d'abril, dirigit pel mateix director.

Uns mesos més tard, la Big Band del CSMIB juntament amb una orquestra de corda va fer un concert al Teatre d'Artà el dissabte 29 de novembre. La direcció del concert va anar a càrrec de Toni Cuenca i Xema Borràs. La *Big Band* presentà *Ànima Flamenca*, amb deu composicions de Jorge Pardo i una de Paco de Lucía. Toni Cuenca a més va ser el responsable dels arranjaments per aquesta formació. El convidat va ser Jorge Pardo al saxòfon tenor i flauta. El músics que hi participaren eren músics del CSMIB, a més dels músics del trio de Toni Cuenca, músics professionals i altres estudiants de jazz de Conservatoris Superiors de Catalunya.

Al 2015 es va organitzar la I trobada de *Big Bands* a Mallorca, en la que hi van participar la Big Band del Conservatori Superior de Música de les Illes Balears i la Glissando Big Band, que eren les més actives en aquells anys. En uns dels pocs enregistraments que es feren podem veure un concert a doble *Big Band*, mai vist a l'illa.

En el vídeo podem veure ambdues *Big Bands* tocar juntes el tema *Mambo Caliente*, dirigida per Xema Borràs. El primer solo es a càrrec del trompetista Pep Garau de la Glissando, el segon solo es a càrrec del saxofonista alt Jordi Montserrat de la Glissando,

el tercer solo es a càrrec del director i trombonista Xema Borràs, el quart solo es a càrrec del saxofonista tenor Thomas Fontin i el cinquè solo es a càrrec del trompetista Jaume Blázquez, en aquest cas de la Big Band del Conservatori Superior de Música de les Illes Balears.⁵¹

El curs acadèmic 2015-2016 va ser el primer en què es van oferir els estudis d'interpretació jazz al centre. Aquest curs només va oferir places per a piano, contrabaix, bateria, veu, saxòfon i guitarra jazz. Per aquest fet la *Big Band* encara no podia estar formada exclusivament per estudiants de jazz, ja que faltaven músics de trompeta jazz i trombó jazz. Així mateix, tampoc era possible perquè només hi havia una plaça per a cada un dels instruments oferts aquell any.

Al 2016 es va fer un concert en el marc del Dia Internacional Jazz per l'UNESCO, el dia 30 d'abril (Edició jazz fusió), al pati de la Misericòrdia de Palma, el segon dia de la celebració, el dia 29 d'abril. El dia anterior i posterior seguirien amb altres actes programats per aquest dia tant especial.

3.1.1 Direcció a càrrec de Vicens Martín

Al curs 2016-2017 la Big Band del CSMIB va fer un concert a l'Auditori del Conservatori Superior de les Illes Balears, el 22 de desembre, en el marc del primer *stage* de Big Band del Conservatori, a càrrec del director Vicens Martín. El dissabte 6 de maig del 2017 se va fer el segon *stage* de *Big Band* i la formació va actuar al Parc de Sa Faixina de Palma entre les 12:00h i les 13:30h.

3.1.2 Direcció a càrrec de Sergi Vergés

L'any 2018 la Big Band del CSMIB va actuar al Teatre Xesc Forteza, el dissabte, 13 de gener, sota la direcció de Sergi Vergés, en el marc del primer *stage* del curs. En aquest concert es van interpretar les cançons de la Rufaca Folk Jazz Orchestra de la qual Sergi Vergés és el director, compositor i arranjador de la formació.

⁵¹ Rosselló Salleras, J. *Big Band del CSMIB I Clissando Big Band – Mambo Caliente*, Facebook, data de publicació (22/06/2015), data de consulta (27/12/2022). Privat, només amb accés de les amistats de la plataforma. <https://www.facebook.com/100004772686775/videos/475614262607659>

Formación:

Sergi Vergés y la Big Band del Conservatori de Palma.

Sergi Vergés: direcció, arreglos

Ivan Caro: flabiol sec, tamborí, gralla dolça, ocarina, caramella, pandereta

Alfredo Ardanaz: violín

Carlos Sanchis: acordeón

Margulis Rotger, Roger 'Pistola', Masé Jara Llinàs, Alejandra Cabello: voz

Guillem Calvillo: voz, percussió

Nacho Tomillo, Angel Rivero, Miquel Àngel Rigo Roig, Simone Geda, Isaac Verdú, Marc Forteza: saxo

Marta Alcover, Cati Picó Ximelis: flauta

Lupe Vidal, Carla Plà: clarinete

Jaume Blàzquez, Jaume Cerdà Amengual, Guillem Nadal, Carlos Ortiz, Adrian Selles Serra,

Paco Grancha Garrido: trompeta

Miquel Gayà, Miquel Amengual, Xema Borràs Sbert, Diego Riudavets: trombón

Joan Frontera Luna, Richard Vinton, Marcos Herrada, Jaume Riera Mestre: piano

Francisco Javier Gonzalez Garcia, Jaume Rosselló Salleras, Miguel Mateu, Joan Palerm:
guitarra

Marco Valero: contrabajo

Esteve Huguet, Pep Aspas Peris, Omar Jover Garcia, Pablo Sánchez Pérez: bateria

Gerard Olives, Pep Aspas: percussió⁵²

Els curs 2018 – 2019, la *Big Band* del CSMIB va fer un concert el mes de febrer del 2019 a l'Auditori del Conservatori Superior de Música de les Illes Balears i al juny del mateix any, a l'Auditori, ambdós dirigits per Vicens Martin.

3.1.3 Direcció a càrrec de Javier Feirstein

Els curs 2019-2020 el guitarrista argentí Javier Feirstein seria l'encarregat de la direcció de la *Big Band* del CSMIB. El seu primer concert se va fer el dijous 14 de gener de 2019 i la formació va interpretar obres de "Holman, Jones, Gershwin, Waller, Jones, Hancock, Barroso i Goodwin."⁵³

⁵² Luna Rocafort, J.L. INSTANTZZ: Sergi Vergés y la Big Band del Conservatori de Palma (Teatre Xesc Forteza. Palma de Mallorca. 2018-01-13) [Galeria fotogràfica], Tomajazz, data de publicació (2018), data de consulta (29/12/2022)

<https://www.tomajazz.com/web/instantzz-sergi-verges-y-la-big-band-del-conservatori-de-palma-teatre-xesc-forteza-palma-de-mallorca-2018-01-13-galeria-fotografica/>

⁵³ Conservatori Superior de Música de les Illes Balears. *Javier Feirstein Director* [en línia] Palma de Mallorca, 2023 (5 de gener de 2023)

<https://conservatorisuperior.com/concierto/javier-feirstein-director/>

El segon *stage* programat pel mes de juny va ser cancel·lat a causa de la pandèmia de la covid-19.

3.1.4 Direcció a càrrec de Toni Vaquer

Al llarg del curs 2020-2021 Toni Vaquer va ser l'encarregat de la direcció de la *Big Band* i del primer *stage* a l'Auditori del Conservatori celebrat al febrer de 2021. En aquest cas, donat al temps de pandèmia, on encara no es podia fer vida normal, la formació de la *Big Band* va ser del tot inusual perquè a baix del escenari es col·locava la base rítmica, a la part central superior del escenari es situaren les trompetes, a la part esquerra mirant el públic el saxòfons i a l'enfront d'ells, a la part dreta del escenari, es col·locaren els trombons.

Aquest concert va començar amb un arranjament inèdit de la *Sibil·la* fet per Toni Vaquer i seguidament d'altres cançons pròpies com *Nuvol kington*, *Super Glue*, *Confitura Coenta* i *Golden Mean*.

3.1.5 Direcció a càrrec de Vicens Martín

El segon *stage* es va fer el dijous 17 de juny de 2021, a les 18.00h, a l'Auditori del Conservatori Superior i, en aquest cas, l'encarregat de la direcció va ser el director Vicens Martín. El concert sota el títol *Danses del Món* era una recopilació de composicions pròpies de Vicens Martín, dedicada a les danses populars de diferents països i regions del món. En aquest concert Martín usava diferents sons i sonoritats per crear les melodies i algunes escales de cada lloc perquè el solista pogués sonar més dins de la cançó.

En el concert es van poder escoltar obres com: *Yoruba*, *Solea por bulería*, *Kabuki*, *Dansa d'èxtasi*, *Suite Barroca*, *Les llimones casolanes* i *El cant dels ocells*.

3.1.6 Direcció a càrrec de Toni Cuenca

El curs 2021-2022 va començar amb el *stage* dirigit per Toni Cuenca, el dia 3 de febrer de 2022, a l'Auditori del Conservatori Superior, en el que Cuenca va fer un selecció de temes de diferents estils del jazz com el swing, funk, jazz fusió, i latin-jazz.

El repertori que es va interpretar va ser: *Liberty City* – Jaco Patorius, *Lover Man* – Davis, Ramirez i Sherman, *Mambo Inn* – Mario Bausá, *Dolphin Dance* – Herbie Hancock arranjat per Bob Mintzer. *Stolen Moments* – Oliver Nelson, *JIM*, *New Orleans* – Hoagy Carmichael, *Chan's Song* – Herbie Hancock, Stevie Wonder, *A Night In Tunisia* – Jhon

“Dizzy” Gillespie i Frank Papaerelli arranjat per Glenn Osser, *Manteca* - Jhon “Dizzy” Gillespie arranjat per Bob Mintzer i *Overjoyed* – Stevie Wonder.

3.1.7 Direcció a càrrec de Manel Camp

El segon director convidat del curs 2021- 2022 va ser el pianista català Manel Camp qui participa en marc del segon stage de la formació. El concert sota la seva direcció, celebrat el dijous 16 de juny de 2022, a les 20:00h, a l’Auditori del Conservatori de les Illes Balears, estava titulat *Gershwiniana*.

Gershwiniana és un concert amb dues obres escrites per Manel Camp com homenatge al compositor George Gershwin. La primera obra és original i el seu nom és “*Fantasia en Blau*” mentre que la segona té un plantejament de suite que recull alguns del temes més emblemàtics del compositor americà. Precisament el nom d’aquesta obra és el que encapçala aquesta proposta.”⁵⁴

La formació és la següent:

Manel Camp: direcció, piano

Xisca Oliver, Sergi Sellès, Pau Vallbona: piano

Esteve Huguet, Jaume Rosselló, Martí Genestar, Goran Levi: guitarra elèctrica

Llúcia Gomila: contrabajo

Josep Servera, Marius Koopmann: bateria

Miquel Ramon, Pere Miquel Molina: saxo alto

Leonard Martínez, Jérôme Grin: saxo tenor

Miquel Àngel Rigo: saxo barítono

Pep Garau, Gabriel Saitto, Genís Navarro, Juan José Gallardo: trompeta

Jaime de la Cruz, Xema Borràs, Sergio Vicente Aranguren: trombones

Miquel Gayà: trombón bajo

Aina Tramulles, Cecilia Giménez, Sinéad Cormican, Amparo Chust: voz⁵⁵

⁵⁴ Camp, M. *Gershwiniana*, data de publicació (2018), data de consulta (29/11/2022)

<https://manelcamp.cat/gershwiniana/>

⁵⁵ Luna Rocafort, J.L. Manel Camp & Big Band Conservatori Illes Balears (Auditori Conservatori Illes Balears, Palma de Mallorca. 2022-06-16) Por José Luis Luna Rocafort [INSTANTZZ AKA Galería fotográfica AKA Fotoblog de jazz, impro... y algo más], Tomajazz, data de publicació (2022), data de consulta (29/12/2022)

<https://www.tomajazz.com/web/manel-camp-big-band-conservatori-illes-balears-auditori-conservatori-illes-balears-palma-de-mallorca-2022-06-16-por-jose-luis-luna-rocafort-instantzz-aka-galeria-fotografica-aka-fotoblog-de-jaz/>

3.1.8 Direcció a càrrec de Toni Cuenca

El curs 2022- 2023 el primer *stage* de *Big Band* va coincidir amb el concert de la XVena edició Jazz Voyeur Festival que es va celebrar dijous 10 de novembre de 2022, a les 21:00 h., a l'Auditori del Conservatori Superior de les Illes Balears. Aquesta vegada la direcció va anar a càrrec de Toni Cuenca i la *Big Band* va fer de telonera a Bill Evans, Niels Lan Doky, Darryl Jones & Harvey Mason Jazz/Takes Supergroup.

Inicialment el saxofonista Bill Evans havia de tocar com a *featuring* de la *Big Band* però finalment no va ser així. Anteriorment, el pianista Niels Lan Doky va oferir una *masterclass* a l'aula polivalent del centre superior als músics de la *big band*, a altres alumnes del centre i al públic que tenia l'entrada pel concert.

En aquesta *masterclass* hi van tocar els alumnes Lleonard Martínez Mas i Xisca Oliver amb els professors Teo Salvà i Marko Lohikari.

El repertori que varen interpretar en el concert posterior va ser el següent: *Probably – Edward Peterson, A Brazilian Affair – Bob Mintzer, Overjoyed – Stevie Wonder, Whisper Not – Benny Golson, But Not For Me – Sarah Vaughan, Golden Lady – Stevie Wonder i Slight Accent – Sheila E.*

Pere Miquel Molina: saxo alto

Miquel Ramón: saxo alto, clarinete

Lleonard Martínez: saxo tenor

Ermanno Panta: saxo tenor y flauta

Iñigo Montero: saxo barítono

Gabriel Saitto, Pep Garau, Genís Navarro, Juan José Gallardo: trompeta

Sergio Vicente Aranguren, Tomeu Garcías, Marc Signes, Xema Borràs: trombón

Xisca Oliver, Pau Vallbona, Rafel Bestard, Aurelio Martín: piano, teclado elèctric

Esteve Huguet, Martí Genestar, Goran Levi, Simó Bosch: guitarra elèctrica

Llúcia Gomila, Daniel Salvà: contrabajo, bajo elèctric

Josep Servera, Josep Font, Mario Ramírez: bateria

Aina Tramullas, Cecilia Giménez, Sinéad Cormican, Amparo Chust: voz⁵⁶

⁵⁶ Luna Rocafort, J.L. Big Band Conservatori Superior de Música de les Illes Balears (XV Jazz Voyeur Festival 2022. Palma. 2022-11-10) Por José Luis Luna Rocafort [INSTANTZZ], Tomajazz, data de publicació (2022), data de consulta (29/12/2022)
<https://www.tomajazz.com/web/big-band-conservatori-superior-de-musica-de-les-illes-balears-2022/>

3.1.9 Direcció a càrrec de Bernard Van Rossum

El segon *stage* de *big band*, el dijous 5 de febrer de 2023, a l'Auditori del Conservatori Superior, el director convidat va ser el saxofonista tenor valencià Bernard Van Rossum. En el concert es van poder escoltar les cançons compostes i arranjades per ell mateix per a la formació BVR Flamenco Big Band. Aquesta *Big Band* esta dedicada a l'estil flamenc i el jazz.

En el concert es van poder escoltar aquestes peces i l'ordre següent: *Tras la tormenta*, *Luz de Luna*, *Bulería Cromatica*, *Del río a la mar*, *Blues for Antonio*, *En tus pasos me crucé*, *Gaviota*, *De perdidos al río* i *Caprichoso pincel*.

3.1.10 Direcció a càrrec de Toni Vaquer

En el marc del Dia de les Illes Balears, el dia 1 de març de 2023, la Big Band del CSMIB i els alumnes de l'ESADIB participaren en una mostra d'entitats i actuaren en el Parc de la Mar, de Palma.

L'encarregat de la direcció de la Big Band del CSMIB va ser Toni Vaquer i el concert es va fer en una paradeta on actuaven les diferents institucions convidades a l'acte.

Al llarg del dia, la Big Band del CSMIB va fer tres passis en la paradeta i el repertori que va interpretar al primer passis va ser: *1974Blues* – Eddie Harris, *La Dama de Mallorca* – Popular amb arranjamet de Toni Vaquer i *1,2,3... English Duck* – David Mengual amb arranjamet de Toni Vaquer. Al segon passis es van interpretar: *1,2,3... English Duck*, *Lady of the night -Katana-* de Toni Vaquer i *1974Blues* i al darrer es van fer: *Lady of the night -Katana-*, *La Dama de Mallorca*, *1974Blues* i *1,2,3... English Duck*.

3.2 Big Band de s'Escat *

El primer concert que fa la Big Band de s'Escat va ser el dia 3 de desembre de 2021. L'Associació cultural s'Escat és una associació de músics que aglutina músics de diferents parts de Mallorca. Aquesta associació es dona a conèixer a Manacor, on té el seu propi local, amb el concert de la seva *Big Band* que es va fer a l'Auditori de Manacor a les 19'30h.

L'actuació de la Big Band s'Escat va ser dirigida per Toni Vaquer i en el concert es van poder escoltar composicions pròpies i arranjament de Vaquer, a més de repertori clàssic. La formació estava formada pels membres fundadors de s'Escat com: Pep Garau, Toni Vaquer, Miquel Àngel Rigo, Tomeu Garcias, Joan Garcias, Llorenç Barceló i altres socis de l'associació. Aquesta vegada hi havia una secció de corda i la cantant Joana Gomila.

“Un bon repertori de música clàssica i jazz va servir perquè la nova associació de músics ‘s’Escat’ es donés a conèixer públicament aquest passat divendres a l’Auditori de Manacor. Unes 200 persones assistiren a la convocatòria musical, que figurava com un dels plats forts de la Fira de la Música que celebra aquest llarg cap de setmana la capital del Llevant. Més d’una vintena de músics i un extens ventall d’instruments musicals, dirigits per Toni Vaquer, van delectar amb el seu repertori als assistents, que també van poder gaudir de la potent veu de Joana Gomila, una de les promotores de la nova entitat cultural i musical.”⁵⁷

Un any més tard, l’Associació Cultural s’Escat inaurà el primer Festival de Big Bands al seu local els dies 25 i 26 de juny de 2022. El dissabte 25 hi va tocar la Padawan Big Band a les 20:00h. Sobre la Padawan Big Band “«una formación compuesta por jóvenes de toda la Isla que se están abriendo camino dentro de la música moderna acompañados de profesionales», han explicado desde la organización en una nota.”⁵⁸

El dia següent va ser el torn de la Clasijazz Big Band. Aquesta *Big Band* forma part de l’Associació Clasijazz dirigida i impulsada per Pablo Mazuecos a Almeria.

La *Big Band* va ser dirigida per Toni Vaquer i Pablo Mazuecos. “«músicos de altísimo nivel de todo el mundo».. El repertorio que ofrecerán se nutre de obras de autores como Daahoud Salim, Maria Schneider, Kenny Wheeler y Julian Sánchez, entre otros”⁵⁹

*Tal com s’explica en el marc teòric la nomenclatura correcta seria la de Jazz Orquestra ja que no és formació clàssica *Big Band*

⁵⁷ De Franc Digital, *S’Escat s’estrena al ritme de la seva ‘Big Band’*, data de publicació 2021, data de consulta 1/11/2022

<https://www.defrancdigital.com/arxiu/58916>

⁵⁸ Ferrer, C. *S’Escat de Manacor acoge el primer festival de Big Bands, Ultima Hora*, data de publicació (24/06/22), data de consulta (22/1/2023)

<https://www.ultimahora.es/noticias/cultura/2022/06/24/1750087/escat-manacor-acoge-primer-festival-big-bands.html>

⁵⁹ Ídem.

En aquest concert hi van participar músics de la Clasijazz Big Band i de la Big Band de s'Escat.

3.3 Jazz a Calvià Big Band

La Jazz a Calvià Big Band sorgeix de l'entitat Jazz a Calvià que s'encarrega d'organitzar esdeveniments i divulgar el jazz al poble de Calvià.

El primer concert que va fer la formació va ser el dia 23 de desembre de 2022 al Teatre Sa Societat de Calvià, titulat Jazz' Nadal. La direcció va ser a càrrec del trombonista Josep Oliver. El concert va estar organitzat per l'entitat Jazz a Calvià amb l'ajuda de l'Ajuntament de Calvià i de l'Àrea de Cultura.

La formació del concert va ser la següent:

Josep Oliver, direcció i trombó.

Albert Juan, saxòfon alt 1; Biel Capellà, alt 2; Gustavo Martínez, saxòfon tenor 1; Pedro Sánchez, saxòfon tenor 1 (2), (desconegut) , saxòfon tenor 2; Toni Oliver, saxòfon baríton. Toni (desconegut)

Lluís Tous, trompeta 1; Ivan Moreno, trompeta 2; (desconegut), trompeta 3; Diego Piñeiro trompeta 4.

Sergi Tous trombó 1; Manu , trombó 2; Paula Garcia Carpintero , trombó 3 desconegut, trombó 4.

Marc Villoslada, piano; Agustín Carro, guitarra; Gustavo Garciolo, baix; David Monllor, bateria; Mar Sánchez Lanagran, veu.

El repertori del concert va ser el següent: *Leit it snow, Happy Christmas little friend , Big Band Chritmas II, I Heard the bells on christmas day, There will never be another you, Fum, fum, fum, Have yourself a little christmas, Big Band Chritmas I i Baby its cold outside.*

El dia 30 d'abril de 2023 van fer el seu segon concert en marc del Dia Internacional del Jazz.

3.4 Gillespie Big Band

La Gillespie Big Band neix d'un encàrrec del Festival de Jazz de Palma a Toni Miranda. Aquest encàrrec consistia en arranjar per *Big Band* els temes del trompetista Dizzy Gillespie, amb l'objectiu de recordar i fer un homenatge a Dizzy Gillespie que va ser cap de cartell del I Festival de Jazz de Palma l'any 1981.

Toni Miranda va començar a tocar com a professional a la Big Band de Palma a l'any 1985. Així mateix també és fundador de formacions jazzístiques com Brossat, Tètol i Miranda Jazz Quintet. Creador i director de la formació Miranda Jazz Combo l'any 2000 on fa arranjaments com si fos una *Big Band* però adaptada als diferents instrumentistes, ja que compta amb alguns instruments més d'una corda que d'altres.

El concert de la Gillespie Big Band titulat *A night in Tunisia* es va celebrar el dissabte 18 de febrer de 2023, al Teatre Municipal Xesc Forzeza, en marc del Festival de Jazz de Palma 2023.

La formació del concert va ser la següent:

Toni Miranda, direcció i arranjaments.

Pablo Frias, saxòfon alt 1; Carles Medina, alt 2; Miquel Àngel Rigo, saxòfon tenor 1; Lleonard Martínez, saxòfon tenor 2; Pere Miquel Molina Morro, saxòfon baríton.

Pep Garau, trompeta 1; Jaume Blázquez, trompeta 2; Maria Antonia Gili, trompeta 3; Genís Navarro, trompeta 4.

Sergi Vicente trombó 1; Tomeu Garcias, trombó 2; Josep Oliver, trombó 3; Miquel Gayà, trombó baix.

Gori Matas, piano; Marko Lohikari, contrabaix; Teodor Salvà, bateria; Pep Lluís Garcia, congues.

El repertori que va interpretar va ser: *Manteca*, *Goodby Pork Pie Hat*, *Groovin' High* - Dizzy Gillespie, *Efecte Larson* - Antoni Miranda, *Well you needen't* - Thelonious Monk, *Con Alma* - Dizzy Gillespie, *Obsessió* - Antoni Miranda, *Be-bop*, - Dizzy Gillespie, *Tutu* - Marcus Miller, *A night in Tunisia* - Dizzy Gillespie i el bis del concert que va ser *Lawns* de Carla Bley.

CAPÍTOL III Estudi de les Big Bands més destacables

En el primer punt d'aquest capítol hem estudiat la primera *Big Band* nascuda a Mallorca que ha deixat d'estar en actiu, la Palma Jazz Big Band, i en el segon punt hem comptat amb la desapareguda Glissando Big Band, dirigida per diferents directors. En el tercer punt es tractarà la informació sobre l'actual agrupació activa: la Voddo Children Big Band. Per acabar, presentarem una mostra d'una formació esporàdica, l'Alabaix Big Band.

1. Big Band desapareguda: Palma Jazz Big Band

Prop de 10 anys després de fer el seu primer concert a la Sala Jack el Negro, i d'altres concerts a "Trui" o al "Jazz Forum" de Cala Millor, la Palma Jazz Big Band amplià la seva formació i participà en el III Festival Internacional de Jazz a Palma, organitzat per l'Ajuntament de Palma.

El dijous 23 de juny del 1983 va ser la inauguració del III Festival Internacional de Jazz a la Plaça Espanya de Palma on la formació va fer el concert d'obertura del festival. Palma Jazz Big Band va ser l'encarregada de donar el sus de sortida. Perico Linale era l'encarregat de dirigir la *Big Band*, aquesta vegada, mentre tocava el trombó des de la part esquerra de l'escenari que li permetia tenir una bona visió de tots els músics fins a veure perfectament a Rubén Andreu a la part esquerra al piano.

La formació d'aquest concert tenia 4 saxos, 4 trompetes, entre d'elles els músics Armando Armenteros "Pare" i Fernando Villar, 2 trombons, una flauta, al piano Ruben Andreu, contrabaix, bateria i Perico Linale al trombó i direcció.

"Con cierto retraso sobre el horario previsto, la big band ofreció una gran variedad de temas y ritmos. Más de una docena integraban el grupo de músicos de la Big Band de Palma que pusieron todo su empeño en el recital, un recital cuyo escenario era demasiado habitual para un concierto de jazz, por cuanto se desarrolló al aire libre en plena Plaza España."⁶⁰

⁶⁰ Ultima Hora. (24 de juny de 1983). Espectaculos. *Ultima Hora*, 30.

Una de les peces, de les quals tenim constància, que es van interpretar és la de *Killer Joe* composta pel saxofonista tenor Benny Golson el 1960 i que a dia d'avui s'ha convertit en un Standard de Jazz.⁶¹

Hi va haver un gran nombre de públic variat donat que era gratuït i que era un festival promocionat per l'Ajuntament de Palma. "El concierto que se repetirà el próximo lunes, día cuatro a las doce de la mañana y a las seis de la tarde"⁶².

La qual cosa confirma que la Palma Jazz Big Band va arribar a fer un total de 5 concerts. El primer dia 23 de juny, i el segon i el tercer el dia 27 de juny a les 12 del matí i el tercer a les sis de l'horabaixa. "La Big Band es va presentar els dies 23 i 27 de juny i 7 i 17 de juliol a la plaça d'Espanya i al passeig del Born"⁶³

I el quart i el cinquè, dia 7 i 17, al Passeig del Born de Palma. Aquests cinc concerts no se van anunciar dins del cartell de festival.

Per promocionar el III Festival de Jazz "Els músics locals varen estar representats, en aquesta primera ocasió, per la Palma Jazz Big Band, dirigida per Perico Linale. Alguns dels seus components, al davant dels quals tornava a figurar Linale, es convertiren en tripulants d'aquell carro llarg dixie que recorria diàriament els carrers centrals de Palma i visitava igualment les barriades de Son Oliva, Son Cladera i Son Gotleu."⁶⁴

Van arribar a tocar a la Platja de Palma on podem veure alguns músics de la *big band* tocant amb banyador damunt l'arena. Una de les cançons de dixieland més conegudes de la història del jazz com és *When the saints go marching in*.⁶⁵

⁶¹ Andreu, R. *Ruben Andreu with Palma Big Band "killer Joe" (1981)*, Youtube, data publicació 4/5/2013, data de consulta 24/10/22 <https://www.youtube.com/watch?v=AwkiYiMKfrI> (l'any del vídeo està equivocat perquè el concert és va fer l'any 1983 ja que la pancarta vermella coincideix amb la fotografia de *Ultima Hora*, divendres 24 de juny de 1983, pàg 30. *Espectaculos* i de *Diario de Mallorca*, divendres 24 de juny de 1983.

⁶² Diario de Mallorca. (24 de juny de 1983). *Diario de Mallorca*, s.p.

⁶³ Merino, F. (1991). *10 anys de festival internacional de jazz de Palma*. Ajuntament de Palma. 22.

⁶⁴ Ídem

⁶⁵ Andreu, R. *Ruben Andreu "Tocando ? en la Playa..jj"* (*Jazz Festival Promotion 1981*) Youtube, data de publicació (4/05/201) data de consulta (22/10/2022) <https://www.youtube.com/watch?v=YqRfM95xOMo> l'any del vídeo també esta equivocat .

En el festival que s'inicià el dissabte 25 en un concert actuaren Chick Corea i Gary Burton a l'Auditorium de Palma i també hi participaren Chet Baker Quartet, Panama Francis Band, Gegants del Jazz, Ella Fitzgerald trio i Hank Jones trio.

L'any 1986 es celebrà el VI Festival internacional de Jazz a Palma on l'Ajuntament de Palma tornà a comptar amb la Palma Jazz Big Band al concert inaugural del dilluns 3 de novembre. "A ritmo "ditxi" la "Palma Jazz Big Band" abrió el "VI Festival de Jazz de Palma ante un público variopinto en el mediodia de ayer bajo un tibio sol que iluminava parte de la Plaza Mayor convertida por una hora y media en escenario musical"⁶⁶

Els arranjaments del concert els va fer Perico Linale. "A lo largo de las tres primeras piezas el número de escuchas casi se había duplicado. En esta tercera pieza ("*Solamente amigos*", de Lewis)".⁶⁷

La formació va ser: Perico Linale, direcció i trombó 1; Santiago Bo, saxòfon alt 1; Vicenç Borràs saxòfon alt 2; Pedro Sánchez, saxòfon tenor 1; Jose Gonzalez saxòfon, tenor 2, Jose Sancho, saxòfon baríton;

Armando Armenteros, trompeta 1; Mario Fidani, trompeta 2; Julio Beltrán, trompeta 3; Esteban Mulet, trompeta 4.

Perico Linale, trombó 1; Patrick Guillaume, trombó 2; Rafael Bueno, trombó 3; Ricardo Solís, trombó 4.

Ruben Andreu, Piano; Toni Miranda, Guitarra; Baltasar (*Balty*) Clar, Baix Electric; Des French, Bateria; Deborah Carter, Veu.

La segona jornada del Festival es va celebrar a la Sala Magna de l'Auditori, el dimecres 5 de novembre, amb la Palma Jazz Big Band i el grup català Xarops, liderat pel pianista Manel Camp.

L'any següent, l'Ajuntament de Palma, organitzador del VII Festival Internacional de Jazz a Palma de l'any 1987, va contractar a la *Big Band* per fer una sèrie de concerts a diferents punts clau de ciutat. Els concerts on van participar la Palma Jazz Big Band van ser el dimecres dia 4 de novembre a la Plaça Major a les 12 hores; el dissabte 7 a la Plaça

⁶⁶ Diario de Mallorca, (4 d'octubre de 1986). Sociedad 2. *Diario de Mallorca*, 3.

⁶⁷ Arxiu personal de Perico Linale

Espanya a les 18 hores; el diumenge 8 al Passeig del Born a les 19 hores i el dijous 12 a les 19 hores al Palau Solleric, com apareix en el programa de mà del festival. Podem remarcar que en el programa només està escrit completament el nom de Palma Big Band en el primer concert mentre que els altres tres dies restants està anunciada tan sols com a *Big Band*, sense especificar el seu nom propi.

“Algo más de doscientas personas se congregaron frente al escenario habilitado bajo los suportables de la Plaza Mayor, para seguir las interpretaciones de los deciséis miembros de la “Palma Big Band”, en el más ortodoxo estilo de las formaciones de “jazz” estadounidenses de finales de los sesenta”⁶⁸

Aquest mateix any es va fer l'enregistrament del vinil Jazz Festival Palma de Mallorca, Ajuntament de Palma -Lp. 9,(1984).[LP].Mallorca. *Ajuntament de Palma*. On la Palma Jazz Big Band va fer l'enregistrament de la cançó *Anthropology* (Charlie Parker), arranjada i dirigida per Perico Linale.

La formació que va enregistrar el disc va ser:

Perico Linale , direcció i trombó 1; Pedro Sánchez saxòfon alt 1; Santiago Bo, saxòfon alt 2; Toni Ibarra, saxòfon tenor 1; Manolo Martínez, saxòfon tenor 2; Jose Sancho, saxòfon baríton;

Armando Armenteros, trompeta 1; Mario Fidani, trompeta 2; Julio Beltrán , trompeta 3;

Perico Linale, trombó 1; Patrick Guillaume, trombó 2; Rafael Bueno, trombó 3; Ricardo Solís, trombó 4.

Paco Ros, Piano; Toni Miranda, guitarra; Baltasar (Balty) Clar, baix elèctric; Jaume Ginard, bateria;

En aquell primer àlbum es varen incloure temes de la Palma Jazz Big Band, Swing Group Balear, Téntol, Open Jazz Trio, Mantequilla, Harmònica Coixa, Vicenç Borràs amb Deborah Carter, Sausalito i Fetuccini, que van ser els grups que van participar a l'edició del 1986. Jaume Ginard afirma que al 1988 es va fer un altre concert de la Palma Jazz Big Band.

⁶⁸ Ultima Hora. (5 de noviembre de 1987). Espectaculos. *Ultima Hora*, s.p.

Toni Miranda parla de la institucionalització de la Big Band de Palma i diu que,

“en els anys 80, la composició de Marcus Miller, "Tutu" interpretada per Miles Davis (trompetista) va ser una gran novetat perquè tothom es demanava que era aquell àlbum, musicalment va impactar.

"Tutu", va ser una cosa gran! Tutu va influenciar el caràcter musical de la Big Band de Palma, nascuda també els anys 80. Santiago Bo (saxo alt) va dur un arranjament de Miles Davis, de Tutu, del qual també en he fet un. En Miles Davis feia més fusió, més electrònics (emplearen més sintetitzadors, seqüenciadors i caixes de ritme). De fet, era el seu baixista qui duia musicalment el grup encara que els temes de Tutu s'escoltaven més perquè sortien de la trompeta de Davis”⁶⁹

Cal recordar que Davis va rebre el premi Grammy a la Millor Interpretació Instrumental de Jazz de 1986 com a solista per a la seva interpretació en el àlbum. Va ser un referent a partir de llavors.

L'any 1988 la Palma Jazz Big Band va tocar a les Festes de Sant Sebastià de Palma i aquell any també varen assajar el tema *Ozono* que era una composició pròpia de Perico Linale feta per format *Big Band*. Linale presentaria la composició a un certamen de Cuba d'aquell mateix any.

“El 1986, la Big Band de Palma era més estàtica, érem un grup... Ara tothom te més coses a fer, esta molt més ocupat i es més mal de fer cohesionar i per això cada vegada les Big Bands canvien més. Abans era un projecte com , més cohesionat, amb un objectiu professional de permanència. Formar part de la Big Band de Palma es tractava de que la ciutat de Palma tingués una banda de música (oficial) o una orquestra simfònica pròpia. Aquesta era la intenció, tenir un projecte musical, artístic i cultural oficial per a la ciutadania. El projecte va deixar poc a poc de funcionar perquè no hi va haver un suport ja que no es varen involucrar (ni econòmica ni políticament). Hi havia il·lusió i treball per part dels músics, hi havia una estructura suficient per mantenir la Big Band però no aconseguirem la continuïtat desitjada per manca de recursos i d'interès municipal per patrocinar-la.”⁷⁰

Després de uns anys d'inactivitat de la Palma Jazz Big Band, Perico Linale refundà al 2002 el projecte que havia iniciat l'any 1971, on es va dedicar a la difusió de la música jazz i dels seus propis arranjaments dels *standarts* del jazz. La *Big Band* estava composta per 21 músics.

El dia 22 de Juny de 2003, Palma Jazz Big Band (refundada) va actuar en un concert de final de curs de l'Escola de Música de Porreres a l'Auditori de Porreres.

⁶⁹ Entrevista a Toni Miranda, divendres 11 de novembre de 2022, a Palma.

⁷⁰ Ídem

La formació va ser la següent:

Perico Linale , direcció i trombó; Manolo Cuesta saxòfon alt 1; Vicent Borràs, saxòfon alt 2 i flauta; Manolo Martínez, saxòfon tenor 1; Roberto Uque, saxòfon tenor 2; Toni Ríos, saxòfon baríton;

Armando Armenteros, trompeta 1; Mario Fidani, trompeta 2; Jaume Clement , trompeta 3; Joan Taberner, trompeta 4.

Miquel Gayà, trombó 1; Xema Borràs, trombó 2; Kaito Solís, trombó 3; Miquel Vadell, trombó 4.

Toni Andreu, piano; Victor Martínez, baix elèctric; Jaume Ginard, bateria;

Ariadna Ceballo, veu.

i la col·laboració de Bilonda Mfunyi-Tshiabu, veu.

2. Big Band desapareguda: Glissando Big Band

Glissando és una paraula italiana que vol dir “lliscant-se”. En música és un adorn, és un efecte sonor que consisteix en passar ràpidament de un so a un altre més agut o més greu fent que s’escoltin tots el sons intermitjos possibles dependent de les característiques varies de l’instrument.

La Glissando Big Band va sorgir gràcies a l’empenta dels germans Miquel i Joan Amengual amb un grup d’amics que participaven a la banda de Santanyí i gent de fora de la banda, com Guillem Nadal i Miquel Àngel Rigo. Es va formar per l’interès del swing i del jazz que tenien el seus components.

Miquel Amengual, Joan Amengual, Miquel Àngel Rigo i Guillem Nadal (*Will*), van ser el membres que van formar part des de l’inici fins el final de la Glissando.

El primer concert que va fer la Glissando va ser a S’Horta el 10 de Juny de 2011. “El batle me va telefonar per saber si teníem algun projecte per tocar a les festes i així vàrem començar”⁷¹ El nom va sorgir ràpidament donat a que era el primer concert.

⁷¹ Entrevista a Miquel Amengual. Santanyí. Dia 25 de març de 2023.

La formació del primer concert va ser la següent:

Gemma Dlls, saxòfon alt 1; Kiko Guerrero saxòfon alt 2; Joan Carles Julia, saxòfon tenor 1; Sebastià Galmés Verger saxòfon, tenor 2 , Miquel Àngel Rigo Roig, saxòfon baríton;

Joan Taberner, trompeta 1; Julian Abad, trompeta 2; Toni Burguera, trompeta 3; Mateu Riera Sureda, trompeta 4.

Guillem Nadal (*Will*), trombó 1; Miquel Amengual, trombó 2; Joan Amengual, trombó 3; Pedro Vallbona, trombó baix.

Mateu Nadal, tuba; Jaume Amengual, piano; Xavier Joan, baix elèctric; Sergi Tomàs, bateria.⁷²

Al mateix any també varen fer un concert al Teatre de Santanyí el dia 19 d'agost.

El dissabte 7 de gener del 2012 la Glissando Big Band presenta en el Teatre de Santanyí l'espectacle Swing Time que revisa el clàssic del swing, "Un concert diferent amb una formació composta 18 músics i 2 cantants, interpreten els grans clàssics de la música "Swing" d'autors diversos com: Duke Ellington, Count Basie, Frank Sinatra i molts més. No t'ho perdís."⁷³

"Espectáculo base en grandes clásicos del swing como: Sing, sing, sing, In the mood, Satin doll,... y grandes voces de la época: como Frank Sinatra, Dean Martin o Nat king cole."⁷⁴

En aquests primers concerts la Glissando interpretava les cançons de Count Basie, Duke Ellington, Sami Nestico i Baby Rich. "Feiem *Night in tunisia*, latin-swing, de les primeres aproximacions que férem amb el latin"⁷⁵. En aquell concert Tomeu Riera va cantar *Eyes of the tiger*.

La Glissando aquest mateix any va fer el primer concert a Palma al Club Opinió Diario de Mallorca el dia 11 de febrer.

⁷² Annex. Primera fotografia de la Glissando Big Band.

⁷³ Annex Cartell.

⁷⁴ Youthing. (desembre de 2011) *Youthing*, 5.

⁷⁵ Entrevista a Miquel Amengual Santanyí. Dia 25 de març de 2023

“Bart Howard y su Fly me to the Moon, la Route 66 de Bobby Troupe y Cole Porter con su romántica I got you under my skin sonaron ayer de la mano de Glissando Big Band (.....)Decenas de personas disfrutaron ayer con la propuesta musical de esta formación,(...)Durante el recital sonaron también Eye of the tiger de Frankie Sullivan & Jim Peterik y Hay burner de Sammy Nestico.”⁷⁶

Durant aquests primers concerts dirigia Miquel Amengual mentre tocava el trombó des de la posició trombó 2. Una lloc estratègic al centre de la *Big Band*, on marcava principis i finals de les cançons.

Durant el 2012 presentaren en els pobles i ciutats de Mallorca l'espectacle Swing Time. La formació va tocar el 23 de març a Porreres *Take The “A” i Train* de Billy Satrayhorn i el 3 d'abril a la setmana cultural del Col·legi Públic de Can Capiscol (Palma).

El mes de maig del 2012 van fer quatre concerts: el dia 3 al Blue Jazz Club del Hotel Saratoga, l'11 a l'Auditori municipal de Felanitx, el dia 13 al Teatre d'Alaró on van cantar Tomeu Riera i Marga Ros i el dia 27 al Teatre Escènic de Campos on Marga Ros interpretà *Bei mir bist du schön*.

Aquell estiu van actuar al Festival Internacional de Jazz de Cala d'Or, el divendres 8 de juny a les 21h i el diumenge 19 de juliol a la 1^a Festa del Swing i sopar al parc de n'Hereveta, a Porreres. A l'agost, el dia 27, van actuar a Porto Cristo, on Alberto Moreno va ser el segon tenor.⁷⁷

2.1 Direcció a càrrec de Joan Chamorro

El primer director convidat de la Glissando va ser el saxofonista català Joan Chamorro, conjuntament amb Andrea Motis, a la veu i trompeta. Aquesta va ser la primera vegada que van dur un director extern per dirigir la Glissando. Andrea Motis ja començava a destacar i amb la direcció de Joan Chamorro van fer dos concert: el primer, el dissabte 8 de setembre del 2012 a Auditori d'Alcúdia i, el segon, al Teatre d'Artà dins del Festival Sent el Patrimoni IV d'Artà, el diumenge dia 9. Un dels pocs enregistraments que

⁷⁶ Sanchez, V. *Diario de Mallorca, Glissando Big Band llena de soul y jazz el Club Diario de Mallorca data de publicació*, (11/02/2012), data de consulta (26/01/2023)

<https://www.diariodemallorca.es/sociedad/2012/02/11/glissando-big-band-llena-soul-3998357.html>

⁷⁷ Annex fotografia.

trobarem del concert del dia 8 és el de la cançó interpretada a *A tiskat a tasket*, composta per Chick Webb però que va ser popularitzada per Ella Fitzgerald. En aquest concert hi van ballar swing Edgar i Teresa⁷⁸, pel repertori clàssic de swing que la Glissando estilava tocar.

2.2 Direcció a càrrec de Franco Bombelli

L'últim concert del 2012 va ser el dirigit per Franco Bombelli el mes de desembre i en aquest Cecilia Gimenez, veu, va oferir el seu primer concert amb la formació a la Sala Cultural de Pollença.

El gener del 2013, la Glissando va obrir l'any fent un concert al Teatre de Santanyí amb Franco Bombelli, un altre cop com a director convidat i que dirigí un repertori clàssic de swing, on Pedro Dalmau (piano) i Alberto Moreno (saxo alt 2) van fer de substituïts. Durant l'actuació hi van ballar ballarins.

2.3 Direcció a càrrec de Perico Linale

El dia 25 d'agost la Glissando va tornar a fer un concert a Porreres, a l'Auditori, i en aquesta ocasió comptà amb la col·laboració de Perico Linale. Un mes després, el dissabte 25 setembre del 2013, sota la direcció de Linale, van oferir un concert Sa Covassa, a Cala Figuera, a Santanyí. Aquest concert va ser el primer que es va retransmetre per *IB3*, via *stream* per internet. En aquesta actuació es va combinar un repertori de swing clàssic, cançons pròpies de Linale i arranjaments fets també per ell. “Per exemple *Gauche* de Wayne Shorter, (arranjat per Perico Linale) *To Close for Comfort*, amb un arranjament de Don Sebesky, més encarats a la *Big Band*, i no tant al swing, volíem explotar la sonoritat de la *Big Band*, amb trossos de *tuttis* que no havíem fet mai. No tant per ballar, fèiem coses més diferents. Amb ell es va fer una passa més endavant.”⁷⁹.

El mes de desembre, el dissabte 7, varen oferir un concert a l'Auditori Municipal de Porreres amb la direcció de Perico Linale on es van interpretar arranjaments d'ell mateix i d'altres autors.

⁷⁸ Glissando Big Band. *A tiskat a tasket*. Andrea Motis, Joan Chamorro i Glissando Big Band. Youtube, data de publicació (18/10/2012), data de consulta (21/9/2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=JUKqwOdy1jQ>

⁷⁹ Entrevista a Miquel Amengual. Santanyí. Dia 25 de març de 2023.

2.4 Direcció a càrrec de David Pastor

L'11 de gener del 2014 l'any començà amb altes expectatives per a la formació que aquesta vegada va ser dirigida pel trompetista valencià David Pastor, amb la col·laboració de Perico Linale.

“Va venir David Pastor, que el matí va venir a fer un màster i l'horabaixa vàrem fer un concert en el teatre de Lloseta. Després vàrem tocar una bossa nova, que era "Recordame". Els convidats eren els que ens proposaven el repertori que volien fer i així canviaven el nostre repertori. El concert den David Pastor va ser dirigit per Perico Linale mentre David feia el solo. Linale en aquell temps només dirigia, només tocava el trombó durant l'assaig, on feia algun solo, a l'Escola de Santanyí.(.....)també vam tocar Basie-straight ahead), Georgia on my mind, Sing Sing Sing.”

Poden veure a David Pastor dirigint Perry Manson a l'assaig anterior al concert.⁸⁰

La formació del concert va ser: Kiko Guerrero, saxòfon alt 1; Jordi Montserrat Antolí saxòfon alt 2; Cesc “Machine” Muntaner saxòfon tenor 1; Miquel Àngel Rigo Roig saxòfon, tenor 2; Pere Cabot Cursach, saxòfon Baríton;

Bernat Xavier Xamena Vidal, trompeta 1; Tomeu Barceló Garcies, trompeta 2; Carlos Navarro Zaragoza, trompeta 3; Mateu Riera Sureda, trompeta 4.

Miquel Amengual, trombó 1; Guillem Nadal (*Will*), trombó 2; Joan Amengual, trombó 3; Pedro Vallbona, trombó baix.

Toni Mora, piano; Guillem Fullana, guitarra; Joan Garcias , contrabaix; Salvador Font “Mantequilla” “Fill”, bateria.⁸¹

El mateix any van tocar al Teatre Principal de Santanyí, el dia 5 d'abril a les 20.30h; el mes de maig, el dia 22, tocaren de nou al Blue Jazz Club del Hotel Saratoga, a les 22h., i el dia 23 al Festival de Jazz de Cala d'Or, a la Plaça Ibiza.⁸², Sinuata i els Jazz Finger van tocar abans que la *Big Band*. També, per primera vegada els varen poder escoltar al Teatre de Manacor el dia 25 de maig.

⁸⁰ Riera, M. *Glissando Big Band i David Pastor: Perry Mason*, Youtube, data de publicació (28/4/2013), data de consulta (27/1/2023) <https://www.youtube.com/watch?v=D5NybodtuSQ>

⁸¹ Annex noms extrets de la fotografia.

⁸² Ídem ref 79.

L'estiu d'aquell any van fer un concert el dia 16 d'agost. "El 2014 amb Santi de la Rubia (saxo tenor) tocarem a Cala Rajada, en un dels concerts. En el final va fer una substitució ja que tocava en el grup den Garau. En aquest concert tocàvem dos grups, noltros tocarem dos anys, na Maite Aguacil amb un projecte tribut a na Nancy Willson, varen tocar abans." ⁸³

2.5 Direcció a càrrec de Sergi Vergés

L'any 2015, des de Barcelona, el director Sergi Vergés va dirigir la *Big Band* a dos concert diferents. Sergi Vergés és el director de la Big Band del Conservatori Superior del Liceu, trombó baix titular de la Barcelona Jazz Orquestra i un dels arranjadors musicals més elogiats tant a escala nacional com internacional. El primer d'aquests concerts va ser el celebrat el divendres 6 de febrer al Teatre Xesc Forteza, a Palma i el segon el diumenge 8 de febrer al Teatre de Manacor. Varen actuar fent un tribut a Duke Ellington.

"Amb Sergi Vergés vàrem tocar un tribut a Duke Ellington amb arranjaments originals d'en Ellington que vàrem comanar, eren transcripcions dels arranjaments escrits per a la seva banda, les mateixes partitures que tocava la seva orquestra. Ens va costar molts doblers aquest repertori. Era el nostre arxiu, patrimoni de la Glissando"⁸⁴.

El repertori que es va tocar en aquest concert va ser: " Els temes instrumentals, *Main stem, Things they are used to be, In a mellow tone, Idiom 59: part II, I let a song in my heart, Rock'in Rythm, The mooche*. I els vocals: *I got it bad, Caravan, I'm begining to see the light*. A més tenien la possibilitat de fer aquest altres temes: *Blip blip, Chealsea bridge, Take the a trian*, amb Cecilia, vocals i instrumental"⁸⁵

El dissabte 7 de febrer estava anunciat un concert al Teatre de Santanyí però finalment no es va celebrar perquè "amb un convidat mai hem tocat al teatre de Santanyí perquè té molta poca capacitat."⁸⁶

⁸³ Entrevista a Miquel Amengual. Santanyí. Dia 25 de març de 2023.

⁸⁴ Ídem.

⁸⁵ Entrevista a Sergi Vergés. Online. Dia 26 de març de 2023.

⁸⁶ Entrevista a Miquel Amengual. Santanyí. Dia 25 de març de 2023.

La formació dels dos concerts dirigits per Sergi Vergés va ser la següent:

Els músics Kiko Guerrero, saxòfon alt 1; Jordi Montserrat Antolí, saxòfon alt 2; Cesc “Machine” Muntaner, saxòfon tenor 1; Thomas Fontin, saxòfon tenor 2; Miquel Àngel Rigo Roig, saxòfon baríton;

Julián Abad, trompeta 1; Samuel Martínez, trompeta 2; Jaume Blázquez Bonnín, trompeta 3 i Mateu Riera Sureda, trompeta 4.

Guillem Nadal (*Will*), trombó 1; Miquel Amengual, trombó 2; Joan Amengual, trombó 3; Pedro Vallbona, trombó baix.

Jaume Riera, piano; Guillem Fullana, guitarra; Joan Garcias, contrabaix; Salvador Font “Mantequilla” “Fill”, bateria i Cecilia Gimenez, veu.⁸⁷

A l'estiu, la Glissando Big Band actuà a les Festes de Sant Jaume (Plaça de Santanyí) el dilluns 27 de juliol al 22:00h. En aquest concert interpretarien repertori de Count Basie, Duke Ellington, Thad Jones o Buddy Rich, entre d'altres. El dia 30 de juliol actuaren a la Gran nit de swing (Pollen Swings), a la Plaça Major de Pollença, on a partir de les 22.30h. varen compartir cartell amb Monkey Doo, i el Dj set Oh, my swing, organitzat per Pollen Swing i patrocinat per l'Ajuntament de Pollença.

2.6 Direcció a càrrec de Bob Sands

Uns mesos més tard, la Glissando actuaria a la XV edició del Festival de Jazz d'Alcúdia sota les ordres del director convidat Bob Sands, que ha actuat amb grans músics de jazz com Gerry Mulligan, J.J Jhonson i Dizzy Gillespie.

La formació del concert del dissabte 12 de setembre va ser la mateixa que amb el concert dirigit per Sergi Vergés, però en aquest es van girar algunes posicions dins de les seccions de metall. Així, Jaume Blázquez passa a ser el segon trompeta (split lead) i en alguna cançó es posa de lead, passant Julian Abad a ser trompeta 2 momentàniament, i Samuel Martínez passa a fer trompeta 3. Miquel Amengual passa a fer trombó 1 i Guillem Nadal fa trombó 2.

⁸⁷ Annex, fotografia.

El repertori que van fer va ser:

"Big Dipper" - Thad Jones, "Switch in Time" - Sammy Nestico (Count Basie Big Band), "Ten Cents a Dance" (Anita O'Day version), "I've Got My Love To Keep Me Warm" (Ella Fitzgerald Version), "I Hadn't Anyone (till you)" - Nelson Riddle, "Rondolet" - Duke Ellington (Arrang: Sergi Vergés), "Time After Time" - (Ella Fitzgerald Version), - "Deed I Do" - Ella Fitzgerald and Count Basie Big Band version, "I left my heart in San Francisco" (Sarah Vaughan Version), "Bright Eyes" - Bill Holman Big Band (and Terry Gibbs Dream Band), "Shiny Stockings" - Ella Fitzgerald and Count Basie Big Band Version, "I'm Just a lucky so and so - Duke Ellington (arranged by John Clayton), "Please don't talk about me when I'm gone, "In a Mellow Tone" - Duke Ellington (Buddy Rich Big Band Version).”⁸⁸

El concert es va repetir el diumenge, 13 de juliol, al Teatre Municipal de Manacor, a les 19:30h. Per altra banda, a la tardor, el diumenge 15 de novembre, varen tocar a la Fira Swingtast a Sóller, una fira on es promoció el swing i el producte local d'aquest municipi de la Serra de Tramuntana.

Per finalitzar l'any 2015 es va fer un concert al restaurant "Es Centro" de Porreres, el dissabte 26 de desembre, per celebrar Nadal i que es va titular "Christmas Glissando Big Band Edition". Just després del concert el Dj Set Sing Sing Sing va fer una selecció de música swing per al públic assistent.

Al començament de 2016, la Glissando torna a actuar al Festival de Jazz de Cala d'Or, en la XXena edició. En aquest festival actuaren els dies 24 i 29 de maig a la Plaça Ibiza entre les 21.30h i les 24:30h. El primer dia van actuar conjuntament amb Pedro Rosa i Xema Borràs Duo, i el segon dia amb el Jazz Fingers. Aquests dos concerts estaven patrocinats per l'Ajuntament de Santanyí.⁸⁹

A l'estiu participaren al XI Inca Jazz 2016 i actuaren en el Claustre de Santo Domingo. En aquest festival hi va tocar, dia 3 de juliol el Jazz Fingers i dia 9 s'imparteix una *masterclass* a càrrec del saxofonista Ernesto Aurignac a la Fàbrica Ramis i dia 10, un concert d'Ernesto Aurignac; el dia 17 de Daniyella & Band, dia 24 Glissando Big Band i el dia 31 Kronos Jazz Quartet.

⁸⁸ Blàquez Bonnín, J. *Bobs Sands i la Glissando Big Band*, data de publicació (19/7/2015), data de consulta (12/1/2022) <https://www.youtube.com/watch?v=QwIkasIRI6U>

⁸⁹ Annex ,fotografia.

“Decisión y finura tanto para un *A-Tisket A Tasquet* que Ella Fitzgerald convirtiera es un éxito en 1938, como para el gillespiano *A Night in Tunisia*, o los arreglos de Sammy Nestico para la orquesta de Count Basie. Temas, todo ellos, que hacen vibrar a la big band, pero que también favorecen esos solos del trompetista Pep Garau, el trombonista Miquel Garcias*, lo saxofonistas Thomas Fontain*, o un acertado Salvador Font que es de justicia remarcar. Resulta una delicia escuchar a Cecilia Jiménez, no sólo por su voz perfectamente modula, por esa dicción fantásticamente clara, por ese saber estar sobre el escenario, sino por la tremenda musicalidad y destreza de un fraseo extraordinario.”⁹⁰

La formació del concert va ser la següent: Kiko Guerrero, saxòfon alt 1; Jordi Montserrat Antolí saxòfon alt 2; Miquel Àngel Rigo Roig, saxòfon tenor 1; Thomas Fontin, saxòfon tenor 2; en aquest concert no hi havia saxòfon baríton.

Pep Garau, trompeta 1; Samuel Martínez, trompeta 2; Julián Abad, trompeta 3; Jaume Blázquez Bonnín, trompeta 4.

Miquel Amengual, trombó 1; Guillem Nadal (*Will*), trombó 2; Joan Amengual, trombó 3; Tomeu Garcias, trombó baix.

Jaume Riera, piano; Guillem Fullana, guitarra; Joan Garcias, contrabaix; Salvador Font “Mantequilla” “Fill”, bateria i Cecilia Gimenez, veu.⁹¹

El dimarts 26 de juliol varen fer una ballada swing a la Plaça de Santanyí, “Festes de Sant Jaume de Santanyí, com a *big band* del poble, teniem el bolo fix. Vam tocar cada any.”⁹²
El dia 16 de setembre van tocar a la Plaça de Bunyola a les 22:00h.

2.7 Direcció a càrrec de Vicent Martín

Vicent Martín va ser el director convidat per la Glissando Big Band per dirigir el concert que es va fer al Teatre de Manacor el dia 4 de novembre de 2016 amb motiu de la Fira de Manacor. “Ho demostraren ahir en el concert especial que feren sota la batuta de Vicent Martín al Teatre de Manacor. Martín és guitarrista, arranjador i compositor; també és professor del Conservatori Superior de les Illes Balears en la modalitat de jazz i director de la Dream Big Band. La Glissando, en el marc de la Fira del Teatre de Manacor, va interpretar composicions i arranjaments propis de Martín, un repertori jazzístic, amb tocs mediterranis, des del jazz més tradicional fins a la música de Miles Davis i Wayne

* No sabem amb exactitud si es refereix a Miquel Amengual o Tomeu Garcias.

** Thomas Fontin

⁹⁰ Pereyra, F. (1 d'agost de 2016) *Critica Música, Elegancia y Swing. Diario de Mallorca, s.p.*

⁹¹ Annex fotografia.

⁹² Entrevista a Miquel Amengual. Santanyí. Dia 25 de març de 2023.

Shorter.”⁹³ En aquest concert es van poder escoltar *Fruits Saborosos* - Poema musicat de Josep Carner, Pomes Agres i Blues for Tete.

“Demà, encara tindreu l’oportunitat d’escoltar-los en el concert que faran a la plaça de Sóller a les 12 h amb el seu repertori de swing més habitual”⁹⁴, on van actuar el dia 6 de novembre a la segona edició del Swingtast així fent un concert obligatori per la Glissando.

2.8 Direcció a càrrec de Toni Vaquer

Al 2017 es va produir l’enregistrament del primer disc de la Glissando Big Band “Progression”, sota la direcció i arranjament de Toni Vaquer, dedicat a Salvador Font “Mantequilla”. La *big band* va donar un altre salt de qualitat perquè era el primer disc de la formació amb temes arranjats per l’ocasió. Es va fer difusió del disc, un dossier renovat i el pressupost. “El va fer en Pep Garau, especifiquen els músics, els doblers, els concerts, les col·laboracions.....”⁹⁵

“En Toni Cuenca va venir a enregistrar. Joan Garcias va gravar el Blues tres per quatre. No sé si és la versió que hi ha al disc. En Joan es va posar malalt”⁹⁶

El disc va ser enregistrat i masteritzat per David de Casamitjana l’1 de setembre de 2017, i es va titular Tribut a Salvador Font 'Mantequilla'.

“En este proyecto también ha tenido su participación Pau Vadell Vallbona (Calonge, 1984), ganador de los Juegos Florales de Barcelona 2017 con la recopilación de poemas «Espaldas que se enlaza». Quien escribió y recitar un poema en uno de los temas grabados en el disco”⁹⁷

⁹³ *Ara Balears*, *La Glissando Big Band rememora l’època daurada Del jazz i del swing*, data de publicació 4/11/2016, data de consulta 6/11/2022 <https://www.arabalears.cat/cultura/glissando-big-band-rememora-del-1-2817715.html>

⁹⁴ Ídem

⁹⁵ Entrevista a Miquel Amengual. Santanyí. Dia 25 de març de 2023.

⁹⁶ Ídem.

⁹⁷ Alternatilla, *Alternatilla Jazz In Mallorca 2019*, data de publicació (2019), data de consulta (22/1/2023) <https://www.alternatilla.com/es/ajim-191208-glissando-big-band-palma/>

En aquest moment Toni Vaquer va començar a dirigir la Glissando Big Band en els posteriors concerts. El primer concert que varen fer juntament amb Toni Vaquer va ser al Claustre de Sant Bonaventura .

Salvador Font Mantequilla que se instaló en Mallorca a finales de los años 60. Aunque inicialmente era saxofonista, por problemas de salud se convirtió en violinista. En 1987 publicó su único disco, registrado con músicos como Josep Mas 'Kitflus', Jordi Bonell, Carles Benavent y su hijo (actual percusionista en la Glissando Big Band). Murió en Palma en 1991.”⁹⁸

Al concert es van interpretar les cançons del disc, però no va ser la presentació oficial del disc, sinó una presentació del projecte. Les cançons que van interpretar van ser: *Blues, Jamboree, What Makes a Loves, Whisky Jazz, Nancy I, Nancy II, Progression i Escata i Espina*. “Son especialistas en temas como *It's oh so nice* o *Basie Straight ahead*, de Count Basie Big Band; *Big Swing face* o *Basically blues*, de la Buddy Rich Big Band; clásicos del swing como *It don't mean a thing* o *Don't get arround much anymore* e, incluso, bossa nova como *Recórdame*.”⁹⁹

El diumenge 24 de setembre del 2017, la Glissando presenta al Teatre de Manacor el seu nou projecte, Glissando Big Band & Llorenç Barceló, on es va oferir un concert interpretant un repertori que combina estils com el jazz amb el funk, el soul i el blues. En aquesta ocasió cercaven el so explosiu i el gran potencial d'una *big band* barrejat amb la sonoritat característica de l'òrgan Hammond, en memòria del gran organista Jimmy Smith. En aquest concert hi va participar Pere Miquel Molina al saxo alt 2 i Miquel Àngel Rigo com alt 1.

Glissando Big Band & Toni Vaquer van fer el primer concert de l'any a la Sala Trampa Teatre (Palma) el diumenge 1 d'abril del 2018, on van presentar un renovat repertori swing, tant característic de la Glissando. El maig del 2018 es publica el primer disc “Progression”, que rep el premi Enderrock Balear en la categoria Música Balear, Millor disc de Jazz, el mes de novembre. El repertori del disc el van poder escoltar el dimecres

⁹⁸ *Ultima Hora, La Glissando Big Band homenaja a Salvador Font 'Mantequilla' en Lluçmajor*, data de publicació 2017, data de consulta 24/12/2022 <https://www.ultimahora.es/ocio/conciertos/glissando-big-band-homenaja-salvador-font-mantequilla-llucmajor.html>

⁹⁹ Ídem.

4 de juliol a la Casa Planas i el divendres, 28 de setembre, al Museu de Mallorca, dins de la Fira B, on hi va actuar de convidat el guitarrista Josep Munar. El mes d'octubre, a la Fàbrica Ramis, el saxofonista francès Jérôme Girin va actuar com a substitut del saxòfon tenor i el mes de novembre, el dia 7, tornen a participar en Swing Tast 2018 Fira del swing i a la IV Fira gastronòmica de tardor, a la Plaça de Sóller a les 12h, conjuntament amb Monkey Doo, on interpreten el seu repertori de swing.

Així mateix actuen a les festes de Sant Sebastià, a la Plaça de l'Olivar de Palma, el dia 19 de gener de 2019, juntament amb Hi Hats Swing & Lindy Hop a les 21h, la Glissando Big Band a les 22.45 i per tancar la nit a les 00:30 els Black Cats¹⁰⁰. En aquest concert de la Glissando hi va tocar el saxofonista tenor Nacho Tomillo.

A la presentació de "Progression", en el concert del Teatre de Santanyi, el dissabte 26 de gener, la formació dels músics va ser la següent:

Fran Català, saxòfon alt 1; Cristian Sorribas saxòfon alt 2; Miquel Àngel Rigo Roig, saxòfon tenor 1; Nacho Tomillo, saxòfon tenor 2; Angel Ribero, saxòfon baríton.

Guillem Nadal (*Will*), trompeta 1; Tomeu Estelrich, trompeta 2; Pep Garau, trompeta 3; Jaume Blázquez Bonnín, trompeta 4.

Miquel Amengual, trombó 1; Miguel Moises, trombó 2; Joan Amengual, trombó 3; Miquel Gayà, trombó baix.

Jaume Riera, piano; Guillem Fullana, guitarra; Toni Cuenca, contrabaix; Salvador Font "Mantequilla" "Fill", bateria;¹⁰¹

La formació girada cap a l'esquerra d'aquest concert no és molt habitual en la Glissando Big Band.

Gràcies a la publicació del disc "Progression" la Glissando Big Band participa en la Tercera Edició del Festival Jazz Tales d'Egipte el dies 2, 3 i 4 de maig de 2019, per impartir el primer dia un *Workshop* a Alexandria, un concert a la Biblioteca Alexandria al dia següent i un Concert a La Universitat Americana del Caire, el darrer dia, on fan una

¹⁰⁰ Programa de festes Sant Sebastià 2019.

¹⁰¹ Annex fotografia.

col·laboració amb l'artista local Nesma Mahgoub. Aquests concerts van ser possibles gràcies a l'Institut d'Estudis Baleàrics (IEB), l'Institut Ramon Llull (IRL) i el promotor Angel Pujol de l'empresa Manangelment. "La iniciativa ha surgido a través del contacto entre la promotora de la Biblioteca de Alejandría en la pasada edición de 'Fira B!' y la participación del IEB en el festival de Bremen Jazzahead."¹⁰² En aquests concerts hi van actuar Joan Mas saxòfon alt i Pintxo saxòfon tenor.

Aquest mateix any la formació va actuar interpretant el nou disc a Inca Jazz 2019, el 28 de juliol, on Pere Miquel Molina agafà el relleu del saxòfon baríton i Maria Antoni Gili agafà la posició de trompeta 4, compartint el cartell del festival amb Eva Fernández, el dia 7 ; el dia 14 amb Dejazzvu i dia 21 amb Muriel Grossmann.

A més, a la part forana també van actuar al 25è Mallorca jazz Sa Pobla, el 13 d'agost i a la 4ªArtenatilla en el Teatre Xesc Forteza, el 8 de desembre de 2019, a les 20.30h.

La formació d'aquests concerts va ser la següent:

"Toni Vaquer: dirección y arreglos

Guillem Nadal, Julián Abad, Jaume Blàzquez, Pep Garau: trompeta, fliscorno

Miguel Moisés, Tomeu Garcías, Joan Amengual: trombón

Miquel Gayà: trombón bajo

Carles Medina: saxo tenor y soprano

Miquel Àngel Rigo: saxo tenor

Cristian Sorribas: saxo alto

Fran Català: saxo alto y soprano

Pere Miquel Molina: saxo barítono

Guillem Fullana: guitarra eléctrica

Jaume Riera: piano

Joan Garcias: contrabajo

Salvador Font: batería"

Cecilia Giménez: voz¹⁰³

Músico invitado. Fèlix Rossy: trompeta* només a Alternatilla

* Només va actuar al Alternatilla

¹⁰² *La Vanguardia* (Islas Baleares) *El grupo mallorquín de jazz 'Glissando Big Band', de gira por Egipto*, *Europa Press*, data de publicació (29/03/2019), data de consulta (15/9/2022)

<https://www.lavanguardia.com/local/baleares/20190329/461321386250/el-grupo-mallorquin-de-jazz-glissando-big-band-de-gira-por-egipto.html>

¹⁰³ Luna Rocafort, J.L *INSTANTZZ: Glissando Big Band (4ª Alternatilla Jazz in Mallorca) [Galería fotográfica]*, Tomajazz, data de publicació (2019), data de consulta (29/12/2022)

L'any 2020, la Glissando Big Band va actuar el dissabte 21 de març a l'Auditori de Manacor on Pere Miquel Molina va fer el seu darrer concert amb la formació. A final d'any, fan dos concerts amb el títol Tribut a Salvador Font "Mantequilla" en el XX Alcúdia Jazz, divendres 18 de setembre del 2020 i el diumenge 10 d'octubre a l'Auditori de Manacor .

La formació que es presentà en els concerts d'Alcúdia Jazz i de l'Auditori de Manacor va ser la següent:

Toni Vaquer: dirección y arreglos
Jaume Blàzquez, Pep Garau, Guillem Nadal, Maria Antònia
Gili: trompeta, fliscorno
Miquel Amengual, Tomeu Garcías, Joan Amengual: trombón
Miquel Gayà: trombón bajo
Carles Medina: saxo tenor y soprano
Miquel Àngel Rigo: saxo tenor
Guim García-Balasz: saxo alto
Fran Català: saxo alto y soprano
Cristian Sorribas: saxo barítono
Joan Vallbona: guitarra eléctrica
Jaume Riera: piano
Joan Garcias: contrabajo
Salvador Font: batería¹⁰⁴

2.9 Direcció a càrrec de Sergi Vergés

Al 2021, la Glissando Big Band va fer el seu darrer concert a Ses Voltes, a Palma, el dia 17 de juny, sota la direcció de Sergi Vergés. "La Glissando Big Band comptà amb la col·laboració especial de Sergi Vergés a la direcció i amb arranjaments inèdits en homenatge a grups dels anys 60 i 70 com Els Valldemossa, Los Javaloyas i Los Cinco del Este."¹⁰⁵

<https://www.tomajazz.com/web/instantzz-glissando-big-band-4o-alternatilla-jazz-in-mallorca-galeria-fotografica/>

¹⁰⁴Luna Rocafort, J.L. *INSTANTZZ: Glissando Big Band (XX AlcúdiaJazz Festival, Mallorca. 2020-09-18) [Galería fotográfica AKA Fotoblog de jazz, impro... y algo más] Por José Luis Luna Rocafort* Tomajazz, data de publicació (2020), data de consulta (29/12/2022)

<https://www.tomajazz.com/web/instantzz-glissando-big-band-xx-alcudiajazz-festival-mallorca-2020-09-18-galeria-fotografica-aka-fotoblog-de-jazz-impro-y-algo-mas-por-jose-luis-luna-rocafort/>

¹⁰⁵ Programa de festes de L'estiu a Palma (Concerts d'Estiu), 2

“Catalina de Plaça la vaig fer perquè la feien els Javalojas. La Cançó de Bressol (vou veri-vou) perquè la feien Els Valldemossa i l'altre tema dels anys 60 que es deia Margarita, que era un tema de Los Cinco del Este”¹⁰⁶

Va ser un encàrrec de l'Ajuntament de Palma per arranjar aquestes cançons, de les quals només van ser executades una sola vegada per la *Big Band*. Aquests temes no es van tornar a tocar en altres concerts ni enregistrar. En aquell concert apart de les cançons esmenades es va poder escoltar el repertori de swing habitual de la Glissando. A més, en el concert hi va tocar Franki Ramos con a alt 1, i va ser l'únic concert que va fer amb l'agrupació.

L'any 2021, just després de la pandèmia Covid-19, la Glissando Big Band tenia aparaulat fer un concert amb La Fada Despistada així com fer el nou projecte d'aquesta formació. El concert, que s'havia de fer entre els dies 9,10 i 11 de desembre, dins el Cicle de Dones & Jazz, patrocinat per Rosa Blanca, al Casal Balaguer, en el marc del II Festival de Jazz de Palma, es va anul·lar i finalment no es va fer.

Segons el tercer tinent de batle de l'Àrea de Cultura i Benestar Social de l'Ajuntament de Palma, *Antoni Noguera*: "consolidam el Festival Jazz Palma amb aquesta segona edició des de la seva recuperació, adaptada a les normatives sanitàries actuals i amb la implicació per segon any consecutiu dels principals espais culturals de la ciutat".¹⁰⁷

“És així com els diferents membres de la Glissando en formen part pel gust per la música; són entusiastes i comparteixen un projecte de gestió complicada però musicalment fascinant.”¹⁰⁸

¹⁰⁶ Entrevista a Sergi Vergés. Online. Dia 26 de març de 2023

¹⁰⁷ Ajuntament de Palma, *Perico Sambeat, Muriel Grossmann i Abe Rábade, alguns dels artistes que actuaran al Festival Jazz Palma*, data de publicació (10/12/2020), data de consulta (2/1/2023) https://www.palma.cat/portal/PALMA/contenedor1.jsp?seccion=s_fnot_d4_v1.jsp&contenido=132941&tipo=8&nivel=1400&titolAjt=no&language=ca&codResi=1

¹⁰⁸ *Ara Balears, La Glissando Big Band rememora l'època daurada Del jazz i del swing*, data de publicació (4/11/2016), data de consulta (6/11/2022) <https://www.arabalears.cat/cultura/glissando-big-band-rememora-del-1-2817715.html>

3. Big Band actual: Vodoo Children Big Band *

Els orígens de la Vodoo Children Collective o Vodoo Children Big band, així com ha estat anunciada en diferents cartells i notícies, van començar després que Toni Vaquer tornés de la seva estada a Berklee College of Music (Boston). La Vodoo, dirigida per Vaquer, treu el seu primer disc l'any 2017, editat a Barcelona i enregistrats per músics catalans. En aquesta etapa inicial de la Vodoo Children Big Band a Barcelona fa alguns concerts a la sala Jamborre i d'altres sales a Barcelona.

“La Voodoo original va néixer a Boston** gràcies al músic Davis Witny i Annetta Jhonson que me varen ajudar, vaig fer arranjaments durant 7 anys, la Big Band Free Spirits entre 5 i 7 anys, on varen registrar cinc discs... Quan me vaig mudar allà vaig començar a dirigir perquè jo escrivia tot per la big band.(.....). Després me vaig mudar a Bama, vaig deixar el mateix nom, no li vaig canviar el nom. No volia que fos efímera, no volia canviar el nom si es tocava la meua música, els meus arreglos, els mateixos que hi havia a Boston, després ja he escrit altres per la meua, arreglos per als músics catalans (.....)Hi ha tonades tradicionals amb la Voodoo (.....)Hi ha un tema per en Carles Medina, per en Pep Garau, la Sibil·la, Júlia Colom, na Clara Fiol (.....)que sigui autosostenible, que pugui rebre els músics i artistes internacionals.....”¹⁰⁹

“En el 2010 escribió 366 composiciones, que más adelante dieron forma a la 6 suites de *Vertebrados*, disco de la *Free Spirits Big Band* de David Mengual, de la cual es arreglista oficial des de hace cinco años.”¹¹⁰

Abans de traslladar la Vodoo Children Big Band a Mallorca, Toni Vaquer va formar i dirigir la Mallorca Jazz Collective amb la que, el dia 2 d'agost de 2015, van actuar al Cicle de Música al Port, a la Plaça de Sant Jaume de Portocolom, a les 22:00h.¹¹¹

Dos anys després, al 2017 forma i crea la SZG Big Band, que neix exclusivament per participar en el festival Inca Jazz i actuar en el concert del dia 2 de juliol al Claustre de Sant Domingo d'Inca.

“ Amb una filosofia d'oferir un perfil nou al panorama musical balear amb el seu aclaparador directe i les seves col·laboracions d'artistes consagrats, com el primer convidat, Toni Vaquer,

*Tal com s'explica en el marc teòric la nomenclatura correcta seria la de Jazz Orquestra ja que no és formació clàssica *Big Band*.

**En el vídeo de Berklee College of Music s'anuncia com a Toni Vaquer Big Band <https://www.youtube.com/watch?v=rIk8TiUJdLc>

¹⁰⁹ Entrevista a Toni Vaquer. Palma. Dia 1 de gener de 2023.

¹¹⁰ Dossier Glissando Big Band & Toni Vaquer. 2.

¹¹¹ Data errada al cartell*, Annex fotografia.

que va finalitzar els seus estudis a la prestigiosa Berkley dels Estats Units. (.....) Doncs la SZG, que està integrada per músics destacats del panorama musical, interpretaran les peces més característiques del gènere, amb identitat pròpia. Sense dubte, un viatge dins el món musical del jazz, de la mà d'aquesta agrupació que ens transportarà al llarg del temps”¹¹²

L'any 2018 van actuar al Festival Jazz Sa Pobla, el dia 13 d'Agost, on es va presentar el projecte de Mallorca Jazz Collective, a la Plaça Major, on van tocar composicions i arranjament propis de Toni Vaquer. En aquest festival Vaquer va realitzar un taller de *Impro-lab* als assistents de la Traveling School, dirigida per Jimmy Weinstein.

“dissenyat per Vaquer per dotar de tècniques que convidin els més tímids a improvisar, creant entorns més senzills, acords i compassos amb influències del rock o la música africana, no sols basats en un repertori de jazz i swing tradicional. La formació no té la secció rítmica d'una big band clàssica -bateria, contrabaix i piano-, sinó que està formada per violoncels, violes, clarinet baix i clarinet, trompeta i flauta.(.....).Vaquer va crear a Boston The Voodoo Children Collective, una big band formada per músics internacionals que eren, com ell, alumnes al Berklee College of Music. Dilluns, músics mallorquins interpretaran les peces que el compositor va crear per al projecte col·lectiu” .¹¹³

En aquest concert actuaren els músics: “Pep Garau, Julià Abad, Maria Antònia Gili y Tomeu Estelrich (trompeta), Joan Garcias , Tomeu Garcias y Miquel Gaya (trombón), Joan Mas, Carles Medina y Miquel Àngel Rigo (Saxofón), Enric Fuster y Teo Salvà (bateria), Pep Lluís Garcia (percusión), Josep Munar (guitarra), Llorenç Barceló y Jaume Riera (piano)”.¹¹⁴ entre d'altres.

“A la primavera del 2020, l'autor escriu un repertori de cançons, homenatge als joves músics emergents de escena mallorquina. El contingut musical és una mescla de música escrita i música improvisada, amb orquestracions diverses”¹¹⁵.

¹¹² Ajuntament d'Inca, *Incajazz 2017*, data de publicació (2017), data de consulta (22/12/2022) <https://incaciutat.com/incajazz-2017#>

¹¹³ *Ara Balears*, *Mallorca Jazz Collective es presenta A sa Pobla*, data de publicació 10/08/2018, data de consulta 18/1/2023 https://www.arabalears.cat/cultura/mallorca-jazz-collective-presenta-pobla_1_2732457.html

¹¹⁴ *Ultima Hora*, El Mallorca Jazz Collective, en el Festival de Jazz de sa Pobla, data de publicació (2018), data de consulta (18/01/2023) <https://www.ultimahora.es/ocio/conciertos/mallorca-jazz-collective-festival-jazz-pobla.html>

¹¹⁵ Es Claustre terrassa concerts Menorca, *The Voodoo Children Collective*, data de publicació (2022), data de consulta (22/11/2022) <https://www.esclaustre.com/event/the-voodoo-children-collective/>

Al 2021 Toni Vaquer dirigeix l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears i la Voodoo Children Big Band, el divendres 25 de novembre, a l'Auditori de Palma, en un concert on va interpretar els arranjaments i música entre l'estil jazzístic i cançó popular mallorquina. Al matí van assajar i enregistrar el que serà un proper disc de la formació a la sala dels Estudis Sonoteque de Palma, lloc habitual dels assajos de l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears.

Al seu interior Toni Vaquer canta, balla, gesticula i dirigeix l'orquestra amb l'emoció i la intensitat de qui hi posa el cor, l'ànima i el talent. Ell ha estat qui ha compost els arranjaments jazzístics que han donat una segona vida a cançons del repertori popular mallorquí com ara 'Cançó de segar', 'El cant de la Sibil·la' o 'La mort de na Margalida'.¹¹⁶

“interpretará arreglos de Toni Vaquer de las canciones populares *Sa mort de na Margalida, Ses transformacions, Vou verivou, Ses pomes y Rosaret*, entre otras.”¹¹⁷

Una vintena de músics conformen la Voodoo Children Big Band que, per primera vegada, acompanya la Simfònica en aquest concert on també participen el pianista Marco Mezquida, els glosadors Mateu Xurí i Maribel Servera i cantants com Joana Gomila, Júlia Colom, Anna Ferrer o Clara Fiol.¹¹⁸

La formació de la Voodoo Children Big Band pel concert i de l'enregistrament va ser:

Sinead Cormican, violí 1; Marta Florit, violí 2; Bea Torres, violí 3; Carmela Cristos, cello.

Rosa Garcias, flauta; Joan Mas, saxòfon alt 1; Eva Fernandez, saxòfon alt 2; Miquel Àngel Rigo Roig, saxòfon tenor 1; Carles Medina, saxòfon, tenor 2; Gianni Gagliardi, saxòfon baríton.

¹¹⁶ IB3, *Toni Vaquer dirigeix l'OSIB i la Voodoo Children Big Band a un concert amb regust jazzístic i cançó popular mallorquina*, data de publicació (24/11/2021), data de consulta (22/09/2022) <https://ib3.org/toni-vaquer-dirigeix-losib-i-la-voodoo-children-big-band-a-un-concert-amb-regust-jazzistic-i-canco-popular-mallorquina>

¹¹⁷ *Diario de Mallorca, Toni Vaquer revisita con la Simfònica el cancionero popular en clave de jazz*, data de publicació (25/11/2021), data consulta (17/12/2021) <https://www.diariodemallorca.es/cultura/2021/11/25/toni-vaquer-revisita-simfonica-cancionero-59927520.html>

¹¹⁸ Ídem ref 116.

Pep Garau, trompeta 1; Maria Antonia Gili, trompeta 2; Jaume Blázquez Bonnin, trompeta 3; Julián Abad, trompeta 4.

Tomeu Garcias, trombó 1; Miquel Gayà , trombó 2; Pere Garcias , trombó 3; Joan Garcias, bombardí.

Marco Mezquida, piano; Llorenç Barceló, orgue; Josep Munar, guitarra Marko Lohicari, contrabaix; Enric Fuster, bateria i Pep Lluís García, percussió.

La Voodoo Children Big Band va actuar a la Fira B Pro al Teatre Xesc Forteza de Palma el dia 12 de novembre de 2021 i la formació va ser la següent:

Sinead Cormican, violí 1; Roser Julià, violí 2; Toni Paredes, violí 3; Aina Lilia Dominguez, violí 4; Cristina Trenchs, viola; Paula Martos, cello; Macià Segre, cello.

Anggie Obin, flauta; Carme Vadell, clarinet; Joan Mas, saxòfon alt 1; Eva Fernandez saxòfon alt 2 i saxòfon soprà; Miquel Àngel Rigo Roig saxòfon tenor 1; Carles Medina saxòfon, tenor 2; Caterina Obrador, Clarinet baix.

Pep Garau, trompeta 1; Jaume Blázquez Bonnin, trompeta 2; Julián Abad, trompeta 3; Maria Antonia Gili, trompeta 4

Tomeu Garcias, trombó 1; Miquel Amengual, trombó 2; Pere Serravinyals , trombó 3; Pere Garcias, trombó baix.

Toni Mora, piano; Llorenç Barceló, orgue; Josep Munar, guitarra; Yoay Eshed, guitarra; Biel Bennassar, guitarra; Joan Garcias, contrabaix i Enric Fuster, bateria.

En el concert en el que van tocar-hi *Golden Mean*, (*Adventure on the Golden Mean*), Carles Medina, Toni Mora i Eva Fernández al saxòfon soprano van fer un solo a la primera cançó. Seguidament, la segona cançó del concert va ser *Super Glue Extra*, dedicada als seus amics Pep Garau i Miquel Àngel Rigo que van fer 2 solos, respectivament. La tercera cançó va ser *Dr X*, dedicada a (*Charles*) Carles Medina, atès que els dos són aficionats a les pel·lícules de *Marvel*, com apunta Toni Vaquer¹¹⁹, on fa

¹¹⁹ Canal Youtube2, 28 *The Voodoo children*, Youtube, data de publicació (2/01/2021), data de consulta (7/12/2022). Ocult, només accés amb link.
https://www.youtube.com/watch?v=mk2QyjHT_KM&t=377s

la introducció Anggie Obin i el solo Carles Medina. Vaquer va demanar per si podrien procedir a fer una altre cançó. Cal dir que els arranjaments de Toni Vaquer tenen una durada bastant llarga comparada amb d'altres composicions de *Big Band*.

La darrera cançó que van interpretar va ser *Nuvol Kington*. Precisament, aquesta cançó va néixer al *Lab-Impro* del Jazz Sa Pobla, conjuntament amb Llorenç Barceló. En la darrera cançó, els músics més joves van ser convidats a pujar a l'escenari i van poder participar en aquest concert que va tenir als músics Carme Vadell al clarinet i Biel Bennàssar a la guitarra. Pep Garau va fer un solo i Tomeu Garcias va tancar la coda del concert fent solo.

L'any 2022, la Voddo Children Big Band va fer un concert a l'Escat el 16 d'abril, en una sala de l'associació a Manacor, on van tocar dues sessions, una a les 19h i una altre a les 21h. En aquest concert es van interpretar les cançons *Confitura de pebre coent*, *Super Glue*, *Golden Mean (Adventure on the Golden Mean)*, *Dean Town*, *Dada* i *Till it's done*, composicions pròpies de Toni Vaquer.

La formació de la Vodoo Children Big Band va ser la següent:

Sinead Cormican, violí 1 i veu; Roser Julià, violí 2; Xisca Martí, viola; Paula Martos, cello; Macià Cerdà Sagrera, cello.

Maria Miquela Santandreu, flauta; Carme Vadell, clarinet; Carles Medina, saxòfon alt 1 i saxòfon soprà; Pablo Frias, saxòfon alt 2; Lleonard Martínez Mas, saxòfon tenor 1; Miquel Àngel Rigo Roig, saxòfon tenor 2; Caterina Obrador, Clarinet baix.

Pep Garau, trompeta 1; Jaume Blázquez Bonnin, trompeta 2; Genís Navarro, trompeta 3; Gabriel Saitto, trompeta 4

Tomeu Garcias, trombó 1; Miquel Amengual, trombó 2; Pere Serravinyals , trombó 3; Pere Garcias, trombó baix.

Jaume Riera, piano; Omar Lanuti, guitarra; Joan Garcias, contrabaix; Enric Fuster, bateria; Ferran Martínez, conges i percussió llatina; Antonia Santandreu, caixó i percussió.

A Menorca, el mes següent, la *Big Band* va fer dos concerts: un, el dia 27 de maig a Es Claustre de Maó a les 21h i l'altre, el dia 28 a Sa Colàrsega, a Ciutadella, on presentà

un repertori de cançons i arranjament en homenatge als amics i joves músics emergents de l'escena mallorquina.

La formació dels concerts va ser la següent:

Joan Mas (*saxo alt*)
Eva Fernández (*saxo alt*)
Miquel Àngel Rigo (*saxo tenor*)
Carles Medina (*saxo tenor*)
Caterina Obrador (*clarinet baix*)
Tomeu Garcias (*trombó*)
Miquel Gayà (*trombó*)
Joan Amengual (*trombó*)
Miquel Amengual (*trombó*)
Josep Garau (*trompeta*)
Maria Antonia Gili (*trompeta*)
Jaume Blazquez (*trompeta*)
Guillem Nadal (*trompeta*)
Enric Fuster (*bateria*)
Joan Garcias (*contrabaix*)
Josep Munar (*guitarra*)
Toni Mora (*piano*)
Antoni Vaquer (*director*)¹²⁰

Sobre Toni Vaquer han escrit “Su trayectoria ya acumula varios premios: primer premio en el I y IV Concurso de Jazz de Palma de Mallorca (2008 y 2011), mención de Honor por el Conservatorio del Liceu (2012), Premio Duke Ellington de Composición Jazz por la Berklee (2017) y el Dean’s List en la Berklee College of Music (2015-2017).”¹²¹

4. Big Band momentània: Alabaix Big Band

L’Alabaix Big Band neix l’any 2017 just després de l’inici del festival A Jazz de Mar de Porto Colom. Aquest festival s’unifica amb els concerts que Toni Vaquer va fer l’any 2015 i 2016 amb una *Big Band* que va formar expressament per a aquests dos concerts.

L’Alabaix Big Band es dirigeix per Toni Vaquer i és l’encarregada de cloure el festival. Cada any sol estar formada amb la seva majoria per músics mallorquins i músics de fora,

¹²⁰ Es Claustre terrassa concerts Menorca, *The Voodoo Children Collective*, data de publicació 2022, data de consulta 22/11/2022

<https://www.esclaustre.com/event/the-voodoo-children-collective/>

IB3, Toni Vaquer dirigeix l’OSIB i la Voodoo Children Big Band a un concert amb regust jazzístic i cançó popular mallorquina, data de publicació (24/11/2021), data de consulta (22/09/2022) <https://ib3.org/toni-vaquer-dirigeix-losib-i-la-voodoo-children-big-band-a-un-concert-amb-regust-jazzistic-i-canco-popular-mallorquina>

¹²¹ *Clasijazz, Toni Vaquer & Clasijazz Big Band*, data de publicació (24/1/2019), data de consulta (20/1/2023)

<https://clasijazz.com/evento/toni-vaquer-clasijazz-big-band/>

que normalment han tocat els dies previs al festival, creant-se una sinergia i connexió entre els diferents músics que toquen a la formació.

Toni Vaquer s'encarrega de fer els arranjaments i composicions per aquesta formació amb la que fan diferents assajos els dies del festival al matí i toquen el darrer dia del festival, que normalment cau en diumenge. Des de l'any 2019 els músics del poble, els més joves, han començat a tocar alguna cançó amb la formació i aquest fet fa que aquests puguin tocar amb músics més experimentats i sigui un aprenentatge i intercanvi per ambdues generacions.

L'Alabaix Big Band ha actuat a la segona edició del A Jazz de Mar l'any 2017, a la tercera feta l'any 2018, a la quarta edició l'any 2019, a la sisena edició l'any 2021 i a la setena edició l'any 2022. A la cinquena edició no hi van tocar degut a la pandèmia de la Covid-19 perquè només es va celebrar una Nit de jazz amb Pep Garau Sextet.

La formació del concert a la setena edició de l'any 2022, en el Mollet d'en Perelló, el dia 3 de juliol, a Porto Colom, va ser la següent:

Toni Vaquer, direcció i arranjaments.

Sinead Cormican, violí 1; Roser Julià, violí 2; Macià Cerdà Sagrera, cello.

Anggie Obin, flauta; Joan Mas, saxòfon alt; Eva Fernández, saxòfon alt 2 i saxòfon soprà; Cristina Miguel, saxòfon tenor 1; Carles Medina, saxòfon tenor 2; Miquel Àngel Rigo Roig, saxòfon baríton.

Pep Garau, trompeta 1; Maria Antònia Gili, trompeta 2; Jaume Blázquez Bonnin, trompeta 3; Gabriel Saitto, trompeta 4; Félix Rossy, trompeta 5.

Tomeu Garcias, trombó 1; Miquel Amengual, trombó 2; Joan Garcias, bombardí i contrabaix; Miquel Gayà, trombó baix.

Toni Mora, piano; Camil Arcarazo, guitarra; David Mengual, contrabaix; Enric Fuster, bateria; Oriol Roca, bateria; Lluís Pérez-Villegas, bateria.

Convidat: Sergi Masana, saxòfon alt.

El repertori que van interpretar en aquest concert va ser:

Adventures on the Golden mean, Chamana, Joiosa, 1,2,3. English Duck, Joy Raider, Confitura de pebre coent, Pakuska (Arr. Enrique Oliver).

Aquesta *Big Band* s'inclou dins les formacions esporàdiques perquè els músics integrants de la mateixa només s'apleguen i assagen per oferir el concert que se celebra en el marc del festival A Jazz de Mar.

5.Anàlisi/discussió

Quan feim una recerca de les *Big Bands* a Mallorca per internet, els buscadors sempre ens redireccionen cap a la Glissando Big Band dificultant així la recerca d'altres formacions. Per aquest motiu es va decidir fer la recerca des de la informació d'actualitat cap a la que podem descobrir del passat. Aquest treball ha començat per les *Big Bands* desaparegudes, a continuat per aquelles que denominem momentànies i finalment presentam les actives i que són les actuals, tot i que la recerca ha estat de les *Big Bands* més actuals a les més antigues.

Tot això ens ha fet estar pendents de la gran quantitat de *Big Bands* que estan actives i/o han desaparegut recentment. La Palma Jazz Big Band fundada per Perico Linale ja entrava dins els canons d'aquest tipus de formacions. Tot i que era reduïda, constava de les 4 seccions característiques, encara que no eren completes. Els arranjaments estaven fets per aquesta formació, però omittien algunes veus. Uns anys després amb l'entrada de l'Orquestra del Fomento del Turismo de Mallorca i Orquestra Musical Mallorca, van passar a ser Jazz Orchestra, que amb el suport del Fomento del Turismo de Mallorca, tot i no ser un organisme de l'administració pública, servia de mecenes i ajudava a institucionalitzar-les.

Anys més tard amb la creació del Festival de Jazz de Palma, la Palma Jazz Big Band va tenir més popularitat per la gran acollida del públic que anava cada vegada en augment.

Un poc abans de l'any 2000, la música tocada per algunes d'aquestes formacions va canviar per tocar algunes cançons d'altres estils com el funk, música més moderna i fins i tot alguna de les *Big Band* feien temes comercials arranjats per a aquestes formacions.

Amb la creació de la Glissando, el swing va tornar a ser un dels estils clau per aquesta formació que va tocar repertori clàssic de grans compositors o arranjadors.

Amb l'aparició de la Voddo Children de Toni Vaquer, les composicions esdevingueren més modernes i la formació s'ampliava cada vegada més amb seccions de corda i altres instruments. Així, es van incloure la fusió de música tradicional, clàssica i jazz.

El fet que cada vegada hi hagi més persones il·lenques més formades a diferents Conservatoris, tant al territori espanyol com a l'estranger, fa que les formacions i composicions siguin més obertes, creatives i actuals.

6. Conclusió i objectiu

Com hem pogut comprovar, la història de les *Big Bands* té un passat, un present i un futur molt notori i consolidat. Quan vàrem iniciar aquest treball amb l'objectiu de conèixer la història de les Big Bands a Mallorca i els músics que han dirigit o que han participat en elles, vàrem observar que tota aquesta història estava molt poc estudiada i que no hi havia dades recollides. De fet, hem hagut d'investigar molt per poder treure a la llum la història quasi amagada d'aquestes formacions jazzístiques. La manca de bibliografia específica, no centralitzada i recollida en cap llibre, ni de Mallorca ni de la resta de l'Estat espanyol, ens ha dificultat la contínua recerca. Per aquest motiu, hem hagut de cercar testimonis directes, cartells, actuacions, programes, publicacions dels mitjans de comunicació i diverses fonts per poder contrastar tota la informació que s'ha inclòs en aquest treball.

Pensam que s'ha assolit l'objectiu final de redactar una història pròpia de les *Big Bands* a Mallorca amb els testimoniatges de les persones entrevistades, als quals vàrem arribar després d'una gran recerca. A més, creiem convenient tenir en compte que aquesta investigació parteix dels anys 70 i que algunes de les persones entrevistades, amb molta experiència, són persones majors que sovint no recorden amb exactitud molta informació d'aquells anys, com les dates exactes del concert, el repertori que tocaven, i els noms dels músics que hi tocaven. S'ha de tenir en compte que aleshores no hi havia accés a internet per emmagatzemar informació, no hi havia fotografia digital i no s'enregistraven els concerts. Per tant, són poques les actuacions que han quedat documentades per complet. És per aquest motiu que era necessari enregistrar la veu, en primera persona, de tots

aquests músics i directors que han format part i formen part de la família de les *Big Band* a Mallorca i, perquè no dir-ho, a les Illes Balears.

En aquest treball es poden trobar els orígens i l'evolució de les *Big Bands* a Mallorca, i això ens aporta un punt de partida per conèixer els inicis d'aquestes formacions a l'illa i poder, així, fer futures investigacions més àmplies i completes sobre aquestes. A més, per a properes investigacions es podrien incloure les nombroses *Big Bands* educatives o les orquestres de sales de ball, que en alguns casos tenen el nom comercial de *Big Band*, tot i que realment no ho són.

En un futur ens agradaria veure la publicació d'un butlletí o llibret amb tota la informació i investigació que s'ha recollit, així com les novetats descobertes, amb la intenció de difondre i fer conèixer dins l'àmbit acadèmic i social la història passada i actual del món d'aquestes agrupacions a Mallorca. Cada vegada existeixen més formacions de *Big Bands* a l'illa, i les institucions públiques, com ara els ajuntaments i entitats col·laboradores, organitzen festivals que aposten cada vegada més per aquestes formacions. Esperam que la història continuï amb nombroses edicions.

Per finalitzar aquest treball podríem dir que des dels anys 70 l'activitat cultural a Mallorca s'ha anat consolidant amb l'aparició de col·lectius artístics i la creació de noves infraestructures que han permès el desenvolupament cultural. En són exemple el naixement del Conservatori Superior de Música de les Illes Balears, l'aparició d'una escola d'art dramàtic, i l'aposta per professionalitzar la simfònica. A més, amb els nombrosos certàmens, festivals, fires i cicles dedicats a la música i els festivals de Jazz, s'ha anat consolidant una història i una programació musical.

Apareixen cada dia generacions de músics joves més preparats i amb un talent excepcional que formen part d'aquesta família amant del jazz i de les *Big Bands*, una generació que serà l'encarregada de dinamitzar la propera programació musical dels nostres auditoris, teatres i places dels pobles d'arreu de les Illes.

7. Bibliografia

Llibres

Matamalas, T. (2012). *Paradise of Love [Crònica d'una època] Memòria del conjunts manacorins de música moderna dels anys seixanta i setanta*. Mòn de llibres.

Vives Reus, A. (2005). *Historia del Fomento del Turismo de Mallorca (1905-2005)*. Foment del Turisme de Mallorca.

Merino, F. (1991). *10 anys de festival internacional de jazz de Palma*. Ajuntament de Palma.

DDAA (2000). *El segle XX a les Illes Balears. Estudis i cronologia*. Cort.

Berendt, Joachim E. (1993). *El Jazz. De Nueva Orleans a los años ochenta*. Fondo de Cultura Económica.

Revistes científiques

Memòria Viva. (1996). Mallorca des de la mort de Franco fins avui. *Memòria Viva*. (23), 268.

María Peñalver, J. (2010). La Big Band, la orquesta de jazz por excelencia Orígen, instrumentación, interpretación y técnicas básicas de composición y arreglos. *Sonograma Revista de pensament musical*. (007).

The internacional dems bulletin, Duke Ellington Music Society. (1997) *The internacional dems bulletin, Duke Ellington Music Society*.

Premsa

Diario de Mallorca. (24 de juny de 1983). *Diario de Mallorca*.

Diario de Mallorca. (4 d'octubre de 1986). Sociedad 2. *Diario de Mallorca*.

Diario de Mallorca (Balears). (23 de novembre de 1969). *Diario de Mallorca (Balears)*.

Diario de Mallorca (Balears). (26 d'abril de 2002). *Diario de Mallorca (Balears)*.

Diario de Mallorca (Balears). (1 de maig de 2015). *Diario de Mallorca (Balears)*.

La vanguardia. (19 de juny de 1935). *La vanguardia*.

Pereyra, F. (1 d'agost de 2016) Crítica Música, Elegancia y Swing. *Diario de Mallorca*.

Ultima Hora. (24 de juny de 1983). Espectaculos. *Ultima Hora*.

Ultima Hora. (5 de noviembre de 1987). Espectaculos. *Ultima Hora*.

Youthing. (deseembre de 2011) *Youthing*.

Prensa digital

Ara Balears, La Glissando Big Band rememora l'època daurada Del jazz i del swing, data de publicació (4/11/2016), data de consulta (6/11/2022)

https://www.arabalears.cat/cultura/glissando-big-band-rememora-del_1_2817715.html

Ara Balears, Mallorca Jazz Collective es presenta A sa Pobla, data de publicació (10/08/2018), data de consulta (18/1/2023)

https://www.arabalears.cat/cultura/mallorca-jazz-collective-presenta-pobla_1_2732457.html

Darder, C, Sebastià Rosselló: "Es increíble juntar a tanta gente con los mismos gustos y ganas de tocar" *Diario de Mallorca* data de publicació (15/5/2018), data de consulta (1/11/2022)

<https://www.diariodemallorca.es/cultura/2018/01/15/sebastia-rossello-increible-juntar-gente-3281218.html>

De Franc Digital, S'Escat s'estrena al ritme de la seva 'Big Band', data de publicació (2021), data de consulta (1/11/2022)

<https://www.defrancedigital.com/arxiu/58916>

Diario de Mallorca (Balears), Un tributo al inolvidable Ray Charles, data de publicació (1/5/2015), data de consulta (5/2/2023)

<https://www.diariodemallorca.es/fnd/2015/05/01/tributo-inolvidable-ray-charles-3744085.html>

El Punt Avui, Tomeu Penya: “*Jo faig ‘country’ de la pagesia mallorquina*”, data de publicació (2/03/2013), data de consulta (5/1/2023)

<https://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/624269-tomeu-penya-jo-faig-country-de-la-pagesia-mallorquina.html>

Diario de Mallorca, Toni Vaquer revisita con la Simfònica el cancionero popular en clave de jazz, data de publicació (25/11/2021), data consulta (17/12/2021)

<https://www.diariodemallorca.es/cultura/2021/11/25/toni-vaquer-revisita-simfonica-cancionero-5-9927520.html>

Ferrer, C. *S’Escat de Manacor acoge el primer festival de Big Bands*, Manacor, data de publicació (24/06/22), data de consulta (22/1/2023)

<https://www.ultimahora.es/noticias/cultura/2022/06/24/1750087/escat-manacor-acoge-primer-festival-big-bands.html>

IB3, Toni Vaquer dirigeix l’OSIB i la Voodoo Children Big Band a un concert amb regust jazzístic i cançó popular mallorquina, data de publicació (24/11/2021), data de consulta (22/09/2022)

<https://ib3.org/toni-vaquer-dirigeix-losib-i-la-voodoo-children-big-band-a-un-concert-amb-regust-jazzistic-i-canco-popular-mallorquina>

Sanchez, V. *Diario de Mallorca*, *Glissando Big Band llena de soul y jazz el Club Diario de Mallorca* data de publicació, (11/02/2012), data de consulta (26/01/2023)

<https://www.diariodemallorca.es/sociedad/2012/02/11/glissando-big-band-llena-soul-3998357.html>

Última Hora, *Click*, data de publicació (25/04/2002), data de consulta (4/3/2023)

<https://www.ultimahora.es/noticias/local/2002/04/25/790351/click-486.html>

Ultima Hora, The Old and New Big Band, jazz, fusión y blues en Pollença, data de publicació (2015) data de consulta (5/10/2022)

<https://www.ultimahora.es/ocio/conciertos/the-old-and-new-big-band-jazz-fusion-blues-pollen-a.html>

Ultima Hora, La Glissando Big Band homenajea a Salvador Font 'Mantequilla' en Lluçmajor, data de publicació (2017), data de consulta (24/12/2022)

<https://www.ultimahora.es/ocio/conciertos/glissando-big-band-homenajea-salvador-font-mantequilla-lluçmajor.html>

Ultima Hora, El Mallorca Jazz Collective, en el Festival de Jazz de sa Pobla, data de publicació (2018), data de consulta (18/01/2023)

<https://www.ultimahora.es/ocio/conciertos/mallorca-jazz-collective-festival-jazz-pobla.html>

Webs

ABbE, Asociación de big band de España (2019). *Glissando Big Band*

<https://asociacionbigbands.com/bigband/glissando-big-band/>

Ajuntament de Palma, *Perico Sambeat, Muriel Grossmann i Abe Rábade, alguns dels artistes que actuaran al Festival Jazz Palma*, data de publicació (10/12/2020), data de consulta (2/1/2023)

https://www.palma.cat/portal/PALMA/contenedor1.jsp?seccion=s_fnot_d4_v1.jsp&contenido=132941&tipo=8&nivel=1400&titolAjt=no&language=ca&codResi=1

Ajuntament d'Inca, *Incajazz 2017*, data de publicació 2017, data de consulta (22/12/2022)

<https://incaciutat.com/incajazz-2017#>

Alternatilla, *Alternatilla Jazz In Mallorca 2019*, data de publicació (2019), data de consulta (22/1/2023)

<https://www.alternatilla.com/es/ajim-191208-glissando-big-band-palma/>

Clasijazz, *Toni Vaquer & Clasijazz Big Band*, data de publicació (24/1/2019), data de consulta (20/1/2023) <https://clasijazz.com/evento/toni-vaquer-clasijazz-big-band/>

Camp, M. *Gerhswiniana*, data de publicació (2018), data de consulta (29/11/2022) <https://manelcamp.cat/gerhswiniana/>

Conservatori Superior de Música de les Illes Balears. *Javier Feirstein Director*[en ínia] Palma de Mallorca, 2023, data de consulta (5/1/2023) <https://conservatorisuperior.com/concierto/javier-feierstein-director/>

Es Claustre terrassa concerts Menorca, *The Voodoo Children Collective*, data de publicació (2022), data de consulta (22/11/2022) <https://www.esclaustre.com/event/the-voodoo-children-collective/>

Gregori, Isa. *El a,b,c del swing: Las Big Bands*, *The nests swing*, data de publicació (6/5/2021), data de consulta (9/10/2022). <https://thenestswing.com/el-abc-del-swing-las-big-bands/>

Luna Rocafort, J.L. INSTANTZZ: Sergi Vergés y la Big Band del Conservatori de Palma (Teatre Xesc Forteza. Palma de Mallorca. 2018-01-13) [Galería fotográfica], Tomajazz, data de publicació (2018), data de consulta (29/12/2022) <https://www.tomajazz.com/web/instantzz-sergi-verges-y-la-big-band-del-conservatori-de-palma-teatre-xesc-forteza-palma-de-mallorca-2018-01-13-galeria-fotografica/>

Luna Rocafort, J.L. Manel Camp & Big Band Conservatori Illes Balears (Auditori Conservatori Illes Balears, Palma de Mallorca. 2022-06-16) Por José Luis Luna Rocafort [INSTANTZZ AKA Galería fotográfica AKA Fotoblog de jazz, impro... y algo más], Tomajazz, data de publicació (2022), data de consulta (29/12/2022) <https://www.tomajazz.com/web/manel-camp-big-band-conservatori-illes-balears-auditori-conservatori-illes-balears-palma-de-mallorca-2022-06-16-por-jose-luis-luna-rocafort-instantzz-aka-galeria-fotografica-aka-fotoblog-de-jaz/>

Luna Rocafort, J.L. Big Band Conservatori Superior de Música de les Illes Balears (XV Jazz Voyer Festival 2022. Palma. 2022-11-10) Por José Luis Luna Rocafort [INSTANTZZ], Tomajazz, data de publicació (2022), data de consulta (29/12/2022) <https://www.tomajazz.com/web/big-band-conservatori-superior-de-musica-de-les-illes-balears-2022/>

Sedajazz. *Jaime Marques*. TM Seda Jazz colectivo de músicos, data de consulta (3/1/2022) https://sedajazz.es/agenda_actuaciones_musicales_evento.php?id=2812

Siurell Big Band, *Mallorca Nostalgica* data de publicació (2010), data de consulta (5/2/2023) <http://www.siurellbigband.com/mallorca-nostalgica.html>

Spdrionegro. *Linale, Pedro "Perico"*. René Boretto Ovalle, data de consulta (1/1/2022). <https://sites.google.com/site/spdrionegro/biblioteca/centro-de-manejo-documental/personas-y-personajes/linale-pedro-perico>

UNESCO, data de consulta (8/9/2022) <https://www.unesco.org/es/days/jazz>

Urban Network. *Nueva York, década de 1930: el swing de las big band y los grandes iconos arquitectónicos*. data de publicació (7/11/2015) data de consulta (16/9/2022). <http://urban-networks.blogspot.com/2015/11/nueva-york-decada-de-1930-el-swing-de.html>

Discografia

9, (1984). [LP]. Mallorca. Ajuntament de Palma (Llibret)

Adrian Sanso-Ali, *Que Rico El Mambo* (Orquídea Big Band Live 1999) Soundcloud, data de publicació (2017), data de consulta (4/3/2023) <https://soundcloud.com/adriansansoali/que-rico-el-mambo>

Enregistraments gràfics

Andreu, R. Ruben Andreu with Palma Big Band "killer Joe" (1981), Youtube, data publicació (4/5/2013), data de consulta

(24/10/22)<https://www.youtube.com/watch?v=AwkiYiMKfrI>

Andreu, R. *Ruben Andreu "Tocando ? en la Playa..ji" (Jazz Festival Promotion 1981)* Youtube, data de publicació (4/05/2013) data de consulta (22/10/2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=YqRfM95xOMo>

Blàquez Bonnín, J. Bobs Sands i la Glissando Big Band, data de publicació (19/7/2015), data de consulta (12/1/2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=QwIkas1RI6U>

Canal Youtube2, 28 *The Voodoo children*, Youtube, data de publicació (2/01/2021), data de consulta (7/12/2022). Ocult, només accés amb link.

https://www.youtube.com/watch?v=mk2QyjHT_KM&t=377s

Capblanguet, A. *Canal 4 Palma de Mallorca Tito Capblanguet con la Qourum Jazz Band*, Youtube, data de publicació (13/07/2010), data de consulta (29/12/2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=tPjRmMm6faQ>

Cap Vermell, *Mallorca Jazz Orquestra*, Youtube, data de publicació (18/08/2013), data de consulta (29/11/2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=mkuhaEYqXfA&t=85s>

Ceballos, A. *Route 66 Adriana Ceballos i la Five o clock Big Band*, Youtube, data de publicació (27/1/2009), data de consulta (31/3/2023).

<https://www.youtube.com/watch?v=Zb0riFILdrM>

Glissando Big Band. *A tisket a tasket. Andrea Motis, Joan Chamorro i Glisssando Big Band*. Youtube, data de publicació (18/10/2012), data de consulta (21/9/2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=JUKqwQdy1jQ>

Jo Johaido, *Mallorca Jazz Orquestra*, Youtube, data de publicació (29/08/2013), data de consulta (29/11/2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=kOW2iVVf0QI>

Lalire, V. *Five o'clock Big Band*, Youtube, data de publicació (31/5/2016), data de consulta (24/1/2023).

https://www.youtube.com/watch?v=FRbQj-xH_rU

Navarro, C. *Ximbalaina Big Band. Sa Voltadora 2014*, Youtube, data de publicació (18/05/2014), data de consulta (29/11/2022)

<https://www.youtube.com/watch?v=SvAjtNUYpn4>

Riera, M. *Glissando Big Band i David Pastor: Perry Mason*, Youtube, data de publicació (28/4/2013), data de consulta (27/1/2023)

<https://www.youtube.com/watch?v=D5NybodtuSQ>

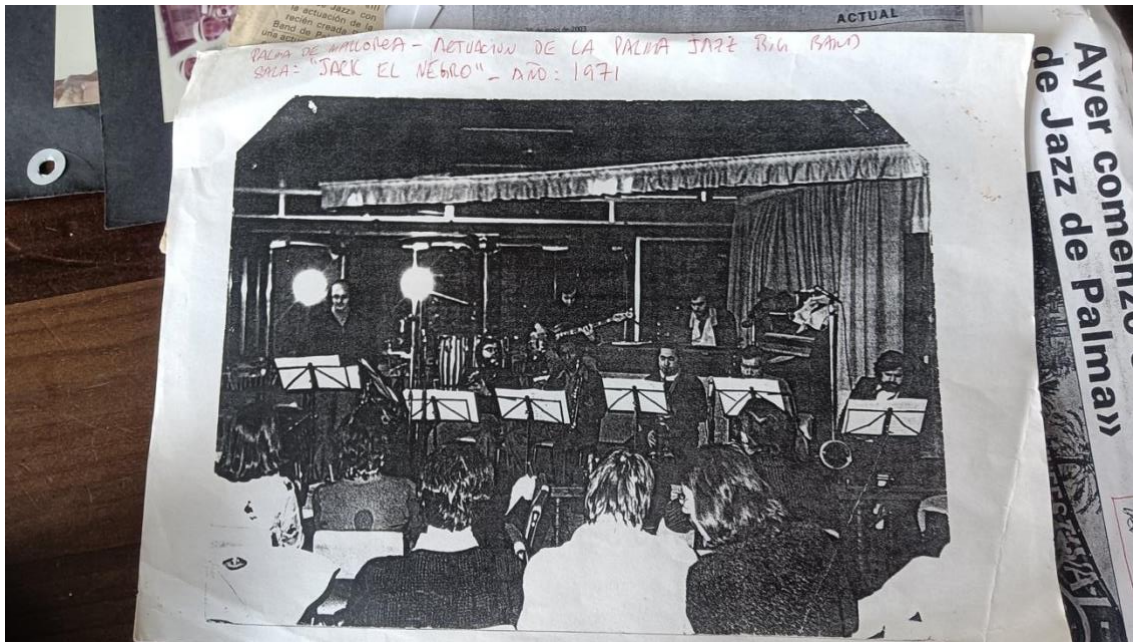
Rosselló Salleras, J. *Big Band del CSMIB I Clissando Big Band – Mambo Caliente*, Facebook , data de publicació (22/06/2015), data de consulta (27/12/2022), privat, només amb accés de les amistats de la plataforma

<https://www.facebook.com/100004772686775/videos/475614262607659>

8. Annex

13 Jimmy Durante's New Orleans Jazz Band

16. Document fotogràfic del fundador de la Palma Jazz Big Band, Perico Linale, la data de fundació de la formació és el 1971. Arxiu personal

SAUSALITO JAZZ

«DAYS OF WINE AND ROSES» (H. Mancini)

Saxo alt: MANOLO MARTÍNEZ
 Piano: JORGE CAUCCI
 Baix: JOSÉ RAMÓN ABELLÀ
 Bateria: ELÍAS GIL

Fa desers dos anys hom proposa, en el piano bar del Port d'Alcúdia «Sausalito», de reunir quatre jazzistes de l'illa perquè realitzassin una sèrie d'actuacions en el local. I com sol succeir moltes d'aquestes vegades, l'experiència donà uns fruits tan positius que el quartet decidí de continuar amb

aquesta formació de saxo alt, piano, baix i bateria, representats per Santiago Bo, Jaume Bernat, José Ramón Abellà i Elías Gil, respectivament. Tots ells fan part d'altres formacions, però es reuneixen per a gaudir de la música distinta de «Sausalito».

VICENÇ BORRÀS & DEBORAH CARTER QUARTET

«LA COSTA» (Cy Vance)

Veu, piano, Flauti: DEBORAH CARTER
 Saxo, flauta: VICENÇ BORRÀS
 Baix: TONI CUENCA
 Bateria: CACHO MONTES

Quartet compost al voltant de les col·laboracions més o menys recents, de Deborah Carter i Vicenç Borràs. Deborah Carter, natural del País Teox, ha cursat estudis amb uns quants mestres a la University of Hawai School a la Kubasaki High School d'Oleawa i al Berklee College of Music, i ha associat des dels 18 anys a formacions musicals de Jazz, Funky i música comercial. Arrivà al nostre país l'any 1.980 i ha enregistrat amb Joan Bibiloni «Papi, are you OK?».

Vicenç Borràs du també, per la seva part, una llarga trajectòria de col·laboracions amb grups teatrals, folklorics, amb cantautors, etc., com UC, Estarelles, Canyelles, Marusa Cano, Jaume Sureda. El seu nom apareix a enregistraments discogràfics amb Joan Bibiloni, Jorge Pardo, Jaume Sureda i el grup Verutka. A més, Deborah i Vicenç, suposen la columna vertebral de la formació.

PALMA JAZZ BIG BAND

«ANTHROPOLOGY» (Charlie Parker) arranjaments i direcció: P. Linale

Trompetes: ARMANDO ARMENTEROS, MARIO FIDANI, JULIO BELTRÁN
 Trombons: PATRICK GUILLAUME, PEDRO LINALE, RAFAEL BUENO, RICARDO SOLÍS
 Saxos: PEDRO SÁNCHEZ, SANTIAGO BO, TONI IBARRA, MANOLO MARTÍNEZ, JOSÉ SANCHO
 Piano: PACO ROS
 Contrabaix: BALTASAR CLAR
 Bateria: JAIME GINARD
 Guitarrà: TONI MIRANDA

Sota la direcció de Pedro E. Linale, que a més se n'encarrega dels arranjaments, s'agrupa un total de 18 músics de jazz per a constituir la Big Band de Palma. Formada originalment el 1.975 i que ha aparegut intermitentment en el panorama musical local, amb diverses actuacions davant el públic mallorquí. La majoria dels músics, gairebé tots

formen part d'altres grups perquè si no fos així no seria possible la subsistència de la Banda de Jazz. La seva presència en el Festival, amb la intenció que hi participin tots els músics de jazz de l'illa, ve a contribuir en un altre aspecte tan important com és la música de la Big Band, amb les possibilitats en qüestió d'arranjaments que això significa.

FETUCCINI

«FETUCCINI» (A. de la Sierra)

Guitarres: FERNANDO GONZÁLEZ, ALFONSO DE LA SIERRA
 Saxo: M. MORELL
 Baix: ALVARO PORCEL
 Percussió: JUAN R. MEDINA

La vida d'aquest grup és curta, tot i que les seves actuacions fan anat suocent-se amb gran assiduitat pels diferents Pubs, discoteques i bars de les més diverses zones de l'illa. Alguns dels seus membres han col·laborat amb importants músics de l'illa com és el cas del guitarrista Nando González, que forma part del grup de Joan Bibiloni.

La música que ofereixen gira al voltant del Jazz-Funky, tot possibilitant un major apropament al públic degut als plantejaments més assequibles quant a espelmes i so. Només un any ha bastat per a conjuntar aquest dígit-ne septet, que també podrem escoltar en aquest Festival de Jazz.

MANTEQUILLA

«BIRDLAND» (S. Font)

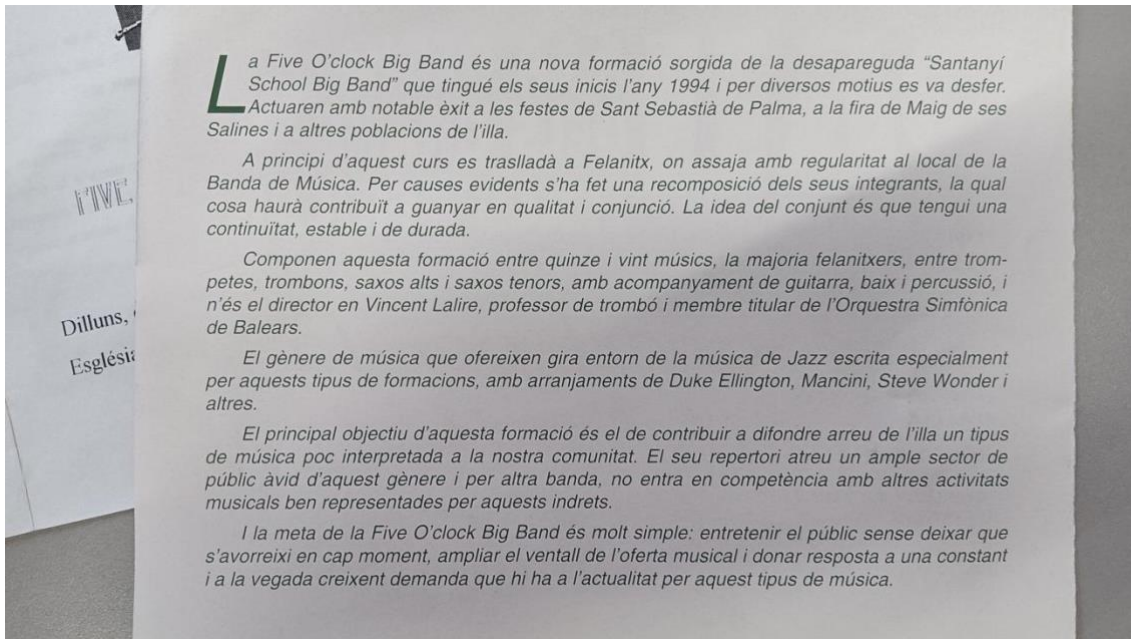
Violí: SALVADOR FONT «MANTEQUILLA»
 Baix: J. R. ABELLÀ
 Guitarrà: SEBASTIÀ CARDELL
 Bateria: ELÍAS GIL

Des que s'inicià en el Jazz a la darrera dècada dels cinquante, el nom de Salvador Font «Mantequilla» ha assolit el seu propi pes específic. Veterani saxofonista i violinista, el seu nom és inseparable de la història del jazz al nostre país. Colada que ha sonat amb els grans, com són Tito Montoliu, Gory Mulligan, Bill Coleman, Enrol Garner, Henry Mancini. Durant molt de temps, «Mantequilla» i Pedro Burraide foren els saxofonistes més

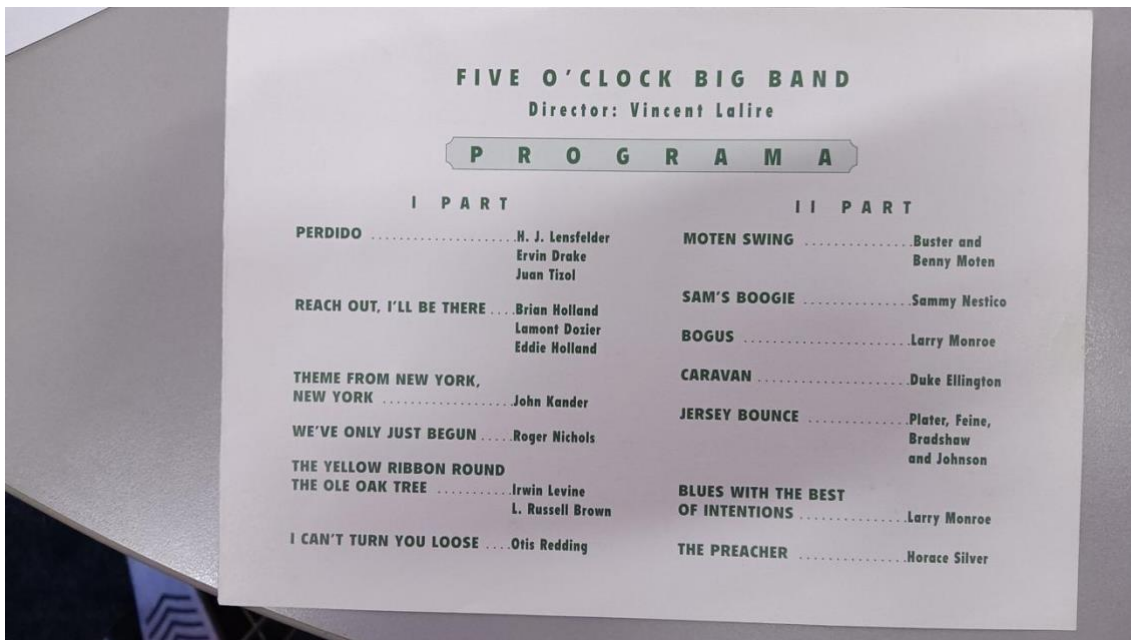
representatius del nostre país. Ara, més dedicat al seu altre instrument, el violí, el podem veure al costat de qualsevol altre músic, atesa la seva gran versatilitat. L'acompanyen en aquest quartet el guitarrista Sebastià Cardell i el baixista José Ramón Abellà, que fou part del grup «Open Jazz Trio», a més del també expert bateria Elías Gil, un altre músic conegut de sobres a l'ambient jazzístic de l'illa.

17. 9.(1984).[LP].Mallorca. Ajuntament de Palma (Llibret)

22. Programa de mà del concert de divendres dia 7 de febrer de 1997 al Auditori Municipal de Felanitx.

30. Repertori Five o'clock Big Band

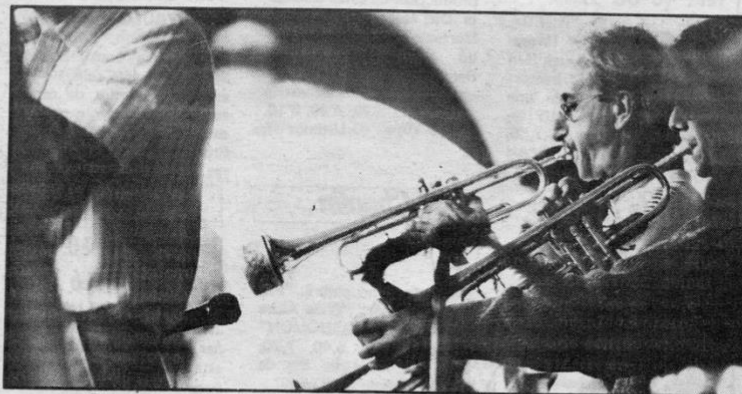
Empezaron las improvisaciones en el festival de jazz

Eduardo Suárez del Real
Foto: Ramón Rabal

No es lo mismo improvisar jazz en un festival, que improvisar un festival de jazz. La sexta edición del Festival de Jazz empezó ayer con improvisaciones y no precisamente musicales. Se vio claramente que la organización no vio partituras y mucho menos el reloj.

El principio del magno evento de esta semana fue anunciado para las 12.00, y hubo que esperar diez minutos hasta que, puestos de acuerdo los dieciocho músicos con el ingeniero de sonido, el jazz pudo empezar a sonar. ¿Será posible que este acuerdo no lo pudieran haber tenido diez minutos antes?, ¿será posible que todo un mecanismo organizativo que se viene desencadenando desde hace meses, no es capaz de afinar sus relojes para empezar con puntualidad? Fue posible.

A las 12.10 la Palma Jazz Big Band empezó a sonar en la Plaza Mayor. El destiempo no le restó

Palma Jazz Big Band inauguró con buena música el VI Festival.

brillantez al estallido inicial de la música. Cuarenta espectadores sentados y aproximadamente ochenta en pie, presenciaron un buen principio. A lo largo de las tres primeras piezas el número de escuchas casi se había duplicado. En

esta tercera pieza ("Solamente amigos", de Lewis) ya el ánimo de la banda estaba plenamente armonizado y los cuerpos del público se empezaban a mover. El espíritu encendido por el jazz logró que el frío se dejara de sentir,

entonces se iniciaba realmente el festival.

Sobre el pequeño escenario estaban: Des French, Balty Clar, Tony Miranda, Rubén Andreu, Armando Armentos, Mario Fidani, Julio Beltrán, Esteban Mullet, Patrick Guillaume, Rafael Bueno, Ricardo Solís, Santiago Bo, Pedro Sánchez, José González, Vicente Borrás, José Sancho y su director y trompetista, Pedro Linale, interpretando los clásicos temas para Big Band.

HOY

Téntol - 12 horas - Plaza Mayor.	Santa Catalina Thomás.
Sausalito Jazz - 17 horas - Plaza España.	Mantequilla - 19 horas - Son Rapinya.
Fetuccini - 18 horas -	Harmónica Coixa - 20 horas - Born.

72. Primera actuació de la Glissando Big Band a s'Horta.

GLISSANDO

Big band presenta:

Swing Time!

Dissabte 7 de Gener 2012

22h.

Teatre de Santanyí

Entrada gratuïta

Un concert diferent amb una gran formació composta per 18 músics i 2 cantants, interpreten els grans clàssics de la música "Swing" d'autors diversos com: Duke Ellington, Count Basie, Frank Sinatra i molts més. No t'ho perdis!

Patrocina:

Organitza:

Glissando
Big band

Col·labora:

**Teatre Principal
de Santanyí**

Més informació:

www.glissandobigband.wordpress.com

73. Cartell Glissando Big Band presenta Swing Time.

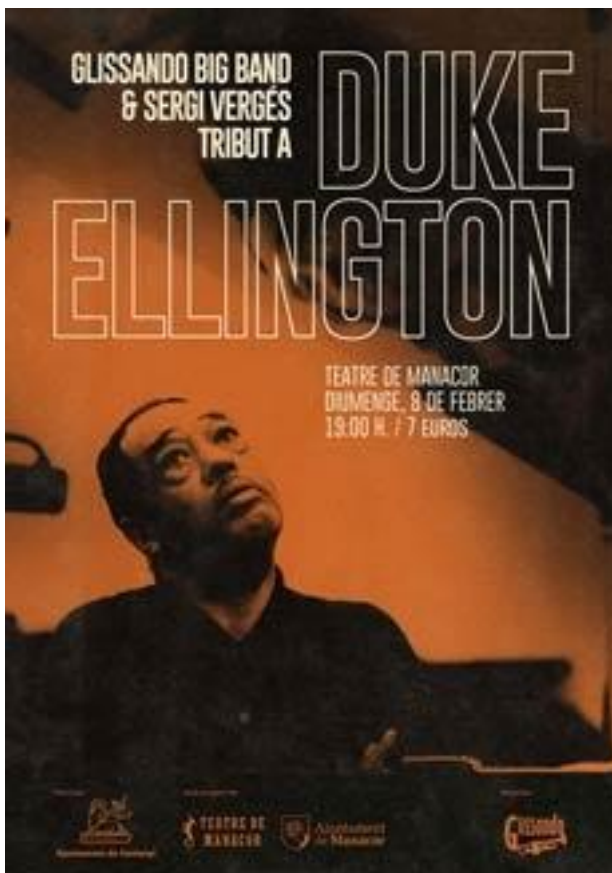
77. Festival Internacional de Jazz de Cala d'Or, el divendres 8 de juny de 2012.

81. Concert de la Glissando Big Band dirigida per David Pastor al Teatre de Lloseta l'11 de gener del 2014.

87. Concert de la Glissando Big Band dirigida per Sergi Vergés.

87. Cartell Tribut a Duke Ellington.

Día 24
de 21:30 a 24:30h:
Gala Cala d'Or (Plaza Ibiza)
Pedro Rosa y Nema Borrás Duo
Glissando BigBand
en la Plaza Ibiza, Cala d'Or
patrocinada: Ajuntament de Santanyí

Día 25
de 19:30 a 21:00h:
Much Karanga
por las calles del centro de Cala d'Or
patrocinada: Ajuntament de Santanyí

Día 26
de 21:30 a 23:30h:
Gala Cala Egos (Av. Sa Marina)
Long Time No Swing
en Av. Sa Marina esquina C/ Vitor: Cala Egos
patrocinada: Ajuntament de Santanyí

Día 27
de 21:00 a 24:00h:
Much Karanga
por las calles peatonales de Cala Ferrera
(C/ Espardell y C/ Espalmador)
patrocinada: Ajuntament de Santanyí

Día 28
de 21:00 a 24:00h:
Trio Font Garau Barceló
en Restaurant Pub Fernando
Plaza Ibiza, 3, Cala d'Or
patrocinada: Restaurant Pub Fernando

Día 29
de 21:30 a 24:30h:
Gala Cala d'Or (Plaza Ibiza)
Jazz Fingers
Glissando BigBand
en Plaza Ibiza, Cala d'Or
patrocinada: Ajuntament de Santanyí

Monkey Doo
en Sa Marina Center
(Zona peatonal de Cala Egos)
patrocinada: Restaurant Beatri,
Taberna Murciana, Restaurant Novada,
Pizza Da Marcello, Bar Bambú,
Restaurant Indiana Johns,
Restaurant Westero Steakhouse,
Pub Yates y Kebab Mediterraneo

Ajuntament de Santanyí
www.ajuntanyí.net

89. Cartell del Festival de Jazz de Cala d'Or 2016.

91. XI Festival Inca Jazz 2016.

101. Presentació del disc “Progression”, al Teatre de Santanyí, el dissabte 26 de 2019.

Cicle de Música al Port

Dissabte 4 de juliol

Concert de la Coral de Felanitx "40 aniversari"
Homenatge a Mateu Oliver Boronat
Centre Cívic de Portocolom a les 22.00h
Entrada gratuïta

Dimecres 15 de juliol

Concert de swing - Long Time No Swing
Early Jazz Quartet
Plaça de Sant Jaume de Portocolom a les 22.00h
Entrada gratuïta

Dijous 16 de juliol

Festes del Carme

Nit d'havaneres
Arpellots Habaneres Band
Mollet d'en Pereiò de Portocolom a les 21.30h
Entrada gratuïta

Divendres 17 de juliol

Concert de música cubana
Trio Cubayuma
Plaça des Corso de Portocolom a les 22.00h
Entrada gratuïta

Dissabte 25 de juliol

Concert de piano
Valentín Moldovan
Centre Cívic de Portocolom a les 22.00h
Entrada gratuïta

Diumenge 26 de juliol

Concert a càrrec de la Banda de Música de Felanitx
Ballada amb S'Estol des Gericó i Abeniara
Varador a les 22.00h
(entre ronda Creuer Balears i carrer Cristòfol Colom)
Entrada gratuïta

Divendres 31 de juliol

Recital de romanços, havaneres i altres cançons
Abeniara
Esplanada del Club Nàutic a les 22.00h
Entrada gratuïta

Diumenge 1 d'agost

Concert de jazz
Toni Vaquer i Mallorca Jazz Col·lective
Plaça de Sant Jaume de Portocolom a les 22.00h
Entrada gratuïta

Divendres 7 d'agost

Concert a benefici del Burundi
David Ordinas
Pàrquing del poliesportiu Toni Peña a les 22.00h
Donatiu: 10 euros

Divendres 4 de setembre

Concert "Veu de Dones"
Arantxa Andreu
Centre Cívic de Portocolom a les 21.30h
Entrada gratuïta

111. Mallorca Jazz Collective, cartell dia 2 d'agost de 2015, van actuar al Cicle de Música al Port, a la Plaça de Sant Jaume de Portocolom.*

Fotografia signada per Andrea Motis i Joan Chamorro propietat del Teatre d'Artà.

ORQUESTA DEL FOMENTO DEL TURISMO DE MALLORCA

SAXOS: Salvador Font «Mantequilla» - Tito García - Constantino Lozano - José Sancho - José González Prieto - Antonio Brochs.

TROMPETAS: Armando Armanteros - Carmelo Marretta - Manuel Martínez - Fernando Villar - Francisco Durán.

TROMPAS: Rufino Campo - Francisco Sapiña - Francisco Rausell.

TROMBONES: Enrique Roig - José Pardo - José Roig - José Germán Caldas - Perico Linalé.

TUBA: Miguel Asensi.

PIANO: Cosme Adrover.

GUIARRA: Manuel Boleo.

CONTRABAJO: Pedro Charles.

BAJO ELECTRICO: Balty Cler.

BATERIAS: Alfonso Giménez - Aldo Caviglia.

Con la colaboración especial de:

MARITA HALSE - GENIA TOBIN - DICK BENNET

**FOMENTO DEL TURISMO
DE MALLORCA**

Gran Concierto Presentación de su
ORQUESTA LIGERA

en un homenaje a

**DUKE
ELLINGTON**

SABADO, DIA 23
DE NOVIEMBRE
«19'30 horas»

AUDITORIUM
DE PALMA
DE MALLORCA

Con la colaboración de:

JUVENTUDES MUSICALES DE PALMA

DURANTE EL VERANO DE DICHO AÑO, HICIMOS DOBLETE CON EL CUARTETO EN EL NIGHT CLUB "FLAMINGO" TOCANDO JAZZ, PERO NA de NA! A FINALES DE AGOSTO VOLVI A DESERTAR DE "LATIN COMBO" A LA TERCERA...

Todo tipo de escuchantes oyeron "jazz" en nuestras calles. Lorenzo

G.S.S.-

PALMA.- A ritmo "ditxi" la "Palma Jazz Big Band" abrió el "VI Festival de Jazz de Palma" ante un público variopinto en el mediodía de ayer bajo un tibio sol que iluminaba parte de la Plaza Mayor convertida por una hora y media en escenario musical. A lo largo del día otros grupos "jazzísticos" montaron su concierto al aire libre para regocijo de viandantes, jubilados, amas de casa, niños que salían del colegio, algún carterista y bastantes turistas. Una forma de oír la música más característica de este siglo sin pagar un duro y a cargo de gente profesional y entusiasta.

El Ayuntamiento a través de la organización de este arraigado festival palmesano, desea que la música de "jazz" llegue a capas de nuestra sociedad que se puede decir

con toda la seguridad que la desconocen. De esta forma páginas importantes de esta manera de hacer música en sus diferentes géneros, se introducen por los oídos de gentes que no pasarán por el Auditorium durante esta semana de actuaciones de grandes figuras "jazzísticas" de categoría internacional.

Música en vivo

Los chicos de la "Palma Jazz Big Band", algunos peinando canas y otros con algo de calva, se emplearon a fondo ofreciendo un buen recital, a pesar de que el viento en

ocasiones intentaba arrebatarles las partituras. Se trata de músicos, la mayoría profesionales, que sienten un gran amor por el "jazz", si bien ocurre que han de ganarse la vida por otros caminos musicales, aunque algunos lo hagan en otras profesiones que nada tienen que ver con este arte.

Varios centenares de personas, entre los que se veían a muchos turistas, algunos de ellos muy interesados en este tipo de música, siguieron las interpretaciones del citado conjunto, que finalizó con gran éxito después de lanzar a los cuatro vientos sabores de

New Orleans, Detroit y Chicago, combinando el "cold" con el "hot".

Luego, a las 5 de la tarde, los componentes de "Téntol" actuaron en la Plaza de España con mucho público espectador. Algo parecido sucedió en la plaza Santa Catalina Thomàs cuando comenzó a tocar el "Swing Grup Balear", sobre las 18 horas. Luego los más forofos de esta música pudieron escuchar en vivo en Son Goteu a Fettuccini. Quizá fue en el Born, al anochecer, cuando el deleite por el "jazz" se desató al aire libre con la actuación de Vicenç Borràs y "Deborah Carter Quartet". Y

esta muestra musical se con broche de oro gracias a la actuación de un puro del jazz, Phil Woods con su quinteto de virtuosos al gusto de los amantes del viejo estilo. Con brotes de las bandas de los años 40 y 50, cuando los equipos de sonido no faltaban para nada.

Para los organizadores de este festival de "jazz" en Palma, se está logrando que gente de la calle se interese por esta clase de música. Es curioso ver juntos oyer que sale de los instrumentos que maneja un grupo de músicos sobre un escenario jero, a todo tipo de gentes. Muchos de los que necesitan un disfraz para entrar en ambiente.

El programa de actuaciones de grupos al aire libre en diversos puntos de Palma es amplio y se desarrollará a lo largo de esta semana.

Formacions

Orquestra del Fomento del Turismo de Mallorca

Auditori de Palma de Mallorca (1974)

								
Rufino Campo	Francisco Sapiña	Francisco Rausell						
								
Alfonso Giménez, Aldo Caviglia			Manuel Martínez	Carmelo Marretta	Armando Armenteros	Fernando Villar	Francisco Durán	
								
Cosme Adrover	Balty Clar	Pedro Charles	José Roig	José Pardo	Enrique Roig	José Germán Caldas	Perico Linale	Miguel Asensi
								
	Manuel Bolao		Antonio Brochs	Salvador Font "Mantequilla"	Tito García	Constantino Lozano	José González Prieto	José Sancho
								
Jayme Marques								

Palma Jazz Big Band

VI Festival Internacional de Jazz. Ajuntament de Palma (1986)

						
	Des French	Mario Fidani	Armando Armenteros	Julio Beltrán	Esteban Mulet	
						
Ruben Andreu	Baltasar (Balty) Clar	Patrick Guillaume	Perico Linale	Rafael Bueno	Ricardo Solís	
						
Toni Miranda		Pedro Sánchez	Vicenç Borràs	Santiago Bo	José González	José Sancho
						
	Deborah Carter					
						
Perico Linale						

Palma Jazz Big Band Disco

Vinil Jazz Festival Palma de Mallorca, Ajuntament de Palma -Lp. 9, (1984).[LP].Mallorca. Ajuntament de Palma

						
	Jaume Ginard	Mario Fidani	Armando Armenteros	Julio Beltrán		
						
Paco Ros	Toni Miranda	Baltasar (Balty) Clar	Patrick Guillaume	Perico Linale	Rafael Bueno	Ricardo Solís
						
	Perico Linale	Toni Ibarra	Santiago Bo	Pedro Sánchez	Manolo Martínez	José Sancho

Tito Capblanquet & Quorum Jazz Band

Canal 4, Mallorca (1993-1994)

							
	Salvador Font "Fill"	Bermat Xamena					
							
Tito Capblanquet	Toni Miranda	Baltasar (Balty) Clar	Francisco Sapiña	Bartual	Rafael Bueno	Patrick Guillaume	Omegen
							
	Tito Capblanquet		Fletxer	Vicent Borràs	Jordi Montserrat		

Five O'clock Big Band

Parc de la Mar (2002-2003)

	 Juan Carlos Murgi	 Michel Herment	 Conrado Gatastaldo	 Cyril Jean Michel Pouillet
 Tito Capblanquet	 Baltasar (Balty) Clar	 Jean Christophe Brunet	 Patrick Guillaume	 Vincent Lalire
 Paquita Pericas	 Vincent Lalire	 Jordi Montserrat	 Miquel (Miki) Ramon	 Molly Duncan
		 Joan Carles	 Tobias Isern	

Palma Jazz Big Band (refundada)

Auditori de Porreres (2003)

	 Jaume Ginard	 Mario Fidani	 Armando Armenteros	 Jaume Clement	 Joan Taberner
 Toni Andreu	 Victor Martinez	 Xema Borràs	 Miquel Gayà	 Kaito Solís	 Miquel Vadell
 Toni Miranda	 Ariadna Ceballo	 Manolo Martínez	 Vicenç Borràs	 Manolo Cuesta	 Roberto Uque
 Perico Linales				 Toni Rios	

Glissando Big Band

S'Horta (2011)

 Sergi Tomàs
 Jaume Amengual
 Xavier Joan
 Julián Abad
 Joan Taberner
 Toni Burguera
 Mateu Riera Sureda
 Miquel Amengual
 Guillem Nadal (Will)
 Joan Amengual
 Pedro Vallbona
 Mateu Nadal
 Joan Carles Julia
 Kiko Guerrero
 Gemma DLhs
 Sebastià Galmés Verger
 Miquel Àngel Rigo Roig

Glissando Big Band

Teatre de Santanyi (2019)

 Salvador Font "Mantequilla" "Fill"
 Jaume Riera
 Guillem Fullana
 Toni Cuenca
 Jaume Blázquez
 Pep Garau
 Guillem Nadal (Will)
 Tomeu Estelrich
 Miquel Gayà
 Joan Amengual
 Miquel Amengual
 Miquel Moisès
 Àngel Ribero
 Nacho Tomillo
 Fran Català
 Cristian Sorribas
 Miquel Àngel Rigo Roig
 Toni Vaquer

Mallorca Jazz Orquestra

Moll de Cala Rajada (2013)

Salvador Font "Fill"

Llorenç Barceló

Steve Bergendi

Toni Vaquer

Salvador Sobral

Sergi Vergés

Pep Garau II

Matthew Simon I

Pep Tarrades III

Bernat Xamena IV

Josep Oliver II

Miquel Gayà I

Xema Borràs III

Tolo Serra IV

Albert Comaleras I

Marina Moyà II

Joan Mas I

Jordi Montserrat II

Marcel·li Bayer

Siurell Big Band

Salvador Font "Mantequilla" "Fill"

Gabriel Reines March

Xisco Amengual

Tomás Rosselló Bibiloni

Guillem Bestard

Vinçens Negre

Victor Capblanquet

Guillem Bestard

Evaristo Pons II

Leo Villar I

Gori Fernández III

Toni Aznar Belén II

Jean Christophe Brunet I

Bartomeu Garau I

Jaume Ginard II

Jordi Montserrat I

Llorenç Gelabert II

José Miquel Miró, Maria Dolores Llines, Frederic Viçens, Sandra Mayol, Carlos Diaz, Alexandra Muñoz

The Old & New Big Band

					
	Toni Beltrán	Iván Saint-Ives	Pep Garau	Jaume Cerdà (Lolo)	Jaume Blázquez
					
Isis 'Apache' Montero	Pablo Disalvo	Miquel Gayà	Josep Oliver		Tolo Serra
					
Miguel Mateu		Thomas Fontín	Cristian Sorribas	Luis Depestre	Alberto Moreno
					
	Luis Depestre				

Big Band de Trombons

Nit de l'Art, Felanitx (2015)

					
		Guillem Nadal (Will)	Joan Amengual	Josep Oliver Rubio	Sergi Tous Martínez
					
Toni Mora Tur	Joan Garcias Tur	Miquel Vadell Adrover		Miquel Amengual	Xim Tomàs Ferrer
					
Omar Lanuti	Rogério Santos Silva	Pere Garcias		Toni Belenguier	Xema Borrás Sbert
					
Mar Campo	Xema Borrás Sbert				

Bull & Pebre Bord Jazz Orchestra

Sala Trampa Teatre (2017) / Teatre d'Alaró (2017)

 Eric Fuster	 Toni Lull	 Jaume Blázquez	 Maria Antònia Gili	 Pep Garau	 Jaume Cerdà (Lolo)		
 Jaume Riera	 Sebastià Rosselló	 Joan Garcias	 Tomeu Garcias	 Joan Codina	 Sergi Tous	 Miquel Gayà	
		 Magali Sare	 Carles Medina	 Dani López	 Roger Mir Abella	 Leonard Martínez Mas	 Miquel Àngel Rigo Roig
	 Sergi Vergès						

Bull & Pebre Bord Jazz Orchestra

Teatre de Manacor (2018)

 Eric Fuster	 Toni Lull	 Jaume Blázquez	 Pep Garau	 Tomeu Estelrich	 Maria Antònia Gili		
 Toni Mora Tur	 Sebastià Rosselló	 Joan Garcias	 Tomeu Garcias	 Joan Codina	 Sergi Tous	 Miquel Gayà	
		 Magali Sare	 Carles Medina	 Dani López	 Roger Mir Abella	 Miquel Àngel Rigo Roig	 Andreu Domènech
	 Sergi Vergès						

Enric Fuster

Voodoo Children Big Band

Teatre Xesc Forteza, Palma (2021)

Toni Mora

Llorenç Barceló

Joan Garcias

Biel Bennassar

Josep Munar

Yoay Eshed

Paula Martos

Macià Cerdà Sagrera

Cristina Trenchs

Roser Julià

Sinead Cormican

Toni Paredes

Aina Lilia Domínguez

Toni Vaquer

Julián Abad

Jaume Blázquez

Pep Garau

Maria Antònia Gili

Pere Garcias

Pere Serravinyals

Tomeu Garcias

Miquel Amengual

Anggie Obin

Eva Fernández

Joan Mas

Miquel Àngel Rigo Roig

Carles Medina

Caterina Obrador

Voodoo Children Big Band

S'Escat, Manacor (2022)

Ferran Martínez

Enric Fuster

Jaume Riera

Antonia Santandreu

Miquel Bennassar

Paula Martos

Macià Cerdà Sagrera

Sinead Cormican

Roser Julià

Xisca Martí

Toni Vaquer

Omar Lanuti

Jaume Blázquez

Pep Garau

Genis Navarro

Gabriel Saitto

Miquel Amengual

Tomeu Garcias

Pere Serravinyals

Pere Garcias

Maria Miquela Santandreu

Carne Vadell

Carles Medina

Pablo Frias

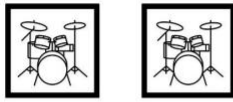
Miquel Àngel Rigo Roig

Leonard Martínez Mas

Caterina Obrador

Enric Fuster, Oriol Roca, Lluís Pérez-Villegas

Alabaix Big Band

Mollet d'en Perelló, Portocolom (2022)

Toni Mora
Tur

Camil
Arcarazo

David Mengual,
Joan Garcias

Gabriel Saitto

Maria
Antònia Gili

Félix Rossy

Pep Garau

Jaume
Blázquez

Roser Julià

Sinead
Cormican

Macià Cerdà
Sagrera

Miquel Gayà

Tomeu
Garcias

Miquel
Amengual

Joan Garcias

Sergi Masana

Miquel Àngel
Rigo Roig

Carles
Medina

Cristina
Míquel

Joan Mas

Eva
Fernández

Anggie Obin

Toni Vaquer

Gillespie Big Band

Festival de Jazz de Palma, Teatre Municipal Xesc Forteza (2023)

Teodor Salvà

Jaume
Blázquez

Pep Garau

Maria
Antònia Gili

Genis
Navarro

Gori Matas

Marko
Lohikari

Tomeu
Garcias

Sergi Vicente

Josep Oliver

Miquel Gayà

Pep Lluís
Garcia

Miquel
Àngel Rigo

Carles
Medina

Pablo Frías

Lleonard
Martínez

Pere Miquel
Molina Morro

Toni Miranda